Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 9 (1880) 1986 VASARIS-FEBRUARY 25 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Pagelbėti ar kenkti?

Vasario 16 šventė skiriama Lietuvos valstybingumui iškelti, jos prarastai nepriklausomybei atgauti. Ji atnaujina visos išeivijos ryžtą veikti ta linkme ir toliau, vadovaujant politiniams, diplomatiniams bei visuomeniniams veiksniams. Vasario 16 šventė taipgi atkreipia visų dėmesį į dabartinę Lietuvos būklę. Kol ta trokštamoji nepriklausomybė ateis, Lietuvos žmonėms reikia gyventi vergijoje ir, kiek įmanoma, gintis nuo pavergėjo kėslų sugniuždyti tautą. Tasai gniuždymas vyksta tautinėje ir religinėje srityje. Vienas naujausių tokio užmojo ženklų buvo Lietuvos kompartijos suvažiavimas š. m. sausio 24-25 d.d. Vilniuje, kur visa programa, visos kalbos, pranešimai vyko vien rusų kalba. Ko tuo siekiama, aiškinti nebereikia. Taip pat netenka abejoti dėl pavergėjo kėslų religinėje srityje. Ir čia jam rūpi pavergti lietuvį. Tam yra skirta religinių reikalų taryba Maskvoje, kurios įgaliotinis Petras Anilionis siautėja Lietuvoje, vykdydamas maskvinius įsakus. Kadangi tai liečia giliausią tikinčio žmogaus sluoksnį, vyksta tylus, bet atkaklus pasipriešinimas. Jau daug tikinčiųjų tautiečių atsidūrė kalėjimuose, lageriuose, psichiatrinėse ligoninėse. Susidarė ištisas pasipriešinimo pogrindis, kurio drąsa bei ryžtas stebina pasaulį.

AR TOKIOS būklės akivaizdoje išeivija gali ramiai žiūrėti, jokios pagalbos netelkdama? Jautrioji išeivijos dalis savo pareigą jau seniai suprato, įsteigė JAV-se religinės šalpos centrą, kuris organizuotu būdu telkia pagalbą persekiojamiems tautiečiams įvairiais būdais, kurių tik maža dalis skelbiama visuomenei. Toji pagalba yra moralinio ir materialinio pobūdžio. Pirmoji būtų sunkiai ar visai neįmanoma be antrosios. Todėl lėšų telkimas tam tikslui yra esminis. JAV-se jis yra vykdomas daugiausia per paskiras lietuvių parapijas ir asmenis. Kitaip yra Kanadoje. Čia Kanados lietuvių katalikų centro pastangomis yra įvesta Tikinčiosios Lietuvos diena pirmąjį kovo sekmadienį. Tą dieną visose lietuvių katalikų šventovėse maldos ir rinkliavos yra skiriamos Lietuvos tikinčiųjų pagalbai. Tuo būdu sutelkiamos didesnės sumos lėšų, atnaujinamas tautiečių rūpestis persekiojamai Lietuvai, laimimas Kanados vyskupų ir daugelio jų parapijų dėmesys Lietuvos tikintiesiems. Tai daroma jau eilė metų. Patirtis parodė, kad tokia organizuota pagalba yra veiksminga tiek moraliniu, tiek materialiniu požiūriu. Reikia manyti, kad ir šiais metais Tikinčiosios Lietuvos diena bus nemažiau sėkminga, juoba, kad kreipimasis į Kanados vyskupus buvo sustiprintas.

IŠ TURIMŲ duomenų matyti, kad mūsų išeivija, bent jautrioji jos dalis, yra užsimojusi teikti visą galimą pagalbą Lietuvos tikintiesiems. Kaip ir visose srityse, taip ir čia yra dalis išeivių, kurių nejaudina persekiojamų tautiečių kančios. Jie laikosi nuošaliai, tam tikslui mažai ar nieko neaukoja. Tai pasyvieji, kuriuos reikia išjudinti, informuoti, skatinti. Jeigu jie ir nepadeda, tai bent nekenkia. Daug blogiau su tais, kurie ne tik nepadeda, bet dar ir kenkia. Pvz. kai kurioje spaudoje pasirodo straipsniai, kritikuojantys Lietuvos pogrindžio spaudą. Kad taip daro komunistai, tai suprantama, nes jie stovi persekiotojų pusėje, bet kai matai, kad taip daro akademine skraiste prisidengę, darosi klaiku. Nejaugi tie žmonės nesupranta, kad savo hiperkritika jie kenkia ir taip jau sunkiai kovojantiems tautiečiams? Labai galimas dalykas, Lietuvos pogrindžio kovotojai, besipriešindami religijos persekiojimui, padaro taktinių klaidų, bet ar dėl to reikia plakti tuos, kurie yra jau nuplakti sovietinių persekiotojų? Tokia neapdairi kritika, žvelgianti iš siaurų išeiviškų pozicijų, yra pagalba persekiotojams, kurie ja pasinaudoja, cituodami kaip savo talkininkę. Persekiotojai yra pakankamai galingi ir be jos. Pagelbėti reikia ne persekiotojams, o persekiojamiems. Kenkti pastariesiems reiškia kenkti ir tikinčiajai Lietuvai bei jos kovotojams, besigrumiantiems už visos tautos laisvę.

KANADOS ĮVYKIAI

Gydytojai priešinasi vyriausybei

Ontario gydytojų draugija stiprina savo pasipriešinimą valdžios įstatymo projektui, kuris uždraus gydytojams iš pacientų reikalauti daugiau, negu jiems moka provincinė sveikatos ir ligoninių drauda OHIP. Įstatymo laužytojam numatyta $10.000 bauda. Ontario gydytojai, kurių šioje provincijoje yra apie 17.000, juos jungiančiai draugijai mokėdavo metinį $650 nario mokestį. Ontario gydytojų draugijos pirm. dr. Earl Myers pranešė, kad kovai su gydytojam privalomu valdžios įstatymu yra steigiamas specialus fondas, kuriam kiekvienas gydytojas turės duoti po $200. Tikimasi sutelkti $2 milijonus ar daugiau. Reikalui esant, įmokos kovos fondui bus padidintos iki $1.000. Dr. E. Myers viešai yra pareiškęs, kad gydytojai geresnes sąlygas turės Sovietų Sąjungoje, negu Ontario provincijoje, jeigu jiems iš pacientų nebus leidžiama reikalauti tiek, kiek jie patys nori. Pareiškimas absurdiškas, nes ten gydytojai už visą savo darbą gauna kuklias valdžios nustatytas algas, kurios nėra skaičiuojamos dešimtimis tūkstančių rublių.

Ontario OHIP visus padengianti sveikatos drauda nustato kainas už gydytojų paslaugas ir jas apmoka iš pacientų įmokų ir valdžios iždo, kurį šiem reikalam papildo ir finansinė Kanados vyriausybės parama. Kainos gydytojam kasmet nustatomos pasitarus su Ontario gydytojų draugija. 1982 m. OHIP išmokos Ontario gydytojam buvo padidintos 14%, 1983 m. — 11,75%, 1984 m. — 8%, 1985 m. — 7%. Šiems metams taip pat galioja 7% padi-

(Nukelta į 8 psl.)

Lietuvos vėliavos iškėlimo apeigose prie Toronto miesto rotušės jaunimo grupė vasario 16 išvakarėse St. Dabkus

Lietuvos nepriklausomybės iškilmių dienos

Vasario 16-sios renginiai Toronte-Mississaugoje. Lietuvos vėliava plevėsavo dviejuose miestuose. Iškilmėse dalyvavo daug kanadiečių pareigūnų, kurių žymiausias buvo Ontario premjeras D. Peterson

Vasario 16-sios iškilmės Toronte prasidėjo vasario 14, penktadienį, Prisikėlimo salėje, tradiciniu priėmimu kitataučiams, kurių susirinko nemažas būrys. Pasivaišinus, programą pradėjo adv.J. Kuraitė-Lasienė, KLB krašto valdybos vardu pasveikindama svečius bei viešnias. Scenoje pasirodė tautiniais drabužiais pasipuošęs "Volungės" choras, diriguojamas muz. D. Viskontienės, akompanuojamas P. Vyto. Pranešėja I. Lukoševičiūtė anglų k. aiškino dainų turinį, o choras (bendras, vyrų ir moterų) labai darniai atliko dainas, iškeliančias Lietuvos vaizdą.

Pareigūnų kalbos

Įžanginę kalbą apie Vasario 16 prasmę ir dabartinę Lietuvos būklę pasakė KLB krašto valdybos pirm. adv. A. Pacevičius, kviesdamas visas tautybes veikti drauge, siekiant laisvės sovietų okupuotiem kraštam.

Kanados federacinės vyriausybės bei min. pirmininko B. Mulronio vardu sveikino parlamento narys P. Boyer ir pasakė aktualią kalbą, pabrėždamas reikalą demokratijom kovoti prieš visas diktatūras, neremti jų nei ekonomiškai, nei politiškai. Deschenes komisijos kompetencija turėtų apimti visus karo nusikaltėlius — nacinius ir sovietinius.

Ontario vyriausybės vardu kalbėjo min. T. Ruprecht, pabrėždamas reikalą visom vyriausybėm didinti moralinį spaudimą sovietiniams pavergėjams ir pasidžiaugė, kad toje srityje daroma pažanga. Be to, jis perdavė premjero D. Petersono sveikinimą ir perskaitė jo pasirašytą raštą, skelbiantį visai Ontario provincijai vasario 16 Lietuvos nepriklausomybės diena.

Panašias mintis išreiškė ir federacinio parlamento narys J. Oostrom.

Toronto miesto burmistro ir tarybos vardu kalbėjo W. Boytchuk, iškeldamas visų teises į laisvą bei nepriklausomą gyvenimą. Ta teisė pabrėžiama iškėlimu pavergtų kraštų vėliavų prie rotušės.

Spaudos žmonės

Svečių būryje buvo visa eilė etninės spaudos atstovų — estų, latvių, lietuvių, gudų, ukrainiečių ir kt. "Latvija-Amerika" red. A. Kundrats atėjo su naujausia laida savo laikraščio, kurio pirmasis puslapis buvo skirtas Lietuvai. Jame išspausdintas A. Vilks straipsnis "Dižu viru zeme", prezidento Antano Smetonos (rašo Antonas Smetana) ir Vytauto Didžiojo paminklo nuotraukos. Dalyvavo ir mėnraščio "Speak-up" leidėjas bei vyr. redaktorius G. Urbonas, kuris dažnai paskelbia rašinių apie Lietuvą mėnraštyje. Visi dalyvavę spaudos atstovai savo laikraščiuose paprastai išspausdina savo įspūdžius apie lietuvių šventę.

Peticija Jungtinėm Tautom

Kanados baltiečių federacijos pirm. dr. Guntis Silinš padarė pranešimą apie paruoštus bendrus projektus. Vienas jų — peticija Jungtinėm Tautom, kurioje protestuojama prieš sovietinę Baltijos kraštų okupaciją bei aneksiją, jų teisių paneigimą ir reikalaujama PLO pavyzdžiu duoti stebėtojų teises ir Baltijos valstybių atstovams Jungtinėse Tautose, nes Baltijos valstybės buvo Tautų Sąjungos narės. Antras projektas — sibirinių trėmimų metinių dieną, t. y. birželio 13-14, visuose baltiečių namuose laikyti uždegtas žvakes, kurios visiems primintų baltiečių holokaustą. Plojimais buvo išreikštas pritarimas ir po programos visi dalyviai pasirašė paruoštą peticiją.

Įvairūs dalyviai

Programos vadovė adv. J. Kuraitė-Lasienė suminėjo pavardėmis žymiuosius pareigūnus — Lietuvos konsulą dr. J. Žmuidziną su Ponia, Latvijos konsulą dr. E. Upenieks ir visą eilę kitataučių organizacijų atstovų šių tautybių: estų, latvių, lenkų, kiniečių, korėjiečių, žydų (adv. A. Epstein), baltiečių karo veteranų, ukrainiečių, baltiečių moterų, ispanų, vengrų.

Svečių eilėse buvo ir dvi žydų kilmės moterys iš Vilniaus, ten gimusios, baigusios mokslus, emigravusios Izraelin ir prieš 4 metus įsikūrusios su šeimomis Toronte. Privačiuose pokalbiuose jos pasakojo savo vargus Vilniuje ir ilgą kovą už leidimą emigruoti. Jų nuomone, Vasario 16 šventėje turėtų dalyvauti visi buvę Lietuvos gyventojai — žydai ir kitos tautybės.

Lietuvos vėliava

Vasario 15, šeštadienį, Lietuvos vėliava buvo iškelta Nathan Phillips aikštėje prie Toronto rotušės. Iškilmės dalyvia-

(Nukeltą į 3-čią psl.)

Lietuvos vėliavą prie Toronto miesto rotušės iškelia kūrėjas-savanoris STASYS PACIŪNAS, kalba Ontario vyriausybės ministeris TONY RUPRECHT Nuotr. St. Dabkaus

Pasaulio įvykiai

FILIPINŲ PARLAMENTAS, KURIAME ATSTOVŲ DAUGUMĄ turi prez. F. Marcos naujojo sąjūdžio partija, jį paskelbė prezidentinių rinkimų laimėtoju. Esą už prez. F. Marcos balsavo 10.807.197 rinkėjų, už jo varžovę Corazon Aquino — 9.291.716. Pagal šiuos duomenis prezidentui F. Marcos teko 53,8% visų balsų, 1.515.481 daugiau, negu nužudyto opozicijos vado Benigno Aquino našlei Corazon. Nesutikdami su tokiu sprendimu, iš parlamento išėjo mažumą turintys opozicinių partijų atstovai ir Corazon Aquino rėmėjai. Iš balsus skaičiavusio centro jau anksčiau pasitraukė 40 elektroninius skaitytuvus aptarnavusių specialistų, pasipiktinusių rezultatų klastojimu. JAV prez. R. Reaganas, pradžioje laikęsis neutralios linijos, pripažino, kad į prezidento rinkimus daug žiaurumų ir klastočių įjungė kraštą valdanti naujojo sąjūdžio partija. JAV senatas 85:9 balsų rezultatu priėmė rezoliuciją, kad suklastoti rinkimų rezultatai negali būti laikomi laisvu filipiniečių tautos sprendimu. JAV kongreso atstovų rūmų pakomitetis vieningu balsavimu pasisakė už finansinės paramos tiekimo sustabdymą prez. F. Marcos vyriausybei. Ekonominę paramą siūloma nukreipti į Katalikų Bendriją ir privačias grupes Filipinuose, o karinę — į specialų fondą, kuris būtų atviras teisėtai vyriausybei, remiamai visos filipiniečių tautos. Prez. F. Marcos, pasiskelbęs rinkimų laimėtoju, pagrasino uždaryti JAV aviacijos ir laivyno bazes, jeigu Amerika sustabdys finansinę paramą jo vyriausybei.

Remia milijonai

Corazon Aquino, paskelbta rinkimų pralaimėtoja, Maniloje sutraukė du milijonus savo rėmėjų. Juos ji skatino pradėti kovą prieš dabartinį režimą taikiomis priemonėmis: nemokėti sąskaitų už tiekiamą vandenį, išimti indėlius iš septynių prez. F. Marcos remiančių bankų, boikotuoti valdžios kontrolėje esančią "San Miguel" alaus daryklą ir maisto gamyklą, ignoruoti prezidentui F. Marcos tarnaujančią spaudą. Už taikią opoziciją dabartinei valdžiai yra pasisakiusi ir vyskupų konferencija. Bankai pirmieji pajuto smūgį. Indėliam apsaugoti palūkanos staiga buvo padidintos nuo 21% iki 30%. Specialus JAV prez. R. Reagano atstovas P. Habibas susitiko su laimėtoju pasiskelbusiu prez. F. Marcos, Katalikų Bendrijai vadovaujančiu kardinolu J. Sinu ir Corazon Aquino, kurios pralaimėjimo suklastotuose rinkimuose nenori pripažinti filipiniečių dauguma.

Aplankė ambasadoriai

Corazon Aquino poziciją sustiprino penkiolikos užsienio valstybių ambasadorių ir konsulų apsilankymas. Į diplomatinį smūgį prez. F. Marcos įsijungė Japonija, Britanija, V. Vokietija, Prancūzija, Olandija, Belgija, Italija, Airija, Ispanija, Danija, Suomija, Austrija, Švedija, Šveicarija ir Norvegija. Diplomatai negalvoja atšaukti oficialaus savo kraštų pripažinimo prez. F. Marcos vyriausybei, tačiau jie nori parodyti viešą nepasitenkinimą dabartiniais įvykiais Filipinuose. Olandijos ambasadorius W. Hellema, kalbėjęs V. Europos atstovų vardu, prasitarė, kad ambasadorių dauguma yra linkusi nedalyvauti prez. F. Marcos įvesdinimo iškilmėse vasario 26 d.

Skilimas kariuomenėje

Prez. F. Marcos jau 20 metų laikėsi kariuomenės dėka, o dabar susilaukė netikėto skilimo jos eilėse. Kariuomenės Aquinaldo ir Crame stovyklose prie Manilos jo atsistatydinimo, valdžios perdavimo Corazon Aquino pareikalavo krašto apsaugos ministeris J. P. Enrilis ir ką tik generalinio štabo vadu paskirtas gen. ltn. F. Ramos, pasipiktinę prezidentinių rinkimų suklastojimu — iš opozicijos kandidatės Corazon Aquino pavogtu laimėjimu. Kardinolas J. Sinas pasiūlė tarpininku nesutarimams užbaigti, kad neįvyktų kraujo praliejimo, tačiau jis taipgi ragino filipiniečius susirinkti prie sukilusių kariuomenės bazių ir parodyti savo solidarumą tikrajai prezidentinių rinkimų laimėtojai Corazon Aquino. Prez. F. Marcos, apsistatęs ištikimais kariuomenės daliniais, sukilėlius ragina kapituliuoti. Jų būklė esanti beviltiška, nes tos bazės neturi sunkiųjų ginklų. Prie bazių prez. F. Marcos bandė pasiųsti tankų dalinius, tačiau kelią pastojo civilių filipiniečių minia. Tankistai atsisakė šaudyti į filipiniečius, sukilusios bazės buvo apsaugotos. Prez. F. Marcos jas gali pasiekti karo laivų bei kitomis tolimesnio šaudymo patrankomis, bet tokie šūviai sukrėstų visą filipiniečių tautą. Abu sukilėlių vadai mokslus yra baigę Amerikoje. Gen. ltn. F. Ramos mokėsi garsiojoje West Point karo akademijoje, keliose karinėse bazėse, įsigijo civilinio inžinieriaus diplomą Ilinojaus universitete. J. P. Enrilis yra baigęs teisės studijas Filipinų universitete, magistro laipsnį įsigijęs Harvarde. Jiedu tiki, kad prez. F. Marcos pasitrauks be kraujo praliejimo.

Šiame numeryje:

Pagelbėti ar kenkti?
Tikinčiajai Lietuvai reikalinga pagalba, o ne išeiviška kritika

Lietuvos nepriklausomybės iškilmių dienos
Laisvės vėliava miestų centruose, Ontario premjero žodis

Buvusių Lietuvos studentų iškilmė Izraelyje
Savo sukaktį paminėjo buvusios Lietuvos žydų organizacijos

Rytų Europa laisvėjimo keliu?
Naujasis Kremliaus vadas ir Rytų Europos keliai ateitin

Vilniaus arkivyskupija ir Lietuva
Du skirtingi požiūriai — Bendruomenės ir vyskupo Baltakio

Svetimos spaudos pabiros
Kitataučių spaudos pastabos apie lietuvius bei Lietuvą

Nauja šventovė Suvalkų trikampyje
Vidugiriuose pradedama statyti nauja lietuvių šventovė

"Seiminė ir prezidentinė Lietuva"
Istoriko J. Jakšto atsiliepimas į sociologo A. Musteikio recenziją

Kelią lietuviškajai "Eglutei"!
Vienintelis vaikų laikraštėlis, vertas plataus dėmesio

Atmintina literatūros šventė
Gausūs dalyviai literatūros dienose Los Angeles mieste

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — $20, pusmetinė — $11, rėmėjo — $25 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $20.00 per year, $11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

RELIGINIAME GYVENIME

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II kelionėje po Indiją bandė užmegzti palankesnius krikščionijos ryšius su Indijos galvosena bei kultūra. Jis gyrė indiečių dvasines tradicijas bei kultūrą ir nurodė, kad tiek jis, tiek ir visa indiečių tauta yra vienodi piligrimai Visagalio akivaizdoje. Jis citavo šventuosius indiečių tekstus bei rėmėsi eile žymių Indijos rašytojų, norėdamas pabrėžti dvasinio gyvenimo svarbą. Pagarbiai aplankė ir Mahatma Gandhi paminklą bei prie jo meldėsi. Visa kelionė atspindėjo popiežiaus troškimą geriau suprasti Indiją. Jis visur skelbė atgailos dvasią ir nurodinėjo K. Bendrijos pareigą skelbti Evangeliją visam pasauliui aiškiai, su įsitikinimu ir pagarba kiekvienam asmeniui; iškėlė vertę nekrikščioniškųjų religijų ir nurodė, kad visos sudaro paruošiamąją dirvą Evangelijai.

Šv. Tėvas Indijoje pabrėžė K. Bendrijos įsipareigojimą socialiniam išsivadavimui milijonų, kurie neša alkio bei skurdo kryžių, tačiau nurodė ir skirtumą tarp krikščioniškojo būdo ir marksistinės klasių kovos sampratos tam tikslui pasiekti. Stipriausiai už socialinį teisingumą jis pasisakė per Mišias Indira Gandhi stadione. Ten jis nurodė, jog išsivadavimas iš nuodėmės esanti pagrindinė visų kitų laisvių šaknis ir ta proga pagyrė Indijos valdžios bei krašto K. Bendrijos pastangas teikti pagalbą vargšams. Labai šiltai jis buvo priimtas nekatalikiškame Kalkutos mieste, nes ten darbuojasi indiečių tarpe labai gerbiama motina Teresė su savo vienuolėmis, slaugančiomis miršt ančius specialiai įsteigtuose namuose, kurie pavadinti "dangaus prieškambariu". Šilčiausiai jis buvo priimtas katalikiškoje Keralos srityje. Kelionės metu Šv. Tėvas Bombėjaus mieste susitiko su anglikonų primu arkiv. Robert Runcie, o New Delhi mieste — su tremtyje gyvenančiu Tibeto Dalai Lama.

Kiekvieną Verbų sekmadienį nuo šių metų bus švenčiama Jaunimo diena tarptautiniu ir paskirų vyskupijų mastu. Tai paskelbė Šv. Tėvas Jonas-Paulius II. Jis savo norą tokią dieną paskelbti jau buvo išreiškęs savo kalboje kardinolams 1985 m. pabaigoje. Šia diena rūpinsis Vatikano taryba pasauliečiams, kuri jau dabar skatina visus vyskupijų vadovus pasaulyje tą dieną atšvęsti su jaunimu savose katedrose. Šių metų tema — "Visada būkite pasiruošę apginti savyje glūdinčią tikėjimo viltį". Per paskutiniuosius dvejus metus Šv. Tėvas jau šventė su jaunimu Verbų šventę: 1984 m. — užbaigdamas Šventuosius metus, 1985 m. — švenčiant Tarptautinius jaunimo metus. Ta proga jis net parašė jaunimui laišką, skatinantį kovoti ne savitarpyje, bet prieš blogį.

Pasaulio komunikacijos dieną Šv. Tėvas Jonas-Paulius II kreipėsi į krikščionis žurnalistus, primindamas jų atsakomybę kovoti už įstatymus, kurie saugoja sergančių, paliegusių ir negimusių gyvybę. Dabartinį pasaulį užvaldžiusi materialistinė bei hedonistinė galvosena, kuri pripažįstanti gyvenimą kaip vertą gyventi tiktai kol esi jaunas, sveikas ir gražus.

Čilės vyskupai kreipėsi į karinę savo krašto valdžią, skatindami pradėti pasitarimus su civiliais politikais demokratijos atstatymo tikslu. Šv. Tėvas Jonas-Paulius II yra išreiškęs norą aplankyti šį kraštą, tačiau dar nėra nusprendęs kada. Nurodoma, kad Šv. Tėvui būtų kur kas smagiau aplankyti kraštą, kai žmonės bus demokratiškai išsirinkę savo valdžią. Karinė diktatūra Čilėje įvesta prieš 12 metų.

Kard. Miguel Obano Bravo kreipėsi sausio 21 d. į generalinį JT sekretorių Javier Perez de Cuellar, prašydamas pagalbos persekiojamai K. Bendrijai Nikaragvoje. Jis nurodė, kad krašto vyskupai labai norėtų pokalbio su dabartine valdžia, tačiau po trijų kreipimųsi ji net nedavusi ženklo, kad kreipimąsi gavo. Kardinolas toliau nurodė, kad užsieniečiai kunigai iš Nikaragvos išvaromi, o vietiniai persekiojami bei tardomi valstybės saugumo. Pasauliečiai gąsdinami kalėjimu, kad veiktų prieš K. Bendriją, ir verčiami pasirašyti įvairius dokumentus, šmeižiančius be pagrindo gerą dvasiškių vardą. Jis taipgi nurodė, kad jau uždarytas ir vyskupų išlaikomas katalikiškasis radijas.

Nikaragvos valdžią kritikavo Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" savo vedamajame sausio 26 d., pareikšdamas, jog sandinistų vadovybė savo totalistinių užmačių vardan norinti visai nutildyti K. Bendriją Nikaragvoje. Tai esą atliekama išvarant iš krašto kunigus, persekiojant darbininkus, cenzūruojant K. Bendrijos dokumentus bei uždarant katalikišką radijo stotį. Tai esąs bandymas užgniaužti K. Bendrijos laisvę, kad vėliau būtų užgniaužta ir visų gyventojų laisvė.

Kard. Antonio Innocenti, 70 m. amžiaus, iki šiol buvęs nuncijus Ispanijoje, paskirtas naujuoju Kunigų kongregacijos prefektu. Jis yra darbavęsis Vatikano diplomatinėje tarnyboje nuo 1950 m. ir buvęs nuncijumi Paragvajuje, o nuo 1973 m. darbavosi Vatikano kurijoje iki 1980 m., kai buvo paskirtas nuncijum Ispanijai.

Pasauliečių kunigų 1984 m. įšventinta 7.3% daugiau nei 1983 m. viso pasaulio mastu. Tai pranešė Vatikano spaudos agentūra.

Kard. Silvio Oddi, 75 m. amžiaus, iki šiol buvęs Kunigų kongregacijos prefektu, pasitraukė iš eitųjų pareigų dėl senatvės. Vatikano diplomatinėje tarnyboje jis pradėjo darbuotis 1953 m. ir buvo apaštališkuoju delegatu Jeruzalėje, Jordane, Kipre, internuncijumi Jungtinėj arabų respublikoj, nuncijumi Belgijoj ir Liuksemburge. 1969 m. jis buvo pakeltas kardinolu, 1979 m. paskirtas Kunigų kongregacijos prefektu, o 1984 m. — kardinolų kolegijos kamerlengu.

Kun. J. Stš.

A†A
LIUDO BORUSO

dvejų metų mirties sukakties šv. Mišios bus kovo 7 d., 7 v.r., Hamiltono Aušros Vartų šventovėje. Prašome draugus ir pažįstamus už jo vėlę pasimelsti.

Nors iškeliavai, bet Tavęs niekuomet neužmiršime!

*Nuliūdę — **žmona ir vaikai***

Buvusių Lietuvos studentų iškilmė Izraelyje

Nepriklausomoje Lietuvoje veikusių žydų studentų organizacijų 60 metų sukaktis Tel-Avive ir vadovaujančių asmenų pareiškimai apie save ir Lietuvą

Iš Jeruzalės gautame angliškame biuletenyje (nei pavadinimas, nei data nenurodyta) matyti, kad Lietuvoje veikusios žydų studentų organizacijos 1985 m. spalio 14 d. surengė specialią iškilmę, kurioje buvo paminėta 60 metų sukaktis. Ta proga buvo pasakytos kelios vadovaujančių asmenų kalbos, iš kurių matyti dabartiniai buvusių Lietuvos žydų nusiteikimai. Tų kalbų dalį čia atpasakojame, pacituodami būdingesnes vietas.

Tauta negali būti nužudyta

Pirmuoju kalbėjo pirmininkas (pavardė nepažymėta) ir pareiškė:

"Šia reikšminga ir iškilminga proga man buvo suteikta garbė bei privilegija pradėti 60-sias metines mūsų narių-studentų bei akademikų draugijų, įsteigtų Lietuvoje.

Sutelkimas Lietuvos žydų skiautelių iš visų pasaulio dalių nepriklausomo Izraelio valstybės žemėje yra nuostabi demonstracija bei gyvas įrodymas, kad nepaisant viso to, ką pergyvenome sovietų pergalės ir nacių naikinimo metais, mes nešame aukštai iškėlę tautinę vėliavą, tą vilties bei vizijos simbolį, kurį nešiojome savo širdyse per anuos baisius netekties bei naikinimo metus. Tauta gali nusižudyti, bet negali būti nužudyta. Šis posakis yra dvigubai įrodytas mūsų tautos, taip sunkiai išbandytos kančioje ir varge.

Su pasididžiavimu ir giliu liūdesiu mes prisimename savo kankinius, kurių krauju buvo parašyta Izraelio valstybės gimimo deklaracija".

Prieš 60 metų

"Mūsų studentų korporacijos bei draugijos gimė prieš 60 metų, nes to reikalavo ano meto gyvenimas" — kalbėjo pirmininkas.

"Lietuviai labai greitai užmiršo savo įsipareigojimus Tautų Sąjungai ir didžiosiom valstybėm duoti pilną autonomiją žydų bendruomenei Lietuvoje. Lietuviai nubraukė autonomijos akto įpareigojimus ir atvirai bei grubiai paneigė savo pareigas žydų mažumai, kartais net kruvinai ir žiauriai.

Lietuviai ignoravo žydų iniciatyvą pramonėje, kur jie (žydai) sukūrė šį bei tą iš nieko, užmegzdami prekybos sistemos ryšius su užsienio šalimis, aktyviai bei intensyviai remiant Lietuvos žydams ir pasaulio žydų vadovybei.

Kai atėjo valdžion Hitleris kaimyninėje Vokietijoje 1933 m., žydų bendruomenė buvo aptvindyta šėtoniška ir nuodijančia srove, kuri vaizdavo ją kaip visų blogybių šaltinį, virusą, kurio lietuvių tėvynė turėjo atsikratyti. Laikraščiai ir radijas skelbė: "Šalin žydus", "Žydai į Palestiną", "Galas parazitam kraugeriam žydam", "Lietuva lietuviams" ir t.t. Staigiai kilusi priespaudos banga pastatė Lietuvos žydus į nepakenčiamą poziciją.

Tokioje situacijoje mūsų narių švietimas bei drausmingumas, žydų bendruomenės solidarumas ir zionistinis auklėjimas buvo padvigubintas ir patrigubintas".

Inteligentija

Toliau pirmininkas paminėjo žymų Kauno intelektualą architektą Mošę Blochą, kuris, nuvykęs Palestinon, paruošė projektą kanalo tarp Vidužemio ir Raudonosios jūros ir nuvažiavęs Londonan įteikė jį Britanijos kolonijų ministerijai. Pastaroji projektą pagyrė, bet prasidėjęs 1939 m. karas viską sutrukdė. Tas projektas nebuvęs vienintelis.

Pasak pirmininko, Kauno žydai intelektualai buvo sunaikinti nacių, kurie iš Slabados geto pareikalavo 500 asmenų "darbams archyvuose". Tai buvusi apgaulė: 1941 m. rugpjūčio 18 d. buvo sušaudyti 534 advokatai, gydytojai, inžinieriai ir kiti akademikai.

Lietuvos žydai akademikai esą pasižymėjo zionistų organizacijoje ir Izraelyje: dr. Šimšon Rosenbaum (buvęs gen. Lietuvos konsulas Izraelyje), dr. Jaakov Robinson, Leib Garfunkel, Reuven Rubinstein, dr. Herzl Rosenblum (pasirašęs Izraelio valstybės steigimo deklaraciją), dr. Baruch Ben-Yehuda (gavęs Izraelio premiją už švietimą).

Kai delegacija Lietuvos žydų dalyvaujančių toje 60-čio iškilmėje, aplankė Izraelio prezidentą Haim Herzog, šis pavadino save "litvaku" ir pareiškė savo jaunystėje mokęsis ješivoje — mokykloje Lietuvos miestelyje ("štetl"). Vienas iš Pasaulio žydų kongreso steigėjų ir pasaulio zionistų organizacijos pirmininkas dr. Nahum esąs kilęs iš Lietuvos miestelio. Taip pat visa eilė aukštųjų Izraelio pareigūnų esą kilę iš Lietuvos.

"Lietuvos žydija"

Kitas iškilmės kalbėtojas buvo dr. Herzl Rosenblum. Jisai savo kalboje pabrėžė buvusių Lietuvos studentų įnašą Izraeliui ir pareiškė: "Tačiau neabejotinai reikšmingiausias faktas yra tas, kad mes buvome dalimi Lietuvos žydijos, kuri atliko reikšmingą vaidmenį mūsų kartos ir turbūt buvusių kartų žydų istorijoje.

'Lietuvos žydija' nėra tiktai geografinis terminas — jis turi gilesnę reikšmę: 'Lietuvos žydija' yra sąvoka, kurios prigimtis dar nėra pilnai suvokta.

Pirmiausia skaičiai. Pagal patikimiausius autoritetus, Lietuvoje buvo ne daugiau kaip 100,000-120,000 žydų. Tai tiek maždaug gyventojų, kiek Petah Tikvah arba Ramat Gan vietovėse, vos vienas ketvirtadalis Tel-Avivo arba trečdalis Haifos bei Jeruzalės gyventojų. Ką pasakytumėte išgirdę, kad Petah Tikvah žydai, be kitų pagalbos, sukūrė savo religijos filosofiją, kultūrinius bei literatūrinius lobius, išugdė visą eilę tarptautinėje plotmėje pagarsėjusių mokslininkų... ir užėmė centrinę vietą pasaulio žydijoje? Armijos psichologų keliautų ten tyrinėti jų širdies slėpinių — kodėl 'dafka' Petah Tikvah, o ne kitos tautos dalys? Be abejonės tam turi būti priežastis, nes nėra dūmų be ugnies".

Kitų kraštų žydai

Prie Lietuvos yra prisišliejusi Latvija, — tęsė dr. H. Rosenblum. — Aš žaviuosi jos žydais, gražia jų kultūra bei papročiais, bet sakykite ką norite, 'Latvijos žydija' nėra ir niekad nebuvo savita sąvoka. Arba Ukrainos žydija: kokią kultūros sąvoką jie suformavo? Taip pat 'Britanijos žydija' arba 'Amerikos žydija' — ar jos suformavo kultūros bei istorijos sąvokas? Visos jos turėjo gerus, uolius ir sėkmingus narius visose galimose srityse, tačiau apie jas niekad negali pasakyti, kad jos buvo 'tautos žibintas, apšviečiantis kelią'.

'Lietuvos žydija' buvo skirtinga, nors skaičiumi negausi net ir kaip žydų tautos dalis, kuri ir pati nepasižymėjo gausumu tarp kitų pasaulio tautų — negalėjo būti matoma nė per mikroskopą. Vis dėlto Lietuvos žydija pasižymėjo išskirtinu iškilumu net ir pasauliniu mastu.

Netoli Lietuvos yra Estijos valstybė su daugiau kaip vienu milijonu gyventojų. Net ir turėdami visus valstybinius išteklius, kad ir nedidelius, estai ilgus metus nepajėgė išleisti enciklopedijos savo kalba, nes buvo sunku tai padaryti turint vieną milijoną gyventojų.

Lietuvos žydai, be jokios valstybinės pagalbos ir be milijono gyventojų, būdami tiktai to skaičiaus dešimtadaliu, išleido vertingas knygas, kurios buvo viso pasaulio vadovėmis. Kokia nepaprasta kūrybinė galia juose glūdėjo!"

Neatskleista paslaptis

"Net ir mes, gimę Lietuvoje, ten užaugę, įsisavinę milžiniškus dvasinius lobius, dabar nebegalime prisiminti iš kur esame atkilę, — kalbėjo dr. H. Rosenblum. — Mechaniškai kartojame žodžius 'Lietuvos žydija', bet neįžvelgiame jų reikšmės. Aš manau, kad nė vienas kitų pasaulio dalių žydų nepajėgia suprasti Lietuvos žydijos paslapties. Deja, ji nebeegzistuoja. Tai didelis nuostolis. Galimas dalykas, minėtoji paslaptis niekad nebus atskleista.

Be abejonės, psichologų kartos tyrinės tą didžiąją paslaptį, tačiau abejotina, ar jiems pavyks atskleisti tai, kas dar nebuvo nušviesta.

Izraelyje išleista daug storų tomų apie Lietuvos žydų istoriją ir nepaprastą jų įnašą jų tautinei ir visuotinei kultūrai, bet iš kur visa tai mums atėjo, nepasako nė tie storieji tomai.

Tas faktas, kad mes esame anos didžiosios paslapties skiautelės, duoda mums teisę didžiuotis, net ir tų nuomone, kurie nepritaria senolių paveldui (zchut avot)".

Sūnūs ir posūniai

Sam Goldsmith taip kalbėjo apie savo praeitį.

"Tokiame susirinkime kaip šis natūralu prisiminti savo mokyklos dienas. Leiskite pasakyti: mano mokykla man yra nepalyginamai reikšmingesnė už mano alma mater, nors buvau gana patenkintas universitete, nepaisant siaučiančio antisemitizmo. Šį vakarą tikriausiai nepakęsite mano autobiografijos pasakojimo. Aš paminėsiu tiktai objektyvią būklę. Hebraiškoje savo mokykloje mes jautėmės saugūs, o universitete jautėmės nuogi. Staiga buvome eksponuoti nuotaikoms visuomenės, kurios formavime nedalyvavome. Mokykloje buvome sūnūs, universitete — posūniai. Sveikesniame pasaulyje būčiau keliavęs kaip piligrimas į senąją savo mokyklą, hebrajišką Dr. Moshe Schwabe gimnaziją, bet toks žygis nebuvo leistas. Jis tad lieka svajone. Buvau pasiruošęs nerašyti nė vieno žodžio. Buvau pasiruošęs užmiršti žmogaus teises ir Afganistaną keletui dienų, bet tai negelbėjo.

Studentavimo dienomis mūsų gyvenimas koncentravosi daugiau mūsų žydų korporacijose ir draugijose negu universitete, kaip tai yra daroma visame pasaulyje. Mat mes, kaip studentai, buvome tiktai toleruojami. Mes tai žinojome. Žydiškose mūsų draugijose buvome lygūs tarp lygių, broliai tarp brolių.

Pagaliau visa tai dingo kaip Atlantis kraujo jūroje. Ir nekalbėkime apie 'žydų gyvenimo atkūrimą Europoje', 'žydų institucijų atstatymą ten, kur jos buvo sugriautos'. Tai buvo nepakartojamas gyvenimas, kuris niekad negali sugrįžti. Kartą prarasti žydų

(Nukeltą į 3-čią psl.)

Iškeliant Lietuvos vėliavą prie Toronto miesto rotušės gieda Tautos himną 1986 metų vasario 15 dieną Nuotr. St. Dabkaus

BRANGIAM TĖVELIUI
Lietuvoje mirus,
VLADĄ MELNYKĄ, jo šeimą ir visus jo artimuosius giliai užjaučiame –
Sofija ir Antanas Dilkai
Birutė ir Namejs Batraks
Rasa ir Edis Venslovaičiai

PADĖKA
Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams bei bičiuliams už išreikštą užuojautą ir užprašytas Mišias,
MYLIMAI MAMYTEI
mirus 1986 metų sausio 23 dieną Los Angeles mieste.
Mamytė STASĖ STOČKIENĖ DRĄSUTAVIČIŪTĖ buvo gimusi 1985 metų spalio 15 dieną Telšiuose.
Nuoširdus ačiū visiem mus užjautusiem –
Vytautas Stočkus su šeima

Ar aš galiu rašyti džiaugsmą,
Jei liūdesys yra gegužyje ir sausy.
A. Pagėgis

A†A BRONIUS NORKUS
vienerių metų mirties sukaktis
Š. m. kovo 6 d. sueina vieni metai, kai a. a. Bronius išsiskyrė iš mūsų tarpo.
Jo intencija šv. Mišios bus atnašaujamos Lietuvos kankinių šventovėje kovo 9, sekmadienį, 11 v.r. Visus gimines, draugus ir pažįstamus nuoširdžiai kviečiame atsilankyti ir drauge su mumis pasimelsti už a. a. Broniaus vėlę.
*Nuliūdusios: **žmona Morta ir duktė Genovaitė su šeima***

O, Dieve, ne kartą Tavęs gal nustojau
Bebrisdamas žemės purvus.
Ne kartą net keikiau Tave, Atpirkėjau,
Matydamas vien tik vargus.
Ne kartą gal naują Tau kryžių uždėjau,
Atnaujinau žaizdas ramiai.
Į Tavo Esybę kitkart netikėjau,
Bet Tu vis kentėjai tyliai.

O, Dieve, kentėjęs ant kalno Golgotos,
Atleisk man dėl mano kalčios
Nes mano akys buvo miglotos –
Aš dar nemokėjau mylėti kančios!

1986 metų vasario 23 dieną suėjo dveji metai nuo **a.a. JULIAUS PUODŽIUKO** mirties.
Lsėkis ramybėje!
Nuliūdę – žmona,
sūnūs, dukterys,
brolis ir sesuo
su šeimomis

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniškąjį darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas – St. Prakapas.
Tel.233-4486

Mohawk
Furniture Company Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbiamosios mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Šaldytuvai
* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomosios mašinėlės
Nemokamas pristatymas į namus.
137 RONCESVALLES AVE.
Tel. 537-1442
Krautuvė atidaryta ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 valandos ryto iki 8 valandos vakaro. Kitomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Iškeliant Lietuvos vėliavą vasario 16 dienos išvakarėse prie Toronto miesto rotušės. Iš kairės: Ontario vyriausybės ministeris TONY RUPRECHT, KLB krašto valdybos narys HENRIKAS STEPAITIS, "Vilniaus" paviljono karalaitė INDRĖ ČUPLINSKAITĖ, KLB Toronto apylinkės valdybos narys KĘSTUTIS RAUDYS Nuotr. St. Dabkaus

Lietuvos nepriklausomybės iškilmių dienos

(Atkelta iš 1-mo psl.).

viai pradėjo rinktis 12 v. Susirinko jų apie 200. Tarus žodį Lietuvių Bendruomenės pareigūnams — K. Raudžiui ir A. Vaičiūnui, pagrindinę kalbą pasakė Tony Ruprecht, faktinasis Ontario daugiakultūrių reikalų ministeris, pabrėždamas iškilmės reikšmę lietuvių tautai. Giedant Tautos himną, Lietuvos vėliavą iškėlė kūrėjas-savanoris St. Paciūnas. Iškilmė baigta giesme "Marija, Marija". Pažymėtina, kad iškilmėje dalyvavo ir Maironio mokykla, kuriai atstovavo apie 30 mokinių.

Vasario 16, sekmadienį, 12.30 v.p.p., Lietuvos vėliava buvo iškelta Mississaugos mieste prie jo rotušės. Iškilmėje dalyvavo apie 200 lietuvių. Kalbas pasakė Lietuvių Bendruomenės pareigūnai — K. Raudys ir A. Vaičiūnas, primindami Lietuvos kovas už laisvę. Sveikinimo žodį tarė miesto burmistrė Hazel McCallion, pabrėždama faktą, kad Lietuvos vėliava šiame mieste iškeliama pirmą kartą. Ši iškilmė turinti tapti metine tradicija, kaip tai daro ir kitos tautybės. Sugiedojus "O Canada" ir Lietuvos himną, šaulių rankomis Lietuvos vėliava iškilo į stiebo viršūnę *ir išdidžiai plevėsavo šalia* Kanados ir miesto vėliavų ištisą savaitę.

Pamaldos

Visose Toronto lietuvių šventovėse — katalikų ir evangelikų pagrindinės pamaldos buvo skirtos Vasario 16 šventei su specialiai parinktais liturginiais tekstais, giesmėmis ir pamokslais. Organizacijos su savo vėliavomis rinkosi į pamaldas. Prisikėlimo šventovėje po pamaldų specialiom apeigom buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę eisena prie paminklinės lentos. Lietuvos kankinių šventovėje pagrindinėse pamaldose dalyvavo Maironio mokyklos grupė, vadovaujama pačios vedėjos mokytojos G. Paulionienės. Mokiniai nešė simbolines aukas prie altoriaus ir atliko liturginius skaitymus.

Visose šventovėse buvo gausu dalyvių, vyravo iškili, šventiška nuotaika.

Pagrindinė iškilmė

Didžiojoje Anapilio salėje, prie kurios aikštėje ant stiebų plevėsavo Lietuvos ir Kanados vėliavos, 4.20 v.p.p. prasidėjo pagrindinė Vasario 16 iškilmė. Įnešus Kanados, Lietuvos ir organizacijų vėliavas, Maironio mokyklos mokinių choras, vadovaujamas muz. D. Viskontienės ir akompanuojamas muz. J. Govėdo, sugiedojo "O Canada", kun. Aug. Simanavičius, OFM, perskaitė invokaciją, o KLB Toronto-Mississaugos apylinkės pirm. A. Vaičiūnas tarė sveikinimo bei įvado žodį. Pagerbus kūrėjus-savanorius — Stasį Paciūną ir Liudą Vaštoką iškilmės gėlėmis, Maironio mokyklos choras padainavo keletą dainų, o mokinė Mockutė paskaitė keletą eilėraščių.

Susirinkusius kanadiečius pareigūnus bei kitataučius svečius diplomatinės tarnybos vardu pasveikino gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas ir perskaitė brandų, šventei skirtą žodį.

VLIKo vicepirm. Liūtas Grinius, atvykęs iš Vašingtono, skaitė paskaitą anglų ir lietuvių kalbomis, ryškindamas lietuvių tautos rezistenciją Lietuvoje ir laisvajame pasaulyje. Ir po 46-rių okupacijos metų rezistencija nesumažėjo, o Lietuvos byla tarptautiniuose forumuose darosi vis plačiau žinoma. Esą reikia stiprinti laisvinimo pastangas ir toliau, kol bus pasiektas tikslas — Lietuvos laisvė.

Sveikinimo kalbas pasakė Estijos konsulas I. Heinsoo ir Latvijos konsulas dr. E. Upenieks. Prie jų jungėsi ir kiti sveikintojai. Kanados parlamento narys A. Witer perdavė min. pirm. B. Mulronio sveikinimą ir paskaitė tekstą savo pareiškimo, kurį jis padarė Kanados parlamente Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga. Už tai jisai susilaukė stiprių plojimų iš gausios auditorijos (apie 1200). Atvežė jis ir Kanados daugiakultūrių reikalų ministerio O. Jelineko sveikinimą, kurį perdavė rengėjams.

Tuo momentu atvyko Ontario premjeras D. Petersonas. Prie įėjimo salėn jį pasitiko grupė lietuvių jaunimo, pasipuošusio tautiniais drabužiais ir atlydėjo prie scenos. KLB krašto valdybos narė adv. J. Kuraitė-Lasienė keliais sakiniais apibūdino premjero asmenį ir pakvietė scenon.

Premjeras trumpoje savo kalboje priminė, kad lietuvius jis pažįsta iš Ontario Londono renginių, kuriuose jam teko dalyvauti būnant opozicijos nariu bei vadu. Jis pabrėžė lietuvių tautos ryžtingumą, kovingumą, pasiaukojimą, lietuvių ateivių įnašą Kanadai ir pastebėjo, kad lietuvių jaunimas moka derinti kanadietiškumą su lietuviškumu. Perskaitė oficialų raštą, kuriuo Ontario vyriausybė vasario 16 skelbia visai provincijai Lietuvos nepriklausomybės diena.

Dar sveikino Mississaugos burmistrė H. McCallion ir Ontario opozicijos vadо L. Grossmano vardu — parlamento narys Y. Shymko, pažerdamas, kaip visuomet, keletą smingančių, aktualių minčių. JAV valstybės sekr. G. Schultzo pareiškimą ir minėjimo dalyvių vardu paruoštą rezoliuciją Kanados min. pirmininkui perskaitė programos pranešėja Indrė Čuplinskaitė.

KLB kultūros komisijos vardu $1000 premiją muz. St. Gailevičiui įteikė komisijos pirm. R. Kurienė, trumpai primindama šio muziko nuopelnus lietuvių visuomenei.

Meninę programos dalį pasigėrėtinai atliko "Gintaro" šokėjai, vadovaujami R. ir J. Karasiejų, ir vyrų choras "Aras", diriguojamas V. Verikaičio bei akompanuojamas muz. J. Govėdo. Meninė programa buvo neilga, bet rūpestingai parinkta bei paruošta.

Užbaigos bei padėkos žodį tarė KLB krašto valdybos pirm. adv. A. Pacevičius. Iškilmė baigta Lietuvos himnu ir vėliavų išnešimu. Ją surengė KLB Toronto apylinkės valdyba, pirmininkaujama A. Vaičiūno. Programos pranešėjos pareigas sklandžiai ir drąsiai atliko Indrė Čuplinskaitė — "Vilniaus" paviljono karalaitė. Scena buvo papuošta A. Rimkaus. Programos viršelis — taip pat jo kūrinys.

Dar tą patį vakarą devintasis Toronto televizijos kanalas parodė kai kuriuos minėtos iškilmės momentus, o sekančią dieną didysis dienraštis "The Toronto Star" išspausdino trumpą iškilmės aprašymą. **Stb.**

JOANA KURAITĖ-LASIENĖ, Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė, vadovavusi kitataučių svečių bei viešnių priėmimo programai vasario 14 d. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje Nuotr. St. Dabkaus

Už a. a. JONO MIKŠIO

vėlę trejų metų mirties sukakčiai paminėti šv. Mišios bus atnašaujamos kovo 9, sekmadienį, 9 val. ryto, Aušros Vartų šventovėje Hamiltone.

Prašau gimines, draugus, pažįstamus ateiti už jo vėlę pasimelsti.

Nuliūdusi žmona ***Antanina***

ESTIJOS HIMNAS

Mano tėvyne, tu mano laimė ir džiaugsmas,
Taip miela tu man visados,
Nerandu niekur, kur tik bejieškau
Plačiajam pasauly visam,
Kad būtų kas nors man taip miela,
Kaip tu, mano brangioji tėvyne!
Tu priglaudei mane
Ir ten išauginai.
Dėkosiu tau visada,
Lig mirties tau būsiu ištikimas.
Brangiausia man tebesi,
Mieloji mano tėvyne!
Tesaugo Dievas tave,
Tu, mano brangioji tėvyne,
Ir laimina visus
Tavuosius takelius,
Brangioji mano tėvyne!

Gyva ne tik mūsų širdyse

Generalinio Lietuvos konsulo Kanadai dr. J. Žmuidzino žodis Vasario 16 iškilmėje Toronte-Mississaugoje

Jei andai "Aušros" pirmtakai, keldami kiekvieną Lietuvos praeities kultūrinę apraišką, siekė žadinti lietuviui tautinę sąmonę, tai dabar Vasario 16-tosios aktas savo dvasiniu spindesiu šviečia mums kelią per sutemas į nepriklausomybės atstatymą.

Iš tikrųjų, Šešioliktosios aktas, tai tautinės lietuvių sąmonės ir valstybinės išminties paminklas, kuris skelbia ir skelbs visados, kad Lietuva yra apsisprendusi visiems laikams būti laisva ir nepriklausoma valstybė ir turi neatimamą teisę dalyvauti suvereninių šalių šeimoje.

Švenčiant šią brangią dieną, su pasitenkinimu galim konstatuoti, kad, nežiūrint sovietinės okupacijos, valstybinė Lietuvos nepriklausomybė teisiškai tebeegzistuoja, nes visos teisę gerbiančios šalys nepripažįsta prievartinio Lietuvos įjungimo į vadinamą Sovietų Sąjungą. Ir be to, juk nėra pasaulyje jokio pasirašyto tarptautinio galiojančio akto, kuris būtų panaikinęs Lietuvos nepriklausomybę.

Taigi lietuvių tautos teisė į nepriklausomybę ne tiktai gyva mūsų širdyje, bet ir pripažįstama visų tautų, kurios tarptautinių santykių negrindžia prievarta.

Tad išvadoje, žiūrint į ateitį, dera pasakyti, kad dabartinė mūsų politinė įžvalga, pagrįsta lietuvių tautos dvasine stiprybe, teisės pergale prieš smurtą, laisvosios žmonijos mums palankumu ir moraliniu sovietijos sugriuvimu, – aiškiai rodo, kad didžiosios mūsų vilties pragiedrėjimas yra politinės realybės atspindys ir kad Lietuva tikrai bus nepriklausoma bei laisva.

Amerika sveikina Lietuvą

JAV valstybės sekretorius George P. Schultz Vasario 16 proga atsiuntė Lietuvos atstovui dr. Stasiui Bačkiui šį sveikinimą, rašytą 1986 m. vasario 6 d.: "JAV vyriausybės ir gyventojų vardu turiu garbę perduoti Jums sveikinimus bei nuoširdžius linkėjimus Lietuvos valstybinės šventės proga. Lietuvos nepriklausomybė, sutriuškinta ginklų jėga prieš 46-rius metus, tebėra gyva kaip idealas, puoselėjamas lietuvių tautos drąsa, ryžtu ir moraline jėga. Tos nepriklausomybės metinės tebėra pasididžiavimo bei iškilmių akstinas. Nuoširdžiai jūsų —

George P. Shultz"

Rytų Europa laisvėjimo keliu?

Pasikalbėjimas su F. Stephen Larrabee, Rytų-Vakarų instituto studijų direktoriumi, išspausdintas "U.S. News & World Report" 1985.XII.23

— Kokias galimybes matote Rytų Europos kraštams tapti labiau nepriklausomais nuo Maskvos?

— Jie nori puoselėti savo tautinius interesus, o tai reiškia geresnius santykius su Vakarais, bet Varšuvos sąjungos sutarties ribose. Kalbame apie ribas, kuriose jie, siekdami tautinių tikslų, liktų lojalūs socialistų federacijai. Vengrija, kurios pusė valstybinių pajamų gaunama iš užsienio prekybos, siekia platesnių ekonominių ryšių. Klausimas tik, kokiame kontekste tai vykdoma. Dauguma šių kraštų gali geriausiai tarnauti savo krašto interesams Rytų-Vakarų įtampai sumažėjus. Jie stipriai remia geresnius JAV-Sovietų Sąjungos santykius.

— Kaip gali JAV sustiprinti Rytų Europos kraštų nepriklausomybę?

— Man rodosi Reagano vyriausybė tvirtai laikosi pagrindinių buvusios JAV politikos bruožų. Ji jieško didesnės vidinės liberalizacijos ir bando skatinti šių kraštų didesnę autonomiją užsienio politikoje. Tai rodo valstybės sekretoriaus George Shultzo vizitai Rumunijoje, Vengrijoje, Jugoslavijoje. Vyriausybės siunčia savo pasiuntinius po viršūnių susitikimo informuoti Rytų Europos vadovų. Tai žingsnis teisinga kryptimi.

— Kaip sovietai reaguos į JAV pastangas laimėti Rytų Europos palankumą?

— Nemanau, kad sovietai jaustųsi labai nepatenkinti. Juk sunku būtų Sov. Sąjungai uždrausti savo sąjungininkams turėti tokius santykius su JAV, kaip ji pati turi.

— Matėme, kaip pernai sovietai stengėsi išlaikyti Varšuvos sąjungos narius savoje rikiuotėje. Ar jie yra susirūpinę Rytų Eruopos ištikimybe?

— Manau, kad Rytų Vokietijos vado E. Honeckerio pasiūlytas vizitas Vakarų Vokietijai suerzino sovietus, nes buvo planuotas tuoj pat po posūkio JAV-Sov. Sąjungos santykiuose. Laikas, atrodo, nebuvo tinkamas. Vis dėlto kai kurie Rytų Europos kraštai palaikė ir toliau ryšius su Vakarais. Vengrijos Janos Kadar lankėsi Paryžiuje keliom savaitėm vėliau, Rumunijos Nicolae Ceausescu tuoj po to lankėsi Bonnoje.

— Ką nori išgirsti Rytų Europos žmonės iš JAV?

— Manau, jie nori žinoti apie galimybes pagerinti JAV-Sovietų Sąjungos santykius, nes tai pirmoji sąlyga, kurios dėka ir jie gali pagerinti savo santykius su Vakarais. Jie nori žinoti apie perspektyvas susitarti dėl puolamųjų branduolinių ginklų sumažinimo. Jie laukia apribojimo prezidento Reagano strateginio gynybos plano, nors tuo gali nusivilti.

— Kaip jie atsiliepia apie JAV nusiskundimus dėl "dirbtinio, nenatūralaus ir neteisėto" Europos padalinimo?

— Rytų Europos kraštai tvirtai tiki, kad po II D. karo sienos neturėtų būti keičiamos jėga. Tai yra patvirtinta 1975 m. Helsinko susitarimu. Visi pripažįsta, kad bet koks padėties pasikeitimas tarp dviejų Vokietijų neatrodo galęs įvykti numatomoje ateityje. Jis gali įvykti tiktai siekiant draugiškų santykių tarp dviejų Europos dalių. Manau, JAV tikslas yra ne sienų pakeitimas, bet kelionių suvaržymų palengvinimas, laisvesnis žmonių judėjimas, informacijos, idėjų skleidimas. Rytų ir Vakarų Europa dalinasi bendru kultūriniu paveldu, kuris neturėtų būti dirbtinai kliudomas.

Vertė **J. Str.**

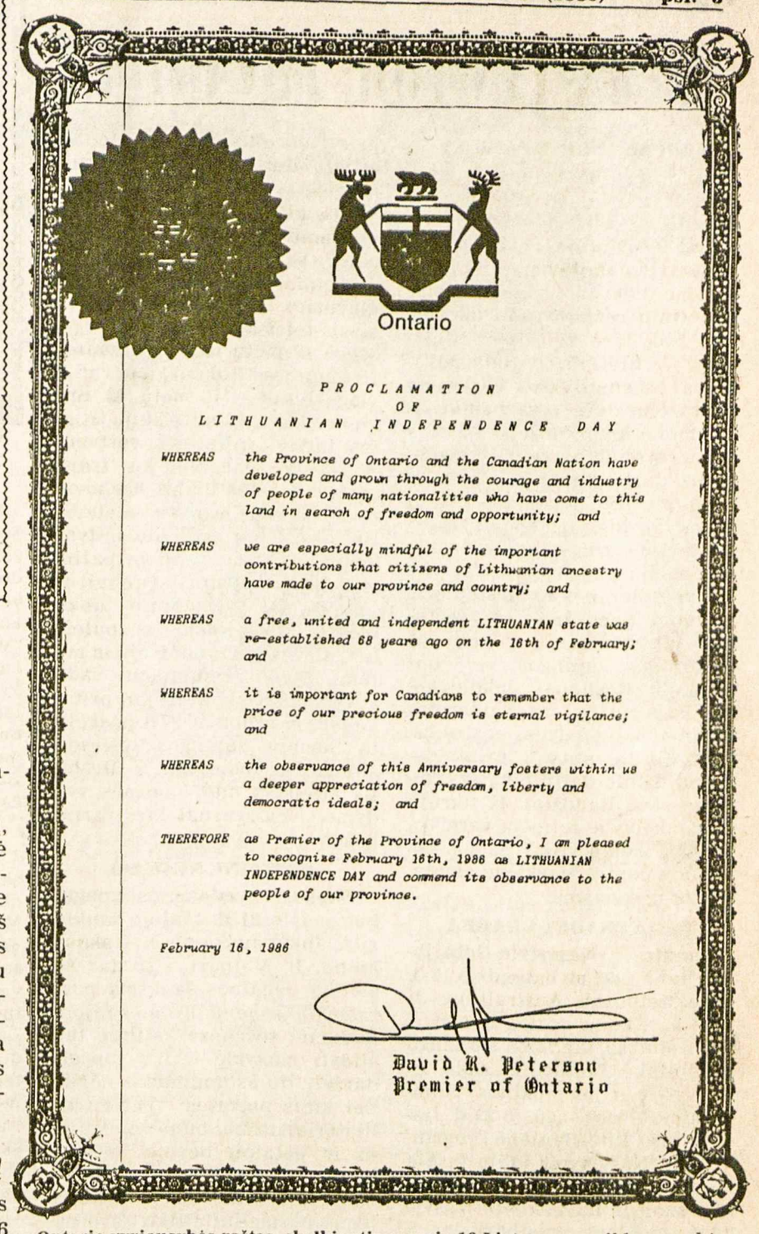

Ontario vyriausybės raštas, skelbiantis vasario 16 Lietuvos nepriklausomybės diena visai Ontario provincijai, kurioje yra per 7 milijonus gyventojų

Buvusių Lietuvos studentų iškilmė...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

centrai diasporoje niekad nebeatgaivinami. Dabar mes esame čia — žydų valstybėje. Atsiminkite Bialiką: 'Tie kurie mirė, norėjo, kad mes gyventume'.

Tebūnie mūsų gyvenimas ilgas ir laimingas. Mes tesame grandis. Mūsų vaikai ir vaikaičiai pradės ir jau pradėjo ten, kur mes baigėm. Jie užtikrino, kad nebesame klasiškomis aukomis tautžudystei tebesiaučiant. Tai nebegali atsitikti. Ir tai yra galutinė žydų valstybės prasmė".

Lietuvio požiūriu

Perskaičius minėtas kalbas, susidaro įspūdis, kad Lietuvos žydai, ten gimę ir augę bei mokslus ėję, ilgesingai prisimena tą kraštą, jame pergyventas džiaugsmo ir kančios dienas, tačiau nevengia priekaištų lietuvių tautai. Tai ypač ryšku minėtoje pirmininko kalboje, kurioje jis prisimena žydams duotos autonomijos "užmiršimą". Priekaištas skaudus, nes pertemptas, nepagrįstas.

Štai ką apie tai sako "Encyclopedia Lituanica" (psl. 523-526). Atsistatanti nepriklausoma Lietuva 1917-1918 m. įsipareigojo duoti žydų mažumai pilną autonomiją. Pirmoje Lietuvos vyriausybėje Vilniuje buvo ministeris žydų reikalams, o Lietuvos taryboje — trys žydų atstovai. Kai Lietuvos vyriausybė dėl artėjančios bolševikų kariuomenės 1919 m. sausio 2 d. buvo priversta persikelti į Kauną, žydų pareigūnai vilniečiai pasiliko Vilniuje. Bet ir Kaune kultūrinė žydų autonomija buvo respektuojama. Tam buvo išleistas specialus įstatymas 1920 m. kovo 4 d. Iki 1924 m. Lietuvos vyriausybėje buvo ministeris žydų reikalams. Tai buvo daugiau nei Lietuva įsipareigojo Tautų Sąjungoje 1922 m. gegužės 12 d. Anot "Encyclopedia Lituanica", "žydai gavo autonomiją Lietuvoje, kokios niekad neturėjo nei žydai kituose kraštuose, nei jokia kita mažuma Lietuvoje".

Praktinis gyvenimas parodė, kad tokia plati autonomija, duota tik vienai tautinei mažumai, padaro ją beveik valstybe valstybėje, nesiskaitančia su gyvenamo krašto raida bei poreikiais. Kilo priekaištai plačioje visuomenėje, kad Lietuva darosi panaši į Judėją (žydiškos iškabos, spauda, sinagogos, mokyklos, organizacijos . . .). Juk Lietuva turi būti lietuviška. Teko siaurinti kai kurias žydų privilegijas, ypač išorinėje ir kalbos srityje, bet iš esmės kultūrinė autonomija buvo nepaliesta. Lietuvoje buvo 300 pradinių žydų mokyklų, 20 gimnazijų, viena mokytojų seminarija, rabinų akademijos Telšiuose ir Vilijampolėje.

O ir patys žydai autonomijos klausimu nebuvo vieningi. Pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais žydai turėjo vyriausią savo bendruomenės tarybą, kuri tvarkė jų reikalus bei jiems atstovavo. Vėliau joje pasireiškė dideli nuomonių skirtumai, nes dalyvavo 9 partijos, pradedant kraštutiniais dešiniaisiais, baigiant kraštutiniais kairiaisiais — komunistais. Lietuvos vyriausybė nuo 1924 m. nebeskyrė specialaus ministerio žydų reikalams, o 1925 m. atšaukė žydų tarybos pripažinimą. Jos vietą užėmė įvairios paskirų sričių organizacijos. Tuo būdu kultūrinės žydų autonomijos branduolys buvo išlaikytas per visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį.

Ar Lietuva nieko nedavė?

Minėtose buvusių Lietuvos žydų kalbose pabrėžiamas svarus įnašas į žydų ir visuotinę pasaulio kultūrą, iškeliama žydų kūryba, didžiuojamasi tokiais laimėjimais, kurių nepasiekė jokio kito krašto žydai.

Deja, niekur neužsimenama ką žydai gavo iš nepriklausomos Lietuvos. Jeigu buvo pasiekti tokie žymūs laimėjimai įvairiose srityse, reiškia visų pirma buvo sudarytos tinkamos sąlygos. O kas jas sudarė — ar ne Lietuva? Davė autonomiją — ar ne Lietuva? Rėmė lėšomis švietimo bei kultūrines žydų įstaigas — ar ne Lietuva? Įsteigė universitetą ir leido juo laisvai naudotis žydams — ar ne Lietuva? (Vienu metu medicinos fakultete buvo 45,7% žydų, 29,1% viso un-to studentų). Ir t.t. Taigi žydai iš Lietuvos gavo daug, ypač palyginus su kitais kraštais. Dėl to ignoravimas Lietuvos teiktos globos žydams nepriklausomybės laikotarpyje ir nuolatinis priekaištavimas lietuviams prasilenkia su tikrove.

Lietuva turėtų sulaukti palankesnio žodžio iš buvusių savo gyventojų žydų, ypatingai šiuo metu, kai toji Lietuva yra sovietų pavergta ir reikalinga visų pagalbos.

Suprantama, buvusių Lietuvos žydų širdyse rusena baisi žaizda, padaryta vokiečių okupacijos metais, bet tai ne Lietuvos padaryta žaizda, nes jos tuo metu nebuvo. Įvykusi tragedija buvo ne tiktai žydų, bet ir visos Lietuvos tragedija. **M.**

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PROPAGANDINĖ PARODA

Vilniuje, buvusiuose revoliucijos muziejaus rūmuose K. Požėlos gatvėje, sausio 16 d. atidaryta sovietinės okupacijos laikotarpio dailės paroda. Atidaryme dalyvavo kompartijos ir sovietinio režimo vadovai. Įvadinį žodį tarė kultūros "ministeris" J. Bielinis, parodą pavadinęs respublikos gyvenimo metraščiu: "Čia mes pamatysime meno kūriniuose įamžintus mūsų revoliucionierių — kovotojų už darbo liaudies išsivadavimą portretus, pokario klasių kovos vaizdus, pirmuosius kolektyvizacijos žingsnius, industrijos augimą, pamatysime visą plačią šiandieninės suklestėjusios Lietuvos panoramą, jos darbščiuosius žmones..." Lietuvos dailininkų sąjungos valdybos pirm. K. Bogdanas dėkojo komunistų partijai už "sudarytas palankiausias sąlygas pasireikšti kūrėjų talentams", primindamas didžiulę dailininkų atsakomybę savo liaudžiai. Iš tikrųjų ta atsakomybė teliečia vergišką tarnybą kompartijai, iš jos sovietinio centro Maskvoje gaunamiems įsakymams.

TĘSIA PRADĖTĄ DARBĄ

Danutė Nasvytytė-Gabrijolavičienė 1983 m. balandžio 19 d. mirė Melburne, Australijoje. Ji 1939 m. Kaune įsteigė išraiškos šokio studiją, tapdama šio žanro pradininke Lietuvoje. Apie D. Nasvytytę ir jos mokines "Komjaunimo tiesos" sausio 21 d. laidoje rašo Rita Banienė. Pagrindine D. Nasvytytės idėjų tęsėja tapo jos mokinė Kira Daujotaitė. Pokaryje buvusios D. Nasvytytės mokinės, susibūrusios į grupę, pradėjo rengti savo pasirodymus, nors neturėjo pastovios vietos užsiėmimams. Tik 1947 m. šokėjos buvo pakviestos įsikurti Kauno profsąjungų kultūros rūmuose. Nuo to laiko visą savo gyvenimą išraiškos šokiui atidavė Kira Daujotaitė, įsteigusi "Sonatos" grupę, išugdžiusi ne vieną išraiškos šokėjų kartą. Sukaktuviniuose "Sonatos" koncertuose dalyvavo ir buvusios K. Daujotaitės auklėtinės, dabar turinčios savo šokėjas. B. Letukaitė vadovauja modernaus šokio grupei, R. Paulauskienė — Vilniaus pedagoginio instituto estradinių šokių grupei, V. Rusakova — vaikų išraiškos šokio grupei. Į sukaktuvinius "Sonatos" koncertus buvo įjungta V. Bagdono preliudija ir fantazija, V. Bartulio simfonijos fragmentai. Tai pirmieji lietuvių kompozitorių kūriniai, kuriuos vadovė K. Daujotaitė panaudojo "Sonatos" atliekamiems išraiškos šokiams. Žiūrovai audringais plojimais sutiko "Sonatos" šokėjas ir jų nenuilstančią vadovę K. Daujotaitę.

NUBAUDĖ GROBSYTOJAS

Kaltinamųjų suole atsidūrė Pasvalio rajono Sabonių kolchozo vyr. buhalterė M. Brazienė, vyresnioji atlyginimų apskaitos buhalterė S. Gavutienė, kasininkės L. Šaulienė-Bukauskienė ir G. Naguvienė. Jos padidindavo išmokas atlyginimų žiniaraščiuose, pirašydavo skaičius prie išmokėtų sumų, klastodavo atliktų darbų priėmimo aktus, neteisėtai priskaičiuodavo premijas, aktuose padidindavo superkamų galvijų kainas. Susidariusį skirtumą pasidalindavo abi buhalterės ir su jomis sukčiavusios kasininkės. Aukščiausiasis teismas S. Gavutienei paskyrė 12 metų laisvės atėmimo, L. Šaulienei-Bukauskienei ir G. Naguvienei — 10 metų, M. Brazienei — 7. Iš nuteistųjų atimtas turtas, valiutinės vertybės. Atlikusios bausmę, jos trejus metus negalės dirbti darbovietėse, susijusiose su materialinių vertybių apskaita ir tvarkymu. Teismas kaltu pripažino ir kolchozo pirm. V. Drobulį už aplaidumą, tarnybinių dokumentų klastojimą. Jis nuteistas laisvės atėmimu trejiem metam. Tačiau komunistui vadovui komunistai teisėjai pritaikė 1982 m. gruodžio 27 d. paskelbtą Sovietų Sąjungos šešiasdešimtmečio amnestiją. V. Drobulis atleistas nuo bausmės vykdymo. Negi varnai kirs varnui į akį?

KATILINĖ NEŠILDO

"Tiesos" redakcijos pagalbos sausio 21 d. laidoje šaukiasi A. Jokūbauskienė, B. Rakauskienė, P. Volbertas ir dar šešiolika pagalbos šaukšmą pasirašiusių asmenų. Kelmės rajono Šaukėnų sovchozo katilinė turi šildyti mokyklą, vaikų lopšelį-darželį, du aštuonbučius namus bei kitus pastatus: "Tačiau radiatoriai dažnai būna vos drungni ir patalpų beveik nešildo. Kūrikai kažkodėl dirba po 24 valandas, todėl fiziškai nepajėgūs normaliai atlikti savo pareigas, ir naktimis katilai nekūrenami. Šalta mokyklos klasėse, vaikų darželyje. Štai sausio 3 d. vaikų darželyje buvo tik trys laipsniai šilumos. Naudojamės elektriniais šildymo prietaisais (o kur dėtis?), bet ir jie nelabai gelbsti..." Ūkio vadovai teisinasi bloga anglimi, nedrausmingais kūrikais, kuriuos iš tikrųjų nelengva suprasti net ir visų pasirašytame skunde. Kaip jie gali dirbti po 24 valandas, jeigu naktimis katilai nekūrenami? Netgi į darbo valandas įrašomas ir apmokamas miegas naktimis?

LIETUVOS PELKĖS

Pelkės yra didelis turtas. Seniau iš jų gautos durpės būdavo naudojamos kurui, o dabar pagaminama acto rūgštis, amoniakas, degutas, vaškas, parafinas, pašarinės mielės. Aukštapelkėse gerai dera spanguolės. Botaniniais draustiniais dabar yra paskelbti 32 spanguolynai, turintys 8.000 hektarų plotą. Lietuvoje dar tebėra apie 414.400 hektarų pelkių, bet saugojama tik 43.700 ha. Natūralių pelkių yra apie 135.-000 hektarų. Dalį jų tikimasi išsaugoti, ypač Aukštąjį Tyrą Plungės rajone. Šią pelkę išsamiai nori ištirti Lietuvos mokslų akademijos specialistai. Daug pelkių turto buvo be reikalo iššvaistyta, nusausinant aukštapelkes, kol pagaliau įsitikinta, kad jos netinka nei kultūrinėm pievom, nei ganyklom.

V. Kst.

Maloniai kviečiame atsilankyti į Toronto lietuvių teatro **"AITVARAS"**

vaidinimą **1986 metų kovo 16, sekmadienį,**
2 valandą po pietų, Hamiltono Jaunimo Centre
Bus vaidinama **Anatolijaus Kairio**

"Sidabrinė diena"

3 veiksmų komedija Režisuoja — Aldona Dargytė-Byszkiewicz

Įėjimas — $5.00. ***Hamiltono Aukuras***

Hamilton, Ontario

ŠV. KAZIMIERO IR TIKINČIOSIOS LIETUVOS diena — kovo 2, sekmadienį. Iškilmingose pamaldose organizacijos dalyvauja su vėliavomis. 4 v.p.p. — religinis koncertas. Jame išgirsime Toronto "Volungę", solistus — Anitą Pakalniškytę ir Joną Vaškevičių. Prie įėjimo — aukos koncerto išlaidom padengti. Po koncerto pabrendavimui su svečiais — kavutė parapijos salėje. Pagerbkime šv. Kazimierą ir Lietuvos kankinius, gausiai dalyvaudami koncerte.

Ateitininkai

KAZIUKO MUGĖ — tradicinis skautų-čių renginys įvyks sekmadienį, kovo 9, Jaunimo centre. Mugė atidaroma po pirmųjų pamaldų ir baigiama didžiosios loterijos laimikių traukimu 12.30 v.p.p. Bus galima pasivaišinti lietuviškais valgiais, riestainiais, saldumynais, pabandyti laimę didžiojoje ir smulkių daiktų loterijose. Vaikučiams veiks laimės šulinys ir įvairūs žaidimai. Lietuviškos muzikos garsams skambant bus daug laiko pasidalinti įspūdžiais su iš apylinkių suvažiavusiais tautiečiais. Kviečiame visus mugę aplankyti, mūsų pastangas įvertinti ir mus materialiai paremti. Lauksime!

"Širvinto-Nemnuo" tunto skautės-ai

St. Catharines, Ont.

LABAI SĖKMINGA VASARIO 16 ŠVENTĖ. Didelis ir išsamus rašinys apie Lietuvą buvo išspausdintas dienraštyje "Standard", dvi Lietuvos vėliavos gražiausioje miesto dalyje, gausus lietuvių dalyvavimas prie miesto rotušės, iškilmingas burmistro paskelbimas Lietuvių savaitės ir jo pažadas remti lietuvių veiklą, keturių vėliavų su palyda dalyvavimas iškilmėse vėliavas pakeliant, visa tai rodė šio krašto lietuvių negęstantį patriotizmą.

Tą patį liudijo ir pilna šventovė tautiečių iškilmingų pamaldų metu, kuriose stiprų pamokslą pasakė mūsų klebonas, giedojo solistai A. V. Paulioniai. Padėtas vainikas prie Laisvės paminklo, visiem giedant "Lietuva brangi".

Puikiai praėjo ir trečioji šios šventės dalis, prasidėjusi sekmadienį, 3 v.p.p., dalyvaujant Toronto meno vienetui "Sutartinė", kuriai vadovavo tautietė neseniai atsikėlusi Kanadon iš Lietuvos — Nijolė Benotienė. Įvadinį žodį tarė apylinkės pirm. Jadvyga Labuckienė, po to buvo įvesdinta naujoji šių metų "Miss Lithuanian Community" Tamara Labuckaitė, p. Labuckienės 16 metų vaikaitė. Jai buvo uždėta gražiai tviskanti karūna, kadaise parūpinta buvusio klebono kun. Juvenalio Liaubos, OFM. Jos laukia didelis darbas atstovaujant lietuviams 38 kitų tautybių atstovių tarpe.

Po meninės dalies įvyko bendra kavutė ir loterija, kuriai kelių šimtų dolerių vertės laimikius padovanojo vietos "Jewellers" savininkas James Gilun-Giliūnas ir kiti dosnūs tautiečiai. Atsiradus daugiau lėšų, didžiųjų švenčių programas atliks ir kiti lietuviai menininkai. Ir šios programos metu salė buvo pilnutėlė lietuvių iš visos Niagaros srities ir iš Amerikos pusės. Tai labiausiai guodžia visų lietuvių širdis! **Kor.**

Sault Ste. Marie, Ont.

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMAS šio miesto ir apylinkės lietuviams bus kovo 9, sekmadienį, 6 v.vak. Pradžioje bus klausoma išpažinčių, o 7 v.v. bus Mišios su misijonieriaus pamokslu Švč. Sakramento šventovėje. Šiam susikaupimui vadovaus kun. K. Kaknevičius iš Lietuvos kankinių parapijos Mississaugoje. **Kor.**

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo minėjimas įvyko vasario 15 d. Vietinis laikraštis "The Sault Star" išspausdino apie minėjimą ir jo reikšmę straipsnį. Tos dienos vakare tautiečiai susirinko į "Gondola" valgyklos salę. Jie priminė, kad mus visus riša lietuviška kilmė, kalba, papročiai, kad sugeba pamiršti nesantaikas, ir parodė, kad trokšta laisvės gimtajam kraštui. Vakarienės metu apyl. valdybos pirmininkas skaitė šventei pritaikytą paskaitą. Jis palygino caristinės ir komunistinės Rusijos planus ir būdus sunaikinti lietuvių tautą. Paminėjo partizaninį judėjimą, kuris buvo apėmęs visą Lietuvą, 50,000 žuvusių partizanų, taip pat įkalintus ir išvežtus Sibiran. Partizanų veikla, t.y. Lietuvos liaudis, įrodė, kad Lietuva prievarta buvo įjungta Sov. Sąjungon. Laisvė ateina tautom įvairiais keliais. Ji ateis ir Lietuvai, nes vergija tėra laikina viešpatavimo forma. **Valdyba**

Sudbury, Ontario

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMAS šio miesto ir apylinkės tautiečiams bus šia tvarka: kovo 8, šeštadienį, 7 v. vak., išpažintys ir Mišios; kovo 9, sekmadienį, 9.30 v.r. išpažintys, 10 v.r. Mišios Kristaus Karaliaus šventovėje. Šiam susikaupimui vadovaus kun. K. Kaknevičius iš Lietuvos kankinių parapijos Mississaugoje. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti. **Kor.**

Calgary, Alberta

GAVĖNIOS PROGA miesto ir apylinkių lietuvius aplankys kun. K. Kaknevičius, siunčiamas Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės. Jis atvyks Kalgarin kovo 17 d. ir bus iki kovo 25 d. Bus specialios pamaldos, kuriose visi tautiečiai kviečiami dalyvauti. Apie laiką ir vietą praneš vietiniai lietuvių pareigūnai. Kreiptis į K. Dabauską. **Kor.**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 23 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	5%	nekiln. turto pask.	11½%
santaupas	7%	asmenines paskolas	13%
kasdienines palūkanas už santaupas	6½%	*Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.*	
term. indėlius 1 m.	9½%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
term. indėlius 3 m.	10¼%		
reg. pensijų fondo	8½%		
90 dienų indėlius (minimum $5.000)	9%	*Nemokama asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
Reg. pensijų 1 m.	9½%		

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION 1986

Įdomios kelionės į LIETUVĄ, pigiausia kaina tik $1,400.00!!! Kelionių ilgis nuo 7 iki 23 dienų. Ilgiausias laikas Lietuvoje – 11 dienų!!!

Į kelionių kainas įskaityta skridimai patogiomis oro linijomis, aplankant gražiausius Europos miestus; viešbučiai, transportas, maistas, ekskursijos bei kiti patarnavimai. **Išvykimo datos:**

Gegužės 13	Liepos 10	Rugsėjo 3,	Kviečiame teirautis smulkesnių informacijų
Gegužės 28	Liepos 16,	Spalio 2,	
Liepos 3	Rugpjūčio 14	Gruodžio 26	

GERIAUSIOS ATSOSTOGOS KANADOJE "EXPO 86"!!!
Rugpjūčio 8 d. organizuojama aštuonių dienų ekskursija į Šį nepakartojamą renginį. **KELIONĖS KAINA: $836.00** įskaitant skridimus iš Toronto ir atgal, viešbučius, 3 dienų pasą į "EXPO 86", spalvotą informacijos knygą, nuotaikingus pietus pramoginiame laive, 2 dienų kelionę autobusu, lydimą patyrusio vadovo, aplankant gražiausias Vakarų Kanados vietas. Norintiems vykti į "Expo 86" kitomis datomis galime pasiūlyti įvairių įdomių maršrutų. Viso pasaulio dėmesys nukreiptas į "EXPO 86", tad vietų skaičius ribotas. *Skubėkite užsisakyti vietas **dabar!***

Mūsų biuras:

- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
- Žiemos metu specializuojasi kelionėse į Pietų Ameriką, Karibų salas, Havajus bei kitur.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Priima užsakymus vertimams į kitas kalbas.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, automobilius, tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.
Smulkesnes informacijas teikia
AUDRONĖ, JŪRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:
1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba **(416) 537-3060** **Telex 06-986766 TOR**
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872
KELIAUTOJŲ DĖMESIUI: dėl kelionių ir įmokėjimo garantijos bei saugumo patariame kreiptis tik į oficialiai registruotus kelionių biurus.

The Marlatt
The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd.
615 Main Street East (East of Sanford)
laidotuvių namai ir koplyčia
Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Olimpinis Los Angeles komitetas neleido į 1984 m. olimpiados atidarymo paradą įsijungti lietuvių "Spinduliui", latvių ir estų šokėjų grupėms. Esą jos norėjo atstovauti Lietuvai, Latvijai ir Estijai, kurių dabar nėra olimpiniame komitete. Trijų grupių vardu buvo pradėta byla prieš leidimo nedavusį olimpinį Los Angeles olimpiados komitetą. Bylą atmetė aukštesnis Kalifornijos teismas. Tą sprendimą patvirtino ir apeliacinis Kalifornijos teismas. Tada liko tik kreipimasis į aukščiausiąjį teismą. Abi pusės betgi nutarė bendru susitarimu užbaigti bylą, atsisakydamos finansinio atsilyginimo viena kitai. Olimpinis komitetas, apgailestaudamas pradėtą bylą, pripažino tautinio lietuvių, latvių ir estų palikimo įnašą į Amerikos gyvenimą, o baltiečiai — gerai suorganizuotas ir pravestas olimpines žaidynes Los Angeles mieste.

Lietuvių gyvenime Čikagoje didelį vaidmenį atlieka Jaunimo centras, kurį drauge su jėzuitų vienuolynu pastatydino kun. Bronius Krištanavičius, SJ (1910—1977). Kun. Vaclovas Gutauskas, SJ, įsteigė kun. B. Krištanavičiaus fondą užtikrinti tolimesnei Jaunimo centro veiklai. Kun. V. Gutauskui, SJ, vaodovaujant buvo sutelkta beveik ketvirtis milijono dolerių. Fondas savo lėšomis ypač remia Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą, kuris nori sujungti lietuvių organizacijas, išsaugoti Lietuvai kultūrinį išeivijos palikimą. Kun. B. Krištanavičiaus fondas susilaukė naujos administracijos, iš vadovybės š. m. sausio 1 d. pasitraukus kun. V. Gutauskui, SJ. Fondo valdybą dabar sudaro: pirm. Robertas Vitas, vyr. vicepirm. Č. Grincevičius, vicepirmininkai — sekr. L. Ramanauskas, ižd. J. Kirvelaitis, visuomeninių reikalų vadovė V. Sparkytė, teisinis patarėjas S. P. Žumbakis ir valdybos narys J. Paronis. Fondo tarybon įsijungė Č. Grincevičius, J. Kreivėnas, D. Šaulys, J. Dainauskas, dr. J. Račkauskas, J. Rimkevičius, S. Tarasevičienė, kun. V. Gutauskas, SJ, ir sekr. L. Ramanauskas. Naujoji taryba įsteigė nepiniginę kun. V. Gutausko premiją, kuri kasmet bus įteikiama jėzuitų geradariui. Premijos komisiją sudarė: Č. Grincevičius, D. Šaulys ir A. Kirvelaitis. Fondo inforamcijos gaunamos šiuo adresu: Father B. Krištanavičius Foundation, Inc., 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA. Tel. (312) 434-4545.

Lietuvos nepriklausomybės šventė JAV atstovų rūmuose minima vasario 26 d. Invokaciją sukalbės "Darbininko" red. kun. dr. K. Bučmys, pakviestas ALTos. Minėjimui vadovauti AL-Ta pakvietė Ilinojaus atstovą F. Annunzio.

Venezuela

Lietuvių chorui, įsteigtam prieš pusantrų metų, vadovauja Algimantas Dugnas. Choras jau turi paruoštą didelį lietuviškų giesmių ir dainų repertuarą. Vyrauja religinės giesmės. Dainų gerokai mažiau. Jos beveik visos — kompozitorių harmonizuotos liaudies dainos.

VLB Maracay apylinkės valdybai vadovauja pirm. Vytautas Korsakas. Ši lietuvių kolonija įkurta 1947 m. Pirmiausia apsigyveno viengungiai, vėliau — Klovų, Jankauskų, Nefiodovų, Paulauskų, Šulcų ir kitos šeimos. Pirmą lietuvišką šeimą čia 1951 m. sukūrė Juozas Vasaitis ir Birutė Glionertaitė. Pirmas Maracaibe gimęs lietuvių kūdikis — Regina Vasaitytė, pirmas universiteto absolventas — inž. Antanas Šulcas. Kolonijoje lig šiol mirė aštuoni lietuviai vyrai, dvi moterys ir vienas vaikas. VLB organizacijai šioje apylinkėje priklauso apie 60 asmenų, kurių 24% yra iš lietuviškų ir 75% iš mišrių šeimų. Mišrių šeimų nariai dalyvauja lietuvių renginiuose, domisi Lietuva. Lietuviškos pamaldos laikomos retai, nes nėra arti gyvenančio kunigo. Atvažiavus lietuviui kunigui, pamaldose dalyvauja apie 80% lietuviškų ir mišrių šeimų narių. Į pamaldas ateina ir nekatalikai, norėdami susitikti su tautiečiais.

Brazilija

Brazilijos lietuvių sąjungai Sao Paulo mieste vadovauja valdybos pirm. Aleksandras Bumblis. Sąjunga turi 205 narius, kurių eilėse pastaruoju metu pagausėjo jaunimo atstovų. Sąjungai priklauso Lietuvos laisvės laikais veikusių lietuviškų mokyklų pastatai: Vila Belos rajone — Vytauto Didžiojo, Vila Anastazijos rajone — Dr. J. Basanavičiaus, Mokos rajone — Dr. V. Kudirkos. Tie pastatai nuomojami, iš jų susilaukiama nemažų pajamų. Už Dr. J. Basanavičiaus mokyklos pastatą kas mėnesį susilaukiama vieno milijono ir šimto tūkstančių kruzeirų, už Vytauto D. mokyklos pastatą — vieno milijono ir šimto penkiasdešimt tūkstančių. Sąjunga daugiausia pajamų gauna iš centrinio Dr. V. Kudirkos mokyklos pastato, kurio salė už 1.200.000 kruzeirų nuomojama vestuvėms. Sąjungos nariams duodama 20% nuolaidos, kitiems lietuviams — 10%. Iš savo pajamų Brazilijos lietuvių sąjunga kas mėnesį 200.000 kruzeirų paskiria Sao Paulo mieste leidžiamam savaitraščiui "Mūsų Lietuva".

Australija

Savo muzikos studiją Adelaidėje turi J. A. Pocius. Studijos mokinių koncertas surengtas 1985 m. gruodžio 1 d. Dalyvavo studiją lankantys suaugusieji ir vaikai. Šiltai buvo sutiktas pianinu skambinantis Jonukas Pocius, septynerių metų amžiaus. Savo talentu jis yra žinomas ne tik lietuviams, bet ir kitataučiams, kurių nemažas būrys su vaikais apsilankė koncerte. J. A. Pocius savo muzikos studiją įsteigė 1952 m. Ji dabar turi apie 25 lankytojus. Studijoje mokoma skambinti pianinu, groti smuiku, violenčele, fleita, klarnetu ir gitara. Koncerte studijos vadovas J. A. Pocius su vaikais atliko F. J. Haydno "Vaikų simfoniją".

Britanija

Visuotinis DBLS atstovų suvažiavimas įvyks Londone, Lietuvių namuose, balandžio 19-20 d.d. Nakvynės bus parūpintos Lietuvių sodyboje. Suvažiavime teks pakeisti penkis pasitraukiančius pareigūnus. Iš centro valdybos rotacine tvarka pasitraukia E. Šova ir A. Vilčinskas, iš tarybos — J. Adamonis, K. Bivainis ir J. Bliūdžius. Kandidatų siūlymas turi būti baigtas dvi savaites prieš suvažiavimo datą.

Jaunimo sąjunga vykdo naujų narių telkimą specialiuose jaunimo susirinkimuose įvairiose lietuvių kolonijose. Sąjunga lituanistinį savaitgalį jaunimui surengs gegužės 2-5 d.d. Lietuvių sodyboje. DBLS nariai prašomi skatinti jaunimą įsijungti į šį savaitgalį.

Tarptautinę draugystę simbolizuoja Gloucesterio parke sodinami medeliai. Pernai rudenį jų pasodinta 40. Jie liudys etninių grupių bendradarbiavimą ir veiklą Lietuvių vardu medelį pasodinto "Baltijos" tautinių šokių grupės vadovė Marytė Gelviniauskienė. Lietuvių medelis pažymėtas lentele. M. Gelviniauskienė lietuvius sėkmingai garsina kitatučiams, surengdama vakarones, supažindindama su lietuviškomis tradicijomis, tautiniais drabužiais, liaudies dainomis ir muzika.

Vokietija

A. a. Edmundas Kaciucevičius, Vasario 16 gimnazijos mokytojas ir VLB Romuvos apylinkės sekretorius, mirė 1985 m. gruodžio 9 d. savo bute Heddesheime. Palaidotas gruodžio 12 d. Hiutenfeldo kapinaitėse. Apeigas atliko ev. kun. Fr. Skėrys, dalyvavo apie 130 tautiečių. Velionis gimė 1931 m. Kaune, mokėsi Šiauliuose ir Klaipėdoje, kur 1950 m. baigė mokytojų seminariją. V. Vokietijon atvažiavo 1971 m. ir iki mirties dirbo mokytoju Vasario 16 gimnazijoje. Atsisveikinimo žodį tarė gimnazijos direktorius A. Šmitas, velionį apibūdindamas kaip gerą mokytoją, dėsčiusį daugelį dalykų. Kasmet lankė tėvynėje paliktus tėvus ir brolius. Vainikus prie kapo padėjo gimanzija ir jos IX klasė, kurios auklėtoju teko būti velioniui.

Baltiečių krikščionių studentų sąjunga, įsteigta 1947 m. V. Vokietijoje, įsigijo pilimi vadinamus Annabergo rūmus prie Bonnos. Annaberge buvo atidarytas bendrabutis baltiečiams studentams, rengiami baltiečių suvažiavimai. Vėliau, baltiečių skaičiui sumažėjus, bendrabutin buvo įsileisti ir kitų tautybių studentai bei kiti gyventojai. Annabergui nuo pat įsigijimo iki savo mirties vadovavo lietuvių ev. kun. J. Urdzė, ėjęs ir Baltiečių krikščionių studentų sąjungos generalinio sekretoriaus pareigas. Sąjungos taryba naujuoju generaliniu sekretoriumi penkerių metų laikotarpiui išrinko Kasparą Dikšaitį. Tikimasi, kad Annabergas ir toliau galės likti baltiečių suvažiavimų centru.

Kun. STASYS KULBIS, SJ, (klūpo dešinėje) 1960 m. Montrealyje asistuoja tuometiniam apaštaliniam delegatui Kanadai vysk. SEBASTIANO BAGGIO. Kun. St. Kulbis mirė Montrealyje 1986 m. vasario 10 d., palaidotas Čikagoje

Atsisveikinimas

A. a. kunigą Stasį Kulbį išlydėjus

Nuleidę galvas, susikabinę rankomis mes stovime prie užgesusio laužo. Ataidi čia dainuota dainelė, sujudina graudumu širdį, nes tai paskutinis kartas. Tai tylus atsisveikinimas su Broliu, kuris nuėjo namo, palikęs mums, Toronto skautams-tėms, 33 stovyklų šviesų prisiminimą, kuriame ir pamoka, ir pavyzdys, ir bežadė įtaka kaip atviras draugiškumas lietė kiekvieną stovyklautoją.

Kad mes iš naujo pasiryžime rytoj būti geresniais negu vakar buvome, kad ir toliau stovyklausime, Viešpatį Kūrėją matydami ir Jį garbindami, kad neleisime užgęsti artimo meilės lauželiams, — tai vainikas, kurį šiandien dedame prie mirusio brolio, draugo, skautininko, dvasios vado, nuolatinio stovyklautojo a.a. kunigo Stasio Kulbio, SJ, kapo. O rate pasiliekantieji ir vienas kitą užjausdami tariame: "Ateina naktis . . . Dievas yra čia".

Č. S.

Kūrėjui-savanoriui

A†A

ANTANUI SAMULAIČIUI

staigiai mirus,

žmonai LIONEI, šeimai ir giminėms reiškiame gilią užuojautą –

KLB Winnipego apylinkės valdyba

A†A

jaunystės draugui

PIJUI DIDŽBALIUI

iškeliavus amžinybėn,

giliai užjaučiu jo žmoną, brolį Toronte, taip pat visą giminę ir kartu liūdžiu –

St. Petersburg, Fl. *A. Žulys*

PADĖKA

Visiems mūsų draugams ir pažįstamiems, kurie užjautė mus gilaus liūdesio valandoje, mirus

STASIUI BAKŠIUI,

reiškiame gilią ir nuoširdžią padėką –

Liūdinti žmona Ona,
sūnus Laimutis ir šeima

PADĖKA

Mirus brangiam tėveliui, seneliui ir uošviui

a.a. ANTANUI KAŽEMĖKAIČIUI,

nuoširdžiai dėkojame kun. Ignui Mikalauskui, kun. Morris, visiem, kurie užprašė šv. Mišias, atsiuntė gėles, pareiškė užuojautas, nešė karstą, velionies prisiminimui aukojo Kanados lietuvių fondui, Tautos fondui ir kitom organizacijom, dalyvavo maldose prie karsto bei laidotuvėse.

Ačiū šeimininkėm už paruoštus pusryčius ir už gėles, puošusias stalus.

*Nuliūdę – **sūnus Steponas, duktė Liuda,***
žentas Zigmantas, vaikaičiai ir provaikaičiai

PADĖKA

Mielam tėveliui

a. a. ALFONSUI GAČIONIUI

iškeliavus amžinybėn,

savo liūdesio valandose susilaukėme daug užuojautos iš bičiulių, draugų, bei pažįstamų. Visiems esame dėkingi.

Ypatingą padėką reiškiame Prisikėlimo parapijos klebonui ir kunigams už paskutinius religinius patarnavimus mūsų tėveliui.

Taip pat dėkojame visiems už užprašytas šv. Mišias, pareiškusiems užuojautas per spaudą, paaukojusiems N. Pr. Marijos vienuolynui tėvelio atminimui, palydėjusiems į amžiną poilsio vietą, karstanešiams ir šeimininkėms.

Nuoširdžiai jūsų – *nuliūdę: **sūnus Albinas ir dukros – Liuda, Stefa ir Dana su šeimomis***

Vilniaus arkivyskupija ir Lietuva

Kaip ir Vilniaus miestas bei jo sritis, taip ir jo arkivyskupija praeityje patyrė daug audrų. Po I D. karo, kai Lenkija okupavo Lietuvos sostinę, dalis Vilniaus vyskupijos teko nepriklausomai Lietuvai ir tapo Kaišiadorių vyskupija, kita didžioji dalis Vilniaus vyskupijos pasiliko Lenkijos ribose.

Po II D. karo, užėmus tas sritis Sov. Sąjungai, Vilniaus arkivyskupija (Lenkijoje buvusi dalis) teko Lietuvai, Lenkijai ir Gudijai. Arkivyskupijos centras liko Vilniuje, kurį tvarkė vysk. K. Paltarokas, po jo vysk. J. Steponavičius (sovietų ištremtas Žagarėn, jo vietoje paskirtas valdytoju kun. A. Gutauskas). Teisiniu požiūriu Vilniaus arkivyskupija, pagal 1925 m. Lenkijos-Vatikano konkordatą, ir dabar priklauso tikybinei Lenkijos provincijai. Lenkijos ribose esančią jos dalį tvarko valdytojas Balstogėje.

Tokia padėtis trunka jau daugiau kaip 40 metų. Ji yra nenormali, sunkinanti krikščioniškąjį gyvenimą, arkivyskupijos administravimą ir integravimą į bendrąjį Lietuvos gyvenimą. Dėl to išeivijoje kilo susirūpinimas Vilniaus arkivyskupijos būkle. Ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas 1983 m. Čikagoje, ir VLIKo seimas Floridos St. Petersburge 1985 m. pasisakė už Vilniaus arkivyskupijos priskyrimą tikybinei Lietuvos provincijai. Tuo klausimu pasirodė straipsnių ir spaudoje.

Algimantas Gečys savo straipsnyje ("Draugas", 1986. I. 22) išdėstė motyvus, dėl kurių reikėtų prašyti Vatikaną, kad Vilniaus arkivyskupiją priskirtų tikybinei Lietuvos provincijai. Štai tie motyvai.

1. Politinių bei teritorinių pasikeitimų atveju dabartinė teisinė Vilniaus arkivyskupijos būklė palengvintų Lenkijai vėl jį okupuoti bei jo reikalauti, remiantis ilgalaikiu Vatikano pripažinimu, t. y. moraliniu pagrindu. 2. Vilniaus priskyrimas Lietuvai sustabdytų lenkų kunigų siuntinėjimą iš Balstogės į Vilnių. 3. Padėtų lietuviams įsistiprinti savose pozicijose. 4. Paneigtų sovietų priekaištus, esą Vatikanas nepaiso lietuvių interesų, eina prieš lietuvių tautą. 5. Vilniaus arkivyskupijos priskyrimas Lietuvai nereikštų pripažinimo sovietinės aneksijos, tai būtų administracinio-sielovadinio pobūdžio aktas. Be to, Vatikanas, darydamas pageidaujamą pertvarkymą, gali pareikšti, kad toks pertvarkymas nereiškia sovietinės aneksijos pripažinimo.

Į šią problemą kitaip pažiūrėjo kai kurie lietuviai dvasiškiai Romoje, kaip tai matyti iš pasisakymo spaudoje ("Draugas", 1986. I. 29). To pasisakymo išvada: siūlomas Vilniaus arkivyskupijos priskyrimas Lietuvai nebūtų naudingas. Ta linkme pasisakė ir vysk. P. Baltakis. Štai jo pareiškimai. R.

— Kokia yra dabartinė Vilniaus arkivyskupijos padėtis?

— Lenkijai okupavus Vilniaus kraštą, Tarptautinė ambasadorių konferencija 1923 m., nepaisydama Lietuvos vyriausybės protesto, lenkų užgrobtas Vilniaus sritis pripažino Lenkijai. Kadangi užgrobtas Vilniaus kraštas tarptautine ambasadorių sutartimi buvo pripažintas Lenkijai, Vatikanas, 1925 m., pasirašydamas konkordatą su Lenkija, Vilniaus krašto vyskupiją prijungė prie bažnytinių Lenkijos provincijų. Kai 1939 m. Vilniaus arkivyskupas Jalbrzykowskis persikėlė į Lenkiją, jo jurisdikcija Lietuvoje pasilikusiai arkivyskupijos daliai pasibaigė. Vatikanas, neatsiklausęs Lenkijos, kaip to reikalavo konkordatas, tai Vilniaus arkivyskupijos daliai paskyrė lietuvių vyskupą M. Reinį. Jam mirus sovietų kalėjime, Vatikanas paskyrė vysk. K. Paltaroką, o šiam mirus — vysk. J. Steponavičių. Dėl šio patvarkymo reagavo Lenkijos ambasadorius Romoje, nurodydamas, kad yra pažeisti konkordato nuostatai. Vatikanas į tai nekreipė dėmesio.

Dabartinė Lietuvai priskirta Vilniaus arkivyskupijos dalis neturi jokių ryšių su bažnytine Lenkijos provincija. Ji yra pilnai įjungta į Lietuvos vyskupų konferenciją. Pagal oficialų Vatikano leidinį "Annuario Pontificio 1985" Vilniaus apaštališkuoju administratoriumi yra vysk. J. Steponavičius ("impedito" — sutrukdytas eiti pareigas) ir Vilniaus arkivyskupijos adresas yra: Kretingos g. 16, Vilnius, Lietuva, Lithuania (p. 643-644). 1983 m. sovietams neleidus vysk. J. Steponavičiui atvykti Romon vizitui "ad limina", Vilniaus arkivyskupijos valdytojas kun. A. Gutauskas buvo popiežiaus priimtas kartu su Lietuvos vyskupais.

— Kaip Vatikanas sprendžia panašius tarptautinius teritorinius klausimus?

— Vatikanas nenustato tautų ar valstybių sienų. Kol sienos nėra nustatytos tarptautinėmis sutartimis, teisėtai ar neteisėtai, naujai prijungtas sritis Vatikanas pasiima tiesioginėn savo globon ir paveda sielovadinius reikalus tvarkyti apaštališkiems administratoriams, o ne ordinarams vyskupams. Vatikanas tik tuomet daro oficialius galutinius patvarkymus, kai teritoriniai klausimai esti išspręsti tarptautinėmis sutartimis. Pavyzdžiui: 1. Prieškarinės Vokietijos rytinės sritys po II-jo pasaulinio karo buvo priskirtos Lenkijai. Ilgą laiką jos buvo tvarkomos apaštalinių administratorių ir tik 1972 m. V. Vokietijai ir Lenkijai pasirašius sutartį sienų klausimu, tų sričių vyskupijos buvo prijungtos prie bažnytinės Lenkijos provincijos ir paskirti vyskupai ordinarai. 2. Panašiai atsitiko ir su tomis vyskupijomis, kurios atiteko Rytų Vokietijai. Kai R. Vokietija galutinai susitarė dėl sienų, tada Šv. Sostas sutvarkė R. Vokietijos vyskupijas, tačiau jas pasiliko tiesioginėje savo priklausomybėje. Minėtame Vilniaus krašto atvejyje ne Vatikanas nustatė Vilniaus priklausomybę, bet Tarptautinė ambasadorių konferencija. 3. Dabartinio Sovietų Sąjungos savavališko Vilniaus krašto padalinimo Lietuvai, Lenkijai ir Gudijai Vatikanas nepripažįsta ir, sprendžiant iš Vatikano politikos, nepripažins, kol nebus nustatytos sienos tarptautine sutartimi.

— Ar iš viso yra galimas šiuo metu Vilniaus arkivyskupijos statuso pakeitimas?

— Kaip minėjau atsakydamas į antrąjį klausimą, Vatikanas oficialių pakeitimų nedaro, kol pasikeitusių sienų klausimai nėra tarptautinėmis sutartimis sutvarkyti. Lietuvai priklauso **visas** Vilniaus kraštas, ne tik jo dalis. Sovietų Sąjunga Vilniaus arkivyskupiją suskaldė į tris dalis. Lenkijai ir Lietuvai priskirtos dalys turi apaštalinius administratorius, o Gudijai Sovietų Sąjunga neleidžia skirti jokio apaštalinio administratoriaus. Vienas aukštas Vatikano pareigūnas pakartotinai pareiškė, kad Vatikanas šiuo metu savo laikysenos nekeis, nes priešingu atveju reikštų sovietų vienašališkai nubrėžtų sienų ir tuo pačiu Lietuvos aneksijos pripažinimą. Pagal jį sovietai seniai to siekia tik dėl savo, o ne bažnytinių interesų.

— Straipsnyje teigiama, kad artėjanti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis sudaro ypatingai tinkamą, nepakartojamą progą išspręsti Vilniaus arkivyskupijos klausimą Lietuvos naudai.

— Šv. Tėvas yra mums labai palankus ir puikiai supranta, kaip jautrus yra mums Vilniaus klausimas. Bet, kaip minėjau anksčiau, šio klausimo išsprendimas yra surištas su Lietuvos aneksija ir Sovietų Sąjungos savavališko Vilniaus krašto sienų nustatymo nepripažinimu. Turėdamas tai galvoje, aš manau, kad Šv. Tėvui būtų labai sunku surasti magišką formulę, pagal kurią galėtų patenkinti mūsų prašymą, nepažeidžiant valstybinių Lietuvos interesų. Gi kiekvienas neišpildytas prašymas savaime sukelia tam tikrą nepasitenkinimą, erzelį. Todėl man atrodo suplakti religinį momentą — tautos krikštą su painiu politiniu klausimu būtų neracionalu; galime sudrumsti visą sukakties nuotaiką, sukakties, kuriai taip vieningai ruošiamės.

— Visiems yra žinoma, kad Jūs gražiai bendradarbiaujate su PLB ir kad ji yra įsijungusi į centrinį Lietuvos krikšto sukakties komitetą, o jos atstovas įeina į vykdomąjį komitetą. Iš Jūsų čia pateiktų atsakymų aiškėja Jūsų nepritarimas, kad PLB seimo nutarimas būtų vykdomas šiuo metu. Ar tas nuomonių skirtumas nepakenks tolimesniam bendradarbiavimui, ypač krikščionybės sukakties pasiruošimui?

— Aš labai vertinu PLB visuomeninį bei kultūrinį darbą ir esu dėkingas už nuoširdų bendradarbiavimą. Taip, šiuo klausimu mūsų nuomonės skiriasi, bet esmėje turbūt dėl skirtingų informacijos šaltinių ar jų interpretacijos. Turėjimas skirtingos nuomonės vienu ar kitu klausimu nėra jokia kliūtis nuoširdžiam bendradarbiavimui siekiant bendro tikslo. Prieš mūsų akis stovi didelės reikšmės uždavinys — krikščionybės reikšmės lietuvių tautai išryškinimas ir religinis atsinaujinimas. Tiek Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, tiek atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenės yra pakartotinai pareiškusios, kad glaudžiai bendradarbiaus ir vieningai dirbs Lietuvos krikšto sukakties minėjimuose. (P.A.)

ĮSIGYKITE ŠIUOS LEIDINIUS

- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 37 tomai $370.00
- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37-tas tomas ..... $ 35.00
  Anksčiau užsisakiusiems – $33.50
- ☐ ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomai $150.00
- ☐ VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai ..... $ 35.00
- ☐ Signataro PETRO KLIMO "Iš mano atsiminimų" ... $ 13.25
- ☐ Prez. A. SMETONOS raštai "Pasakyta parašyta" ..... $ 11.25

J. KAPOČIUS, P.O. BOX 95, SO. BOSTON, MA 02127, USA

Iškirpti. Užsakymus ir mokestį siųsti JAV doleriais

Vardas, Pavardė

Adresas

GINKIME LIETUVIŲ TEISES!

Nepamirškite savo aukos
Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: ***5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA***

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui..... US $ .....

Pavardė, vardas .....

Adresas .....

Hamiltono Vyskupo Valančiaus mokyklos surengtame vaidinime "Gyvi žaisliukai", kurio autorė yra VANDA PRANKIENĖ. Iš kairės: kareiviukai JUOZAS STANKEVIČIUS ir KAREN BLEKAITYTĖ

Svetimos spaudos pabiros

Lietuvos lenko laiškas

Krokuvos vyskupijos kurijos Lenkijoje leidžiamas savaitraštis "Tygodnik Powszechny" vasario 2 d. laidoje išspausdino straipsnelį apie Lietuvos grafikus-ekslibristus. G. Didelytė, V. Kisarauskas, A. Kmieliauskas ir kiti sukūrė lenkams apie 120 ekslibrisų. Straipsnelio autorius pastebi, kad šiuose lietuvių grafikų kūrinėliuose vyrauja religiniai motyvai: Kristus, angelai ir pan.

Toje pačioje savaitraščio laidoje Lietuvos nepriklausomybės akto signataro S. Narutavičiaus sūnus K. Narutowicz laiške redakcijai rašo, kad jo tėvas dalyvavo 1917 m. lietuvių konferencijoje ir 1918 m. Lietuvos taryboje kaip žemaičių atstovas. Jis ten dalyvavęs, norėdamas atsverti vokiečiams palankias pažiūras. 1918 m. rugpjūčio mėn., kai taryboje pasireiškė priešlenkiškos tendencijos, jis iš jos pasitraukęs. Dalyvavęs pokalbiuose dėl lenkams palankios vyriausybės sudarymo, gerų norų vedamas. K. Narutowicz 1924 m. baigė Kauno lenkų gimnaziją ir šiuo metu gyvena Poznanėje. Jis šį laišką parašė, norėdamas atitaisyti klaidas P. Lossowskio knygoje "Šiapus ir anapus Nemuno".

Nijolė lenkiškai

Toronto lenkų laikraštis "Express Polski" sausio 27 d. laidoje rašo, kad Lenkijos pogrindyje greitu laiku bus išleista Nijolės Sadūnaitės knyga "KGB akiratyje". Šią vertingą knygą 1985 m. lietuvių kalba išleido Čikagos "Ateities" leidykla.

Lenkai Lietuvoje

Kitas Toronto lenkų laikraštis "Glos Polski" sausio 28 d. laidoje išspausdino straipsnį apie lenkų padėtį Sovietų Sąjungoje. Daugiausia vietos skiriama Lietuvai. Šalia žinomų faktų laikraštis rašo, kad 15 km nuo Vilniaus yra "Vilniaus sovchozas-technikumas", kur dėstoma lenkų kalba. Šis sovchozas-technikumas augina ne tik galvijus, javus ir daržoves, bet ir gerus komunistus. Už tuos nuopelnus ši institucija gavo raudoną vėliavą, kurią jai paskyrė komsomolas ir komunistų partijos centro komitetas. "Glos Polski" cituoja Krokuvoje leidžiamą pogrindžio laikraštį, kuriame rašoma, kad Lietuvoje esą 350-400 tūkstančių lenkų, Vilniaus mieste — 40%, Vilniaus, Ašmenos ir Švenčionių apskrityse — du trečdaliai. Daug lenkų esą Kaune ir kaimuose tarp Kauno ir Vilniaus. Šiuos kaimus aprašęs A. Mickevičius ir H. Senkevičius.

Čia lenkų pogrindis suklydo. Visų pirma Ašmenos apskritis šiuo metu sovietiniai Lietuvai nepriklauso. Antra, H. Senkevičiaus "Trilogijoje" aprašytoji lenkiškumo sala nėra tarp Kauno ir Vilniaus, bet į šiaurę nuo Kauno. Po 1946 m. repatriacijos lenkų ten beveik neliko. Lenkų kalbą Vilniaus mieste retai galima išgirsti. Gatvėse vyrauja rusų kalba, o teatruose, koncertuose, sporto rungtynėse bei parodose — lietuvių. Pagal sovietų statistiką, kuriai nėra reikalo būti šiuo klausimu šališka, lenkų Lietuvoje yra žymiai mažiau.

Ukrainiečiai, gudai, žydai

Kijevo dienraštis "Radianska Ukraina" sausio 25 d. laidoje rašo, kad "Oleksandrivkos (Doneco baseinas) gyventojai parašė Kanados min. pirmininkui laišką, prašydami išduoti "Sovietiniam teisingumui" vokiečių okupacijos metais buvusį šio miestelio burmistrą. Jį sovietai laiko karo nusikaltėliu. Kanada į šį prašymą nieko neatsakiusi.

Toronto gudų laikraštis "Belaruski Golas" sausio mėn. laidoje rašo, kad sovietai nori Kanadai "padėti" surasti karo nusikaltėlius. Sovietų prokuratūros tarnautoja N. Kalesnikova Maskvos laikraštyje "Novoje Vremia" mini penkis asmenis, sovietų laikomais karo nusikaltėliais, kurie šiuo metu gyvena Kanadoje.

Toronto žydų laikraštis "The Jewish Times" sausio 17 d. laidoje išspausdino platų pasikalbėjimą su B'nai Brith's atstovu prie J. Deschenes karo nusikaltėliams jieškoti komisijos David Matas. Jis tarp kitko pareiškė: priklausymas kokiam nors daliniui nėra kaltinimo pagrindas, o tik individualūs veiksmai.

"Žalgiris" Italijoje

Milano dienraštis "Corriere Della Sera" beveik pusę puslapio vasario 1 d. laidos paskyrė Kauno krepšinio komandai "Žalgiris" ir jos žaidėjui Arvydui Saboniui. Šis dienraštis Saboni laiko geriausiu šio meto krepšininku Europoje, nors "Žalgiris" rungtynes prieš italų "Simac" pralaimėjo 66:95. "Žalgiris" taip pat pralaimėjo antrąsias rungtynes prieš Tel-Avivo "Macabi" 86:88.

Dėl šių Sov. Sąjungos čempiono pralaimėjimų susijaudino, paprastai nedaug vietos sportui skiriantis Maskvos dienraštis "Izvestia". Vasario 2 d. laidoje sporto specialistas S. Belov rašo: "Kartoju, nieko baisaus neįvyko, tačiau iš pralaimėjimų reikia mokytis. Aišku, jeigu "Žalgiris" tikrai trokšta žaisti baigmėje".

Nepaisant šių pralaimėjimų, "Žalgiris" vis dar tebepirmauja. Tačiau žaidė vienomis rungtynėmis daugiau, negu antroje vietoje esanti jugoslavų komanda "Cibona". Trečioje vietoje yra Tel-Avivo "Makabi". "Žalgiriui" dar liko žaisti trejos rungtynės, kurių paskutinės bus kovo 13 d. prieš Madrido "Real".

Lietuvoje "Žalgirio" k o v o s yra gyvai sekamos. Rungtynių metu Lietuvos miestų gatvės būna apytuštės — žmonės buriasi prie televizijos arba radijo aparatų. Čia dar nepamirštama, kad lietuviai krepšininkai, savo krašto uniformose, kadaise yra laimėję Europos čempionatą. **J. B.**

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Vyskupo Valančiaus mokyklos Hamiltone suvaidintame VANDOS PRANKIENĖS veikalėlyje "Gyvi žaisliukai". Iš kairės: palydovas JONAS REPŠYS, karalius TOMAS KEKYS, palydovas VYTAS STEIGVILAS, kareiviukas KAREN BLEKAITYTĖ, nykštukas KAZYS ŽUKAUSKAS, voverė ADOMAS GODELIS

Nauja šventovė Suvalkų trikampyje

KUN. S. ŠILEIKA

Praėjusiais metais "TŽ" buvo išspausdintas straipsnis apie Suvalkų trikampio lietuvių rūpesčius, kurių tarpe paminėta ir naujai suplanuota šventovė Vidugirių kaime. Straipsnyje buvo išreikšta abejonė dėl naujos šventovės reikalingumo, nes ji susilpnintų lietuvių pozicijas Seinų ir Punsko parapijose. Ta abejonė buvo išreikšta ano krašto lietuvių, susirūpinusių silpnėjančiomis savo tautiečių pozicijomis. Dabar čia spausdiname straipsnį kun. S. Šileikos, Kanadoje gyvenančio saleziečio, kuris 1985 m. vasarą lankėsi Suvalkų trikampyje ir patyrė skirtingą požiūrį. RED.

Nuo 1919 iki 1939 m. lenkų okupuotose žemėse lietuvybė buvo panašiai persekiojama, kaip Lietuvoj dabar yra persekiojama religija. Leidinys "Mūsų Lietuva" santūriai ir vaizdžiai aprašo kas vyko kiekvienoje vietovėje. Kai Vokietija sutriuškino Lenkiją, ją negailestingai nusiaubė ir vėliau rusai ją įjungė į savo satelitų skaičių, lietuviams ir kitoms Lenkijai priklaususioms mažumoms susidarė palankesnės sąlygos rasti su lenkais bendrą kalbą: patys spaudžiami, jie pradėjo suprasti savo buvusio šovinizmo beprasmiškumą. Šia galimybe pirmiausiai pasinaudojo Suvalkų lietuviai, išgaudami 1953 m. leidimą dėstyti lietuvių kalbą 8 vidurinės mokyklos klasėje. Po ketverių metų ši klasė buvo perkelta į Punską, kur jau veikė įvairios lietuvių ir lenkų lygiagretės pradžios mokyklos klasės. 1956 m. lenkų valdžia leido veikti Lietuvių Visuomeninei Kultūros Draugijai (LVKD) ir steigti jos skyrius. Nors ši draugija yra valdinio pobūdžio, vis dėlto ji įnešė nemažai gyvumo į Punsko lietuvių gyvenimą. Jos centras, iki 1959 m. buvęs Punske, liko perkeltas į Seinus. Jos skyriai įsisteigė keliolikoje Punsko apylinkės kaimų.

Kiek blogiau sekėsi tikybinėje srityje. Nors lenkų dvasiškija ypatingai daug nuo vokiečių nukentėjo, bet vis laikėsi pirmykštės savo linijos. Punsko lietuviams ilgai teko kovoti dėl gimtosios kalbos teisių parapijoje. Vos 1958 m. jiems pasisekė gauti jų apylinkėj gimusį lietuvį kleboną kun. Igną Dzermeiką. Nuo to laiko pamaldų metu pradėta giedoti lietuviškai, susikūrė choras ir buvo sakomi lietuviški pamokslai.

Seinuose klojosi daug sunkiau: buvęs Lomžos vyskupas Č. Falkowski nenorėjo duoti sutikimo lietuviškom pamaldom, bijodamas, kad nepasikartotų kadaise vykusios peštynės tarp lietuvių ir lenkų. Lietuviai visaip stengėsi, bet veltui.

Pagaliau prieš 7 metus, Seinų Stebuklingosios Dievo Motinos vainikavimo iškilmių proga, lietuviai įteikė tuomet atsilankiusiam kardinolui K. Wojtylai Rūpintojėlį ir nešė lotynišką transparentą, prašydami lietuviškų Mišių Seinuose.

Kai K. Wojtyla atvyko į Lenkiją kaip popiežius, klebonas kun. I. Dzermeika su parapijos choru ir tautiškai apsirėdžiusiu jaunimu, nuvažiavo į Varšuvą ir ten labai gražiai pasirodė: popiežiui buvo įteiktas gražus gintaro rožinis, aukštas lietuviškas raguolis, ir jaunimas gavo daugiausia ovacijų. Šv. Tėvas ilgai juos laikė prie savęs ir išklausė jų prašymą, nors nieko ypatingo neprižadėjo.

Tuo tarpu lietuviai iš visų pasaulio kraštų siuntinėjo laiškus į Romą ar įteikinėjo prašymus įvairiuose popiežiaus atsilankymuose, bet Seinų klausimas buvo pajudintas tik Lomžos vyskupui M. Sosinowskiui mirus. Naujasis vyskupas Julius Paetz, atrodo popiežiaus įsakymu, paskyrė 6 metus buvusį kun. Dzermeikos vikarą, lietuviškai išmokusį lenką kun. J. Maceką, sekmadieniais laikyti Mišias Seinų šventovėje, 2 v.p.p. Pirmą kartą jos buvo iškilmingai atlaikytos 1984 m. pavasarį, pačiam vyskupui dalyvaujant ir giedant lietuvių chorui.

Kai kun. Macekas įstojo į oblatus, vyskupas jiems padovanojo ir leido atnaujinti vienuolyną Smalėnuose su sąlyga, kad Seinuose nenutrūktų lietuviškos pamaldos. Susirūpinę oblatai priėmė į savo seminariją tris lietuvius kandidatus iš Punsko. Jie dabar jau yra klierikai. Be minėtųjų, dar yra keturi lietuviai kunigai: kun. A. Rūkšta, kun. B. Kuculis Olsztyne, kun. Z. Parakevičius Lomžoje ir kun. A. Jurkevičius Wroclave. Taigi lietuvių kunigų netrūksta, kaip kad lenkai teisinasi.

Gal būtų galima įvesti lietuviškas pamaldas ir Suvalkuose, bet artimiausia galimybė — tai Vidugiriai. Šis perdėm lietuviškas kaimas, 9 km. nuo Punsko ir 12 nuo Seinų, kadaise labai daug nukentėjo nuo lenkų, bet visuomet išliko labai patriotiškas ir veiklus. Jo saviveiklos būrelis "Rūta" tarp 1954-1961 m. pasirodė scenoje net 56 kartus. Dabartiniu metu jų vaidybos, šokių ir sporto rateliai lanko kitus kaimus ir padeda lietuviškai reikštis silpnesniesiems. Vidugiriuose betgi nėra pamaldų. Tiek į Punską, tiek į Seinus toli nueiti, nedaug kas beturi automobilius, ir žmonės sekmadienio rytą dažniausiai pasilieka namie. Punsko klebonas prel. I. Dzermeika jau yra ten nupirkęs žemės sklypą, sudaręs planus ir ryžtasi greičiausiu laiku pastatyti šventovę. Užsienyje pasklido gandai, esą pastačius šventovę Vidugiriuose, nutrūksiančios pamaldos Seinuose. Toks nuogąstavimas atrodo nepagrįstas po visų vyskupo įsipareigojimų su Seinais. Jeigu vidugiriečiai neina į Seinus, juo mažiau seiniškiai eis iš miesto į kaimą pamaldoms į Vidugirius. Nereikia užtat užsispyrusiai laikytis prieš kiek laiko "Tėviškės žiburiuose" išreikštų abejonių ir pagelbėti Punsko klebonui, kuriam trūksta pinigų. Iš ne per didelio Vidugirių kaimo sunku surinkti daug aukų, o doleris Lenkijoj turi daug vertės, be to, kai kurias medžiagas galima pirkti tik už dolerius. Kanados lietuviai, kurių dalis yra kilusi iš Suvalkijos, turėtų šiuo reikalu susirūpinti ir nepagailėti aukų.

Betgi geriausias paskatinimas tai yra paties prelato I. Dzermeikos laiškas. Čia pateikiu jo ištrauką iš šių metų sausio 4 dienos.

"Turime surinkti pinigų mūsų bažnyčiai statyti Vidugi-

(Nukelta į 9-tą psl.)

A†A
JULIUS BLISKIS

palaidotas 1985 metų lapkričio 25 dieną Ontario Londone.

Liko: jo liūdinti žmona ANNIE, gyvenanti Wasaga Beach, Ont., trys sūnūs ir septyni vaikaičiai, gyvenantys Britų Kolumbijos Vankuveryje, dukra JULIJA ir JEFFAS Ontario Londone, brolis bei svainis L. WOLSKIS su šeima, gyvenantis Vakarų Vokietijos Regensburge.

Ilsėkis ramybėje!

A†A
JANINAI BUDININKIENEI
Čikagoje mirus,

jos vyrą PRANĄ, uošvį, ALFONSĄ BUDININKĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

M. Borusienė ir sūnus *R. M. Klein*
B. A. Šilgaliai *O. G. Melnykai*

A†A
VLADUI SKVERECKUI
mirus,

jo žmoną BRONĘ, dukras bei jų šeimas, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

I. V. Biskiai *R. S.Beržiniai*
A. P. Babeckai *A. Č. Pažerūnai*

A†A
VLADUI SKVERECKUI
iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai užjaučiame nuliūdusią žmoną BRONĘ, dukras, žentus ir visus gimines.

Liūdime kartu su jumis –

Zigmas, Adelė, Diana Gedminai
Genė ir Antanas Vinerskiai
Hilda Petkūnas
Jonas ir Magdalena Tarvydai
Juozas ir Lina Bubniai

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.
INCOME TAX
TAX TRONIX Certified Service
10% nuolaida dešimtmečio sukakties proga "Tėviškės žiburių" skaitytojams
"Taxtronix" firma parūpina mokesčių specialistus ir garantuoja:
- draugišką, patikimą pagalbą sudėtingais ir paprastais mokesčių atvejais
- labai prieinama kaina už ištisų metų paslaugą (mes atstovausime jums "Revenue Canada" įstaigoje, jei reikės)
- tuoj pat pateikiami rezultatai skaitytuvu (kompiuteriu)
- mūsų skaitytuvo programa sudaryta taip, kad gautumėte **palankiausius rezultatus** ir pilną priklausomą grąžą
- patogios vietos ir valandos: kasdien 10-6

Centrinė įstaiga: 2290 Bloor W (prie Durie) 769-4558

Rengiatės į Lietuvą
arba Europą?
Reikia jums voltažo keitiklio (convertor) arba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietovėje?
Kreipkitės į ***"House of 220".*** *Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai.*
Priimame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.

HOUSE OF 220
1444 Gerrard St. E., Toronto
(416)—461-2602

Dalis įvairių tautybių atstovų ir kanadiečių pareigūnų Lietuvai skirtame priėmime, kurį vasario 14 d. Prisikėlimo salėje surengė KLB krašto valdyba. Priekyje — KLB krašto valdybos pirm. adv. ALGIS PACEVIČIUS, už jo — gen. Lietuvos konsulas dr. J. ŽMUIDZINAS, dešinėje pusėje — Kanados parlamento narys PATRICK BOYER, Ontario vyriausybės ministeris TONY RUPRECHT Nuotr. St. Dabkaus

"Seiminė ir prezidentinė Lietuva"

Pastabos prie Antano Musteikio straipsnio 1986.I.14 "Tėviškės žiburiuose"

J. JAKŠTAS

Nėra artimesnio sąryšio tarp dviejų humanitarinių mokslų, kaip tarp istorijos ir sociologijos. Jie abu tiek susipynę, kad kai kam rodosi neišskiriami ir skirti gvildenti tam pačiam visuomeniniam gyvenimui, tariant, jų abiejų tas pats tiriamas objektas. Tad suprantama, kodėl kai kurie istorikai nepripažįsta sociologijos mokslo, o sociologai — istorijos. Ir vieni, ir kiti taria, jog jų mokslas aprėpiąs visokeriopą visuomeninį gyvenimą ir kitam nepaliekąs vietos. Kai kartą aš paminėjau istorikui savo prof. Leonui Karsavinui sociologiją, jis trumpai atrėžė: "Tokio mokslo nėra". Nedrįsau ką sakyti dėl tokio atkirčio, bet žinau, kad jis ne vienas buvo istorikas sociologijos neigėjas.

Netrūksta ir sociologų, neigiančių istoriją. Jiems artimi marksistinės mokyklos istorikai. Sociologijai teikia pirmenybę ir istorikai, susispietę apie prancūzišką žurnalą "Annales. Economie, Societe et Civilisation". Jį įsteigė prieš II D. karą du žymūs prancūzai istorikai, Štrasburgo universiteto profesoriai — Lucienne Lefevre ir Marc Block.

Trumpai priminta sociologijos ir istorijos mokslų samplaka tinka įvadu mano pastaboms prie minėto sociologo profesoriaus straipsnio.

Straipsnis suskirstytas skyreliais su paženklintomis antraštėmis. Pirmas, kaip ir įžanginis, skyrelis turi antraštę "Jautri tema". Antraštė gali ne vienam skaitytojui pažadinti klausimą, kodėl ta Lietuvos istorijos tema jautri. Juk ji tautos ir valstybės istorija, panaši į kitas tos rūšies istorijas. Tačiau recenzentui ji tiek jautri, kad jis baiminasi gausiąs dėl jos pylos. Čia pat primena prof. St. Šalkauskio ir A. Masionio straipsnius, tarsi jie būtų buvę kokie istoriniai, o ne publicistiniai. Toliau imamasi pamokslauti, ir įžanginis skyrelis baigiamas pastaba "pirmuoju žvilgsniu ši knyga daro rimtą įspūdį". Dar priduriama jos sąranga.

Po įžanginio skyrelio imamasi aprašinėti knygos trūkumai. Jų įžiūrima trys: kalbiniai, mokslininiai ir politiniai. Pateikti keli klaidingi sakiniai ir sujauktos nuorodos bei išnašos. Žinoma, klaidos jokiuose raštuose nepateisinamos ir jos neturėtų kartotis. Bet kas šiandien mūsuose jų išvengia? Šiuo atveju galima kaltinti ir knygos autorių, kad jis pasitelkė nepatikimą kalbos taisytoją ir nepakankamai atidžiai prižiūrėjo korektūrą.

Kai jau straipsnis paženklintas skyreliais, tai jų įvardijimai turėtų atitikti turinį. Kritiškas autorius to nepaiso. Štai trečio skyrelio antraštė "Knygos paskirtis". Tačiau apie jos paskirtį neužsimenama. Per visą skyrių klojami organizaciniai veikalo trūkumai nuorodose, išnašose, perdėtose citatose, ištęstuose pasakojimuose. Ką bendro turi organizaciniai trūkumai su knygos paskirtimi?

Manding nepateisinamas kritiko ironizavimas autoriaus dėl teikiamos pirmo prezidento išrinkimo datos. Juk su data pavaizduotos ir išrinkimo aplinkybės. O tai buvo svarbu visam tolimesniam Lietuvos kūrimuisi.

Dėl prezidentinės Lietuvos hipotezės (pastarasis žodis paties autoriaus pavartotas). Jį autorius pavartoja veikalo pavadinimui kaip koreliatyvinę sąvoką seiminei 1920-1926 m. Lietuvai. Kai seimas 1927 m. buvo paleistas, tai jo vietoje stojo prezidentas. Iš čia ir prezidentinė Lietuva, t. y. konkreti institucija, kaip ir buvęs seimas. Tačiau rodosi pats autorius nebuvo tvirtas prezidentinės Lietuvos pavadinime ir tekste pakeitė jį į prezidentinį valdymą. Bet kritiko įvestas penktas skyrelis "Interpretacinė spekuliacija" yra tikrai sociologinė spekuliacija, atlyžusi nuo istorinės tikrovės.

Pagaliau tas nepriklausomos Lietuvos istorijos "crux" — gruodžio 17 d. perversmas. Profesorius skyriuje "perversmo problema" iš pat pradžių imasi svarstyti dalyką neistoriškai. Jo pirmas klausimas, ar perversmas buvo reikalingas. Ir čia duoda atsakymą — "nėra lemiamų įrodymų tam klausimui galutinai išspręsti". Istorikui ir nereikalingi tokie įrodymai, nes jo uždavinys tik svarstyti, aiškinti įvairius visuomeninius, politinius reiškinius, kalbamu atveju gruodžio perversmą. O įrodinėti, ar jis buvo reikalingas ar ne, tai reikštų jį vertinti. Tai nėra istoriko uždavinys. Istorijos mokslo uždavinys, kaip pasakė istorijos mokslo karalius L. Ranke, aiškinti "kaip iš tikrųjų buvo". Daugiau nieko.

Ryškinti, aiškinti perversmui duomenų netrūksta (jei jie būtų visi surinkti, mokslui prieinami). Yra pakankamai tiesioginių ir netiesioginių šaltinių. Jei dėl perversmo ginčai nenurimsta, tai tik dėl to, kad į perversmą įpinamas jo vertinimo matas (ar jis buvo vertas, ar ne). Kai kritikas sociologas imasi svarstyti istorinį veikalą, netaikydamas jam deramo kriterijaus, jo kritika šauna pro šalį. Jis kritiškai nusiteikęs veikalo atžvilgiu, nors niekur neįrodinėja autoriaus prasilenkimų su tikrove.

Rimtas skaitytojas turės įsitikinti, kad Švoba rašė nepriklausomybės istoriją plačiai skaitęs ją liečiančius raštus. O raštų, kaip autentiškų šaltinių, monografijų, studijų įvairiais klausimais, išsamesnių istorijų (pvz. A. Šapokos), atsiminimų daug susikaupė per nepriklausomybės laikotarpį ir vėliau. Autorius su jais susipažino ir panaudojo gausioms citatoms. Citatos daro įspūdį skaitytojui, kad knyga parašyta sutvarkant jas chronologiškai.

Ak ir reiklus kritikas pastebi, jog tekste "arti šimto panaudotų knygų ir straipsnelių". Tačiau kritikas priekaištauja autoriui, kad jis pirma pats nusako eilinį įvykį ir dar teikia ilgą pastraipą (citatą). Užuot kritikavus autorių ar negeriau būtų buvę samprotauti, kad jis taip rašydamas tik tvirtino savo teiginius kitais autoritetais. Čia ir tiktų kritiko pavyzdžiu panaudotas vertinys: sviestu košės nepagadinsi.

Pagal kritiką Švobos istorija yra "lyg ir populiarus vadovėlis", tačiau jis pageidauja, kad autorius būtų pasirinkęs dar "neįžvelgtą problemą". O profesoriui turi būti žinoma, kad bet kokios problemos, ir dar neįžvelgtos, ne vadovėliuose keliamos. Joms vieta specialiose monografijose ir dar dantį pravalgiusių tyrinėtojų prirašomose. Net ir iš doktorantų Vakaruose nereikalaujama naujų, neįžvelgtų problemų. Ką jau kalbėti apie vadovėlių autorius!

Kimba akademiškas kritikas prie autoriaus dėl jo pagarbaus atsiliepimo apie A. Smetoną. Profesorius net nesusilaiko šaržavęs jį, kai rašo: "Į prezidentą Smetoną autorius žvelgia, religiniais pavidalais tariant, kaip į palaimintąjį, jei ne šventąjį: jisai "vadas", "patyręs valstybininkas", "garbingiausias mūsų politikas". Rodos, profesoriui turėjo būti suprantama, kad Švoba yra Smetonos gerbėjas. O ar galima šaržuoti žmogų, jeigu jis ką gerbia? Juk autorius tarė pagarbos žodžius Smetonai nieko neprasimanęs. Jis jį vadina vadu, kaip pavadino gruodžio mėnesio sukilėliai ir jis pats tą prievardį prisiėmė. Geros valios lietuviai nepasakys, kad Smetona buvo blogas politikas. (Tik Paleckis ir Co. ir dar Petronis jį tokiu laikė).

Baigdamas invektyvinę recenziją, profesorius nepraeina nepaminėjęs dviejų Klaipėdos krašte leistų laikraščių: "Žygio" ir "Bendro žygio". Kiekvienam, bent kiek susipažinusiam su to meto istorija, turi būti žinoma, kad laikraščius leido krikščionys demokratai su liaudininkais, susivieniję į Ašį, ir voldemarininkai. Taip pat žinoma, kad laikraščiai buvo už vyriausybės cenzūros ribų, ir ją galėjo smarkiai pulti. Istorikui nebuvo reikalo to įrodinėti. Todėl kritiko pastaba, kad "toksai pakaltinimas be jokių įrodymų režimo ir jo apologetų autoritetą visiškai susmukdo" šauna pro šalį.

Recenzentas pradėjo ir baigė kritikos straipsnį, prisipažindamas gausiąs pylos. Tai reiškia, kad užsimojo rašyti recenziją "cum ira et studio", o ne "sine ira et studio". Jis neseka Tumo-Vaižganto patarimu, kuris ragino jieškoti raštuose deimančiukų. Švobos knyga ir yra deimančiukas. Ji parašyta trečios emigracijos bangos pirmos kartos pirmo istoriko. Ji gal ir paliks vienintelė, nes tos kartos istorikai baigia trauktis į amžinybę. O žinoma, kad kiekvienoje istorijoje atsispindi ir autoriaus gyvenamojo laiko istorija. Tad turime būti dėkingi istorikui Švobai, buvusiam aukštesnės mokyklos mokytojui nepriklausomoje Lietuvoje, pasiryžusiam užkimšti spragą mūsų išeivijos raštijoje ir palikti ateinančioms kartoms tokį perdėm savitą kūrinį-nepriklausomos Lietuvos istoriją. Nevalia baksnoti ją iš šalies, užuot žvelgus į ją iš jos turinio.

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Toronto "Volungės" choras, diriguojamas muz. D. VISKONTIENĖS, dainuoja KLB krašto valdybos surengtame priėmime Prisikėlimo salėje įvairių tautybių svečiams 1986 metų vasario 14 dieną Nuotr. St. Dabkaus

Kelią lietuviškajai "Eglutei"!

Vaikų mėnraštis, vertas visų šeimų dėmesio

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Mūsų išeivija didžiuojasi savo dideliu leidinių skaičiumi: laikraščiais, žurnalais ir t.t. Knygų lentynos lūžte lūžta nuo monografijų, atsiminimų, biografijų su įdomios beletristikos ar gaivinančios poezijos prošvaistėmis. Visa tai yra gausi medžiaga skaityti mėgstantiems suaugusiems.

Vyresnioji karta, išsėmusi savo kūrybines jėgas, atkuria įvairius praeities atsiminimus, bet pramoginiam pasiskaitymui neturime daug literatūros. Tuo tarpu skundžiamės mūsų jaunimo nenoru skaityti lietuviškas knygas ar laikraščius. Lituanistinėse mokyklose, vos pakenčiamai skaitantiems, siūlome Gliaudos, Pūkelevičiūtės ir kitas knygas, jei pritrūksta Bindokienės ir kitų jaunimui skirtų nuotykių romanų, kuriuos kadaise vienas žinomas pedagogas nereikalingai suniekino.

Knygos vaikams

Deja, skurdus yra mūsų vaikiškų knygų sąrašas, kad ir darželio amžiaus vaikas būtų palaipsniui pratinamas skaityti bei domėtis lietuviška knygele. Nuo seniai pasaulį išvydusio ir visas mūsų generacijas pasiekusio "Meškiuko Rudnosiuko", tinkamo net ir priešmokyklinio amžiaus vaikams, su dar keliais pasakų leidinėliais, — mes neturime nieko, kas užpildytų skaitymo spragą nuo pirmųjų raidžių pažinimo iki lietuvių klasikų ir išeivijos romanistų.

Sunku mūsų jaunimui skaityti Krėvę ar Vaižgantą, prieš tai neskaičius jų dėmesį patraukiančių ir vaizduotę žadinančių knygų, kurių vertimais taip gėrėjomės nepriklausomoje Lietuvoje, nes ir tada jaunimo literatūrai nebuvo skiriamas lietuvių rašytojų dėmesys. Prisimenu tokią neužmirštamą knygą, kaip Rubakino "Negyvenamoje saloje". Ją perskaičiusi kurdavau fantastinį pasaulį, atsidūrusi viena, su dėžute degtukų ir savo mylimiausia lėle negyvenamoje saloje. Sinkevičiaus "Dykumose ir giriose", Mark Twaino "Tomo Sawyerio nuotykiai", Oscar Wilde pasakų rinkinys manyje paliko įspūdį visam gyvenimui. Per juos pamilau knygas ir, turėdama palankias sąlygas, dar nesulaukusi nė penkiolikos metų, skaičiau Tolstojaus "Karas ir taika", Balzako "Tėvas Gorijotas" ir mūsų klasikus.

Kartais peržiūriu savo jau suaugusių ir į pasaulį iškeliavusių vaikų knygų lentynas. Tiesa, randu seniai išleistus Peru pasakų ir Brolių Grimų pasakų vertimus, bet leidiniai nepatrauklūs, prastas popierius, negražios raidės... Akį patraukia vaikams labai tinkama, didelio formato knyga su nepaprastai geromis, spalvotomis iliustracijomis, tai ... paveiksluotas, į lietuvių kalbą išverstas Richard Scary žodynas.

Mūsų jaunimui skirti žurnalai, leidžiami jaunimo organizacijų, kaip "Skautų aidas" ir "Ateitis" yra specifiniai, priderinti tų organizacijų veiklai, teikiama informacija ir patarimai vadovams, mažai vietos skiriama pramoginiam pasiskaitymui. Bet yra viena išimtis, apie kurią norėčiau plačiau prasitarti.

Džiugi išimtis

Nors mano jauniausias sūnus jau yra kariuomenėje, bet kadaise užsakyta Putnamo seselių leidžiama "Eglutė" vis dar lanko mano namus. Šiandieną, gavusi 1986 m. sausio mėnesio laidą ir ją atidžiai perskaičiusi, supratau, kad toji "Eglutė" gali užpildyti mūsų vaikų literatūroje esančią spragą, tik jai būtina plačiau pasireklamuoti, pasiskelbti, kad lietuviai tėvai su ja susipažintų ir savo vaikams užsakytų. Joje randami skaitiniai gali būti naudojami įvairiuose lituanistinės mokyklos skyriuose, paįvairinant dažnai nuobodų ir ne dabartinės vaikų kartos psichikai pritaikytą tekstą. Mano jau senokai ištekėjusi dukra vis negali pamiršti peliuko nuotykių, o sūnus su dideliu pamėgimu spręsdavo kryžiažodžius.

Turinys

"Eglutės" turinys apima visus toli nuo tėvynės gimusių vaikų aplinkos elementus, kuriais jie domisi. Fantastiškos pasakėlės kalba apie keliones į orbitą, įdedant ir tikslių mokslinių faktų, kaip "Saulės šeima" (1985 m. rugsėjis), surašant visų planetų pavadinimus ir charakteristikas tuoj po Aleksandro Radžiaus labai įdomaus apsakymėlio apie astronomija besidominčią šeimą ir teleskopus.

Kažkas yra pasakęs, kad lengviausiai vaikas mokosi žaisdamas. "Erdvių galvosūkis", įvairiomis temomis ir įvairaus turinio rebusai, kryžiažodžiai, trūkstamų raidžių įrašymas, kad susidarytų teisingas žodis ar lietuviškas geografinis pavadinimas, piešiamieji uždaviniai, sujungiant skaitmenis, kad iš jų susidarytų posakiai ar žodžiai, — visa tai pateikta patraukliai, įdomiai ir tinka įvairaus amžiaus vaikams. Sumaišytos grybų raidės su raizginio pavidalo iliustracija jungia du uždavinius: grybų pavadinimų atpažinimą, jų ypatybių (nuodingi ar valgomi) supratimą ir ... apvedžiojimą grybų siluetų iliustracijoje. Čia sujungta pramoga, botanikos mokslas ir žodyno praturtinimas (1985 m. spalis). Patrauklus "raganos" kryžiažodis, kuriame iš tikro apie raganas daug nekalbama, bet pats kryžiažodis yra taip nupieštas, kad jis sudaro raganos, jojančios ant šluotos, figūrą. Spalio mėnesį mūsų vaikai pažįsta kaip vaiduoklių ir raganų metą.

"Susipažinkime su Šveicarija" praplečia skaitytojo akiratį "Gamtos ir aplinkos" skyriuje, kurį dažnai užpildo pačių skaitytojų rašinėliai. Šį kartą rašinėlį paruošė Vaiga Vygantaitė, 12 metų mergaitė.

Kiekvienas "Eglutės" numeris turi puslapį su anekdotais, kurie yra ne tik juokingi ir sąmojingi, tinkantys vaikams, bet ir suaugusiems. Kiekviena laida savo turinyje atspindi kokį nors aktualų gyvenimo įvykį — Kalėdas, Velykas, mokslo metų pradžią, Motinos dieną ar "Halloween", nes visi vaikai tas šventes žino, jose dalyvauja, rengiasi per savo mokyklas. Tuo būdu "Eglutė" yra jiems artima ir suprantama, neišjungianti mūsų vaikų iš aplinkos, kurioje jie auga, visus jos aspektus pateikia lietuvių kalba ir lietuviškoje dvasioje. Visa tai padaryta taip pedagogiškai ir vaiko psichiką suprantančiu metodu, kad vaikas nejaučia prievartą brukamos didaktikos ir pamokslavimo, kuris juos atstumia ir paprastai neduoda rezultatų.

Redaktorė ir bendradarbės

Apie "Eglutės" ilgametę egzistenciją galima būtų dar daug rašyti, bet svarbu kad ji plačiau pasklistų visuose laisvojo pasaulio kraštuose, kuriuose tik gyvena lietuviškos šeimos. Nuo 1963 m. "Eglutę" redaguoja sesuo Ona Mikailaitė, o administruoja Danguolė Sadūnaitė, abi mūsų visuomenei pažįstamos kaip kūrybingos asmenybės. Gausias "Eglutės" iliustracijas gamina didokas skaičius menininkių, pastaruoju metu jau įvedusių mūsų jaunimo taip mėgstamus "comic strips". Paskutiniame numeryje per du puslapius atvaizduota "Mergelės Karžygės", Vytautą Didįjį išgelbėjusios, istorija. Tam tikro patyrimo stoką toje srityje rodo per ilgi skaitymo tekstai, bet ir tame padaryta puiki pradžia.

Trumpai sakant, "Eglutė" yra vienas vertingiausių mūsų jaunimo skaitinių šaltinių, kuriais gali pasinaudoti šeima, mažamečiams skaitydama pasakėles ir vaikams tinkamus eilėraščius, mokyklos, organizacijos ir pats jaunimas. Sunku būtų patikėti, kad bet kokia šeima neįstengtų išleisti 10 dolerių JAV į metus. "Eglutę" galima užsisakyti šiuo adresu: Sisters of the Immaculate Conception, Putnam, CT, 06260, USA.

Norėčiau dar pridurti, kad tos organizacijos ir tarybos, kurios nuolatos skelbia savo susirūpinimą lietuviško jaunimo nutautėjimu, galėtų paremti "Eglutę" lėšomis, rinkti prenumeratas. Tai nė kiek ne menkesnis uždavinys, kaip aukų rinkimas dideliems projektams, kuriems vykdyti ar jais naudotis galime pristigti prieauglio. Šias eilutes taip pat rašau niekieno neprašyta, grynai savo pačios iniciatyva, nes tikiu, kad svarbiau yra susirūpinti mūsų prieaugliu, kol nėra per vėlu, negu vėliau dejuoti, jį praradus.

RAINER MARIA RILKE

Rudens diena

Viešpatie, jau metas. Vasara didi praėjo.
Užkloki saulės laikrodžius šešėliais
Ir ant laukų paleiski savo vėjus.

Dar leisk nunokti vaisiams paskutiniams,
Dar duoki porą jiems dienų saulėtų;
Pagreitink jų sirpimą, kad galėtų
Jų sultys išsispaust į sunkų vyną.

Kas neturi dabar namų, jau nesistato jų.
Kas vienišas dabar yra, ilgai vienatvėj liks;
Budės, skaitys, ilgus laiškus rašys,
Ir kai darkysis lapai, neramus
Alėjomis keliaus ir klaidžios vis.

Iš vokiečių k. vertė ***Česlovas-Valdemaras Obcarskas***

Atmintina literatūros šventė

Lietuvių literatūrai bei jos kūrėjams skirtos dienos Los Angeles mieste

Lietuvių fronto bičiulių surengta literatūros šventė 1985. XII. 7-8 Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos salėje buvo maloni atgaiva. Nors šventė buvo skirta išryškinti rašytojo Pauliaus Jurkaus kūrybai bei asmeniui, joje su savo įnašais dalyvavo ir kiti rašytojai.

Šventę pradėjo archit. Edmundas Arbas, rengėjų vardu pasveikindamas svečią P. Jurkų ir gausią publiką.

Rašytojas Jurgis Gliauda, daugelio romanų ir novelių laureatas, savo jautriu ir taikliu žodžiu priminė sunkoką rašytojo dalią ir apgailėjo daugelio nesidomėjimą šia brangia gyvojo ir spausdinto žodžio vertybe. Kvietė lietuviškąją visuomenę arčiau pažinti lietuvius rašytojus ir kitus kūrėjus, kurie išeivijoje su meile ir savęs atsižadėjimu kuria, kad ateinančioms kartoms išliktų išeivijos kultūros pėdsakai. Jis su dėkingumu vertino LFB pastangas ruošiant literatūros vakarus kaip paveikią galimybę pasiekti skaitytojų širdis ir pamilti rašytą lietuvišką žodį ir tą, kuris tą žodį parašė.

Rašytojas J. Gliauda švenčia trisdešimt penktuosius kūrybos metus. Jis išeivijai yra padovanojęs keliolika vertingų kūrinių ir apvainikuotas daugelio premijų laureato vainiku. Tad šioje literatūros šventėje jis buvo gražiai pagerbtas profesorės, daktarės ir poetės Elenos Tumienės giliai išmąstytu žodžiu. Ji pažvelgė į J. Gliaudos kūrybą iš laiko atstumo ir vertino raštytojo įnašą į mūsų išeivijos literatūrą.

Po skanios vakarienės turėjom progą pasidžiaugti svečio Pauliaus Jurkaus, Rūtos-Klevos Vidžiūnienės, Jurgio Gliaudos, Elenos Tumienės, Bernardo Brazdžionio, Alės Rūtos kūryba. Kiekvienas jų paskaitė savo kūrybos ir papasakojo įdomių nuotrupų iš savo gyvenimo. Viešnia iš Daytona Beach Dalila Mackialienė, atvykusi iš Floridos, deklamavo iš P. Jurkaus knygos "Juodvarniai" sudarytą pynę, kurioje pasakojama apie iš namų išguitus brolius, paverstus juodvarniais. Šioje pynėje atsispindėjo ir mūsų visų iš namų išguitųjų likimas ir po daugelio klajonių grįžimas namo prie senos motinos ir namų ugnelės.

Žodinę programą paįvairino sol. Albina Gedminienė, padainuodama keletą dainų, akompanuojant pianistei O. Metrikienei.

Sekančią dieną, tuojau po pamaldų, salė vėl prisipildė literatūros mylėtojų ir ši šventė buvo tęsiama toliau. Šios dienos dalyvius pasveikino LFB pirm. Juozas Kojelis, kviesdamas visus pasidžiaugti mūsų rašytojų kūryba.

Bernardas Brazdžionis su poetišku jautrumu ir minties gilumu apibūdino svečio Pauliaus Jurkaus kūrybą ir jo asmenį. P. Jurkus su užtikrinta skaitovo ištarme skaitė "Žibintą". Tai legenda iš spaudai parengto rinkinio "Kai Vilniaus liepos kvepia". Buvo dar žadėjęs paskaityti iš premijuoto romano "Smilgaičių akvarelė", bet vietoje to pateikė pluoštą jautrių atsiminimų apie karo metu žuvusį jo artimiausią draugą poetą Vytautą Mačernį.

Maloniai nustebino poetė Danutė Mitkienė savo kūrybos originalumu ir Pranas Visvydas savo poezijos nerealumu ir savotišku naujoviškumu. Los Angeles Lietuvių dramos sambūrio režisierius Petras Maželis ir sambūrietė Ema Dovydaitienė paskaitė po legendą iš P. Jurkaus knygos "Ant Vilnelės tilto".

Šioje literatūros vakaro dalyje nebuvo užmiršta ir muzikinė dalis, kurią tikrai profesionaliai atliko sol. Stasė Pautienienė, padainuodama Giedros Gudauskienės "Kalėdų gėlės" (žodžiai Vytės Nemunėlio), "Lopšinė" — muzika Onos Metrikienės (žodžiai Jurgio Gliaudos), "Gėlių žiedai" — muzika Juliaus Gaidelio (žodžiai Stasio Santvaro). Jai akompanavo jos nuolatinis akompaniatorius W. Lockwood. Ši muzikinė dalis buvo tikra šios popietės puošmena.

Literatūros vakaras ir muzikiniai įtarpai per abi dienas prabėgo kaip maloni atgaiva. Dalyviai išreiškė didelį dėkingumą svečiui ir savo miesto rašytojams bei menininkams gausiai plodami ir išpirkdami visas salėje ant stalo sukrautas knygas. Gaila, kad jų nebuvo daugiau. Beveik kiekvienas išeidamas nešėsi po knygą su autoriaus parašu.

Literatūros vakaro užsklandos žodį tarė Algis Raulinaitis. Dėkodamas visiems už atsilankymą, džiaugėsi gražiai pavykusia literatūros švente. Dėkojo ir kūrėjams, ir rengėjams, ir dalyviams už parodytą dėmesį bei meilę mūsų kultūros ugdytojams. **Dalyvis**

Lietuvių fronto bičiulių Los Angeles mieste 1985 m. gruodžio 7-8 d.d. surengto literatūros vakaro programos atlikėjai. Iš kairės: Pranas Visvydas, Dalila Mackialienė, dr. Elena Tumienė, Alė Rūta-Arbienė, Paulius Jurkus, sol. Albina Gedminienė, Benardas Brazdžionis, Danutė Mitkienė, Jurgis Gliauda, Rūta-Kleva Vidžiūnienė

Atsiųsta paminėti

TĖVYNĖN, Venezuelos Lietuvių Bendruomenės žiniaraštis, 1986 m. 4 nr. Redakcinis kolektyvas: Vincas Baronas, Vytautas A. Dambrava, Sandra Saldytė-Mažeikienė, Antanas Šulcas, Ričardas Zavadskas. Atsakingasis red. — dr. V. A. Dambrava.

Jurgis Gliauda, AGONY. A Literary Approach to History. Translated from the Lithuanian by Jonas Zdanys. Published by Lithuanian National Guard in Exile, 1985, p. 288. Price $15.00.

VARPAS, 1985 m., 20 nr., 200 psl. Redaktorius — Antanas Kučys, 1448 Star Lane, Lemont, IL 60439, USA. Administratorė — Elena Rūkienė, 3346 West 65th Place, Chicago, IL 60629, USA. Kaina — $4.00.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Prof. dr. Antanas Klimas Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje Ročesteryje, N. Y., skaitė paskaitą apie lietuvių kalbos kilmę, iliustruotą klausytojams paruoštu kalbų plitimo žemėlapiu ir jiems išdalinta kalbotyros istorijos santrauka. Paskaitininką pakvietė Ročesterio ateitininkai su savo pirm. V. Leliu.

Čikagiškis "Dainavos" ansamblis savo veiklos keturiasdešimtmečio šventę 1985 m. gruodžio 15 d. pradėjo kun. J. Borevičiaus, SJ, atnašautomis Mišiomis ir pasakytu pamokslu Tėvų jėzuitų koplyčioje, užbaigė Jaunimo centro kavinėje. Įvadinį žodį apie dainos meną tarė "Dainavos" ansamblio pirm. Mėta Gabalienė, programai vadovauti pakvietusi dr. Leoną Kriaučeliūną. Pirmiausia buvo pasveikinti ansamblio pirmūnai, jo gretose praleidę 40 metų, ir kiti ilgamečiai nariai. Minėjimo dalyvių mintys nukrypo V. Vokietijon, nes "Dainava" gimė ir išaugo pokarinėje Hanau stovykloje iš Broniaus Jonušo vadovauto choro ir Liudos Valiukaitės tautinių šokių grupės. "Dainavos" krikštynų aktas pasirašytas 1946 m. birželio 9 d. koncerte. Sukaktį švenčiančią "Dainavą" sveikino: PLB valdybos švietimo reikalus tvarkanti vicepirm. B. Jasaitienė, Jaunimo centro pirm. S. Andrijonienė, garbės narių vardu — prof. B. Vitkus, spaudos bendradarbių — V. Kasniūnas, JAV LB — B. Vindašienė, Cicero-Berwyno meno tarybos — Lucyna Migala.

Medicinos skyrius yra įsteigtas Putnamo ALKOJE (Amerikos lietuvių kultūros archyve). Skyriaus įsteigimu daugiausia rūpinosi dr. Milda Budrienė, jam gavusi specialų kambarį, finansuojanti to kambario įrengimą. Dr. M. Budrienė daug laiko skiria Amerikos lietuvių gydytojų istorijai. Medžiagos apie lietuvius gydytojus ji rado Amerikos medicinos draugijos ir Čikagos istorijos draugijos archyvuose. Dr. M. Budrienė domisi ne tik eiliniais gydytojais, bet ir tais, kurie, mediciną studijavę Lietuvoje arba Amerikoje, ją dėstė JAV universitetuose. Medžiagos reikia ir apie jaunuosius gydytojus, neseniai baigusius medicinos studijas. Gautą medžiagą ji sudeda į albumus, įtraukia į kartotekas. Dr. M. Budrienė medicinos skyriui ALKOJE taipgi renka ankstyvesniųjų lietuvių gydytojų laiškus, jų nuotraukas, medicinos reikalams vartotus instrumentus. Dr. M. Budrienės adresas: 2144 N. Lincoln Park West, Apt. 18C, Chicago, IL 60614, USA.

Čikagos lietuvių opera, pradėjusi XXX-jį veiklos sezoną, 1985 m. gruodžio 19 d. surengė įdomų koncertą Marijos gimnazijos salėje. Koncerte dalyvavo operos choras, solistai — Gina Čapkauskienė, Margarita Momkienė, Dana Stankaitytė, Aldona Stempužienė, Algirdas Brazis, Darell Rowader ir Jonas Vaznelis. Akompanavo Robertas Mockus, dirigavo Arūnas Kaminskas. Chorus — vyrų, moterų ir mišrų paruošė chormeisteriai Audronė Gaižiūnienė ir Alfonsas Gečas. Čikagos lietuvių opera savo trisdešimtajam sezonui yra pasirinkusi G. Rossinio "Vilių Tellį". Koncerte mišrus choras padainavo tris ištraukas iš šios operos. Pirmą koncerto dalį atliko ne tik mišrus choras, bet ir moterų bei vyrų chorai. Kitos dvi dalys buvo skirtos solistams ir jų deriniams. Rūtelės daina iš K. V. Banaičio operos "Jūratė ir Kastytis" ir Mikaelos arija iš G. Bizet "Carmen" koncertan įsijungė M. Momkienė, Rosinos arija iš G. Rossinio "Sevilijos kirpėjo" — A. Stempužienė, Gremino arija iš P. Čaikovskio "Eugenijaus Onegino" — J. Vaznelis, Valentino malda iš Ch. Gounod "Fausto" — A. Brazis, Pamišimo arija iš G. Donizetti operos "Lucia di Lammermoor" — G. Čapkauskienė. Amerikietis tenoras D. Rowader lietuviškai padainavo ariją "Tave tylus, ramus kampeli" ir Ch. Gounod "Fausto", itališkai — ariją "Širdys mergelių" iš G. Verdžio "Rigoletto". Kvartetą iš šios operos atliko G. Čapkauskienė, A. Stempužienė, D. Rowader ir A. Brazis. Buvo ir kitų įdomių operų ištraukų. Koncertas baigtas Konrado Valenrodo mirtimi A. Ponchiellio operoje "Lietuviai". Šią sceną ir operos užbaigą su choru dainavo solistai — A. Rowader, D. Stankaitytė, J. Vaznelis ir A. Brazis. Po šio koncerto pradėta ruoštis G. Rossinio operos "Vilius Tellis" dviem spektakliam balandžio 19-20 d.d.

Dvi režisūros premijas laimėjo J. Dautartas ir V. Balsys. Pirmasis Panevėžio dramos teatre paruošė tragiškos J. Grušo komedijos "Mykolas Glinskis" spektaklį. V. Balsys Kauno dramos teatre režisavo J. Marcinkevičiaus "Erelnyčią".

Vilniaus operos ir baleto teatras jauniesiems žiūrovams paruošė J. Gaižausko operos "Buratinas" premjerą. Jai panaudoti A. Tolstojaus pasakos "Auksinis raktelis" veikėjai su linksmuoju mediniu žmogeliuku. Opera jau buvo vaidinta senajame teatre. Dabar J. Gaižauskas paruošė naują muzikinę redakciją pagal poeto A. Matučio libretą. Spektaklio dirigentai — R. Geniušas ir D. Semėnas, dailininkas — A. Kariniauskas, režisierius — E. Domarkas. Jau ištisą dešimtmetį jauniesiems žiūrovams vaidinama J. Juozapavičiaus opera "Marių paukštė".

Specialiu koncertu Vilniaus filharmonijos salėje veiklos 45 metų sukaktį paminėjo aukštesnioji J. Tallat-Kelpšos muzikos mokykla Vilniuje. Joje pirmuosius žingsnius žengė operos solistai V. Noreika, V. Daunoras, kompozitoriai — B. Gorbulskis, A. Raudonikis, L. Abarius. Dėstytojais dirbo — S. Sondeckis, A. Račiūnas ir A. Jozėnas. Mokykla dabar turi apie 400 moksleivių ir didelį būrį absolventų. Šiais mokslo metais bus įteiktas 2000-tasis dieninio skyriaus baigimo diplomas. Į sukaktuvinį koncertą įsijungė vokaliniai ir instrumentiniai mokyklos ansambliai su savo vadovais: A. Puodžiuko vadovaujamas liaudies instrumentų orkestras, P. Bagdonavičiaus — mergaičių choras, D. Gailiūnaitės — smuikininkų ansamblis, A. Imbraso — pučiamųjų instrumentų orkestras, T. Saldausko — estradinis orkestras, D. Sverdiolo — mišrus choras ir V. Lopo — simfoninis orkestras.

Lietuvos rašytojų sąjungą papildė keturi nauji nariai: poetai Marija-Meilė Kudarauskaitė ir Donaldas Kajokas, vertėjas Georgijus Jefremovas ir publicistas Stasys Kašauskas. M. Kudarauskaitė, gimusi 1932 m. Kretingos rajone, yra baigusi Vilniaus universiteto istorijos-filologijos fakultetą, Vilniaus dramos teatro studiją, neakivaizdinę aspirantūrą Leningrado teatro muzikos ir kinematografijos institute. Jos poezijos kraitį sudaro eilėraščių rinkiniai "Rymojimai" (1979), "Tako šviesa" (1984), eiliuotos knygelės vaikams "Vorų žemėlapiai" (1977) ir "Po dangaus kepure" (1982). D. Kajokas gimė Prienuose 1953 m., baigė Lietuvos kūno kultūros institutą Kaune, išleisdino eilėraščių rinkinius "Žeme kaip viršūnėmis" (1980) ir "Lapkritis veidrodyje" (1985). G. Jefremovas, gimęs Maskvoje 1952 m., mokėsi pedagoginiame Vilniaus institute. Rusų kalbon yra išvertęs S. Nėries, A. Maldonio, Justino Marcinkevičiaus eilėraščių, A. Bučmio romaną "Tik priešas tavo priešams". S. Kašauskas gimė 1943 m. Telšių rajone, studijavo žurnalistiką Vilniaus universiteto istorijos fakultete, kompartijon įsijungė 1972 m. Parašė ir išleisdino apybraižų knygas — "Žemė nelieka skolinga" (1974), "Žmonės didelėje žemėje" (1977), "Gyvenimo vagos" (1980), "Negrįžtantis bumerangas" (1980), "Gyvenimo paveikslai" (1984), "Mes, Adomo vaikai" (1984) ir "Nekasdieniniai pasimatymai".

Dr. Klemensas Čerbulėnas, meno istorikas ir etnografas, po sunkios ligos mirė sausio 4 d., sulaukęs 73 metų amžiaus. Velionis 1941 m. baigė Vilniaus universitetą, apgynęs diplominį darbą "Kaimo skrynios Užnemunėje". Pokaryje dirbo M. K. Čiurlionio dailės muziejuje, dėstė meno istoriją aukštosiose ir specialiosiose mokyklose. Velionis priklausė Lietuvos liaudies buities muziejaus steigimo iniciatoriams, dalyvavo planų paruošime, senųjų pastatų atrinkime ir perkėlime į Rumšiškes. Beveik 50 metų dr. K. Čerbulėnas paskyrė menotyrai, dalyvaudamas etnografinėse ekspedicijose, telkdamas medžiagą apie liaudies meną. Su bendraautoriais išleido knygas: "Lietuvių liaudies menas. Architektūra" (dvi knygos), "Mažoji architektūra" ir "Lietuvių liaudies architektūra" (dvi knygos). Paruošė leidinius "Zervynų kaimas" (1974) ir "Vilniaus architektūra" (1985). Spaudoje paskelbė apie 300 straipsnių liaudies meno temomis, parodų aprašymų, recenzijų. **V. Kst.**

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI virš 29 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3
Antradieniais	10-3
Trečiadieniais	10-3
Ketvirtadieniais	10-8
Penktadieniais	10-8
Šeštadieniais	9-1
Sekmadieniais	9-12.30

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius	9 %
180-185 d. termin. ind.	9¼%
term. indėlius 1 metų	9½%
term. indėlius 2 metų	9½%
term. indėlius 3 metų	9½%
pensijų s-tą	9½%
spec. taup. s-tą	7½%
taupomąją s-tą	7 %
kasd. taupymo s-tą	7 %
depozitų-čekių s-tą	6 %

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo	12 %
mortgičius nuo	10½% - 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS
406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
2239 Bloor Street West.
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas
Telefonas (416) 864-2734
pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.
MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3425 Dundas Street West, Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas: (416) 769-5411
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite **Linai Kuliavienei** arba **Vidai Šiaučiulienei**

NEMOKAMA Skambinkite šiandieną!
valdžios knygelė
"Plans, Permits and Payments"

ANTANAS GENYS

ONTARIO MINISTRY of MUNICIPAL AFFAIRS AND HOUSING
Įsigykite nemokamą egzempliorių!
RE/MAX professionals inc. Realtor
239-3991

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

Greitas ir tikslus *patarnavimas!*
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 **Telefonas 531-1331**
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) **Telefonas 531-1305**
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

dinimas. 1986 m. sausio 1 d. išmokos gydytojams buvo pakeltos 4%, o balandžio 1 d. bus pakeltos dar 3%. Metinis gydytojo uždarbio vidurkis tada pasieks vien tik iš OHIP išmokų apie $120.000, atskaičius gydytojo turėtas išlaidas, bet dar nesumokėjus pajamų mokesčio. 1981 m. vidutinis Ontario gydytojų uždarbis tesiekė $80.000. Vieni gydytojai uždirba daugiau, kiti mažiau. Skirtumą sudaro gydytojo populiarumas, pacientų skaičius ir jiem paskirtos darbo valandos. Labai abejotina, kad Ontario gydytojų draugijos pirm. dr. Earl Myers būtų laimingas su Sovietų Sąjungoje gydytojams mokama mėnesine 300-400 rublių alga, net ir tuos rublius skaičiuojant Maskvos išpūsta propagandine verte.

Savo protestą kai kuriose Ontario vietovėse gydytojai pradėjo daliniais streikais, pavadintais gražiu vardu — savaite, skirta sveikatos reikalų peržiūrai. Praktiškai tai yra streikas, sustabdantis gydytojų paslaugas nuo 5 v.p.p. iki 9 v.r. Tokį streiką paskelbė St. Catharines ir Richmond Hill gydytojai. Ontario prmjeras D. Petersonas žada neatsisakyti numatyto įstatymo. Pasak jo, sveikatos ir ligoninių OHIP drauda turi būti prieinama visiems Ontario gyventojams. Jos neturi saistyti, kai kurių gydytojų reikalaujamas didesnis atlyginimas. Premjeras D. Petersonas nori pasiekti susitarimą su Ontario gydytojų draugija, tačiau dėl šio principo jis taipgi yra pasiruošęs paskelbti naujus Ontario parlamento rinkimus. Jo atstovų mažumą turinčiai liberalų vyriausybei anksčiau ar vėliau reikės rinkimų atstovų daugumai užsitikrinti.

Apeliacinis Ontario teismas, ilgai svarstęs vyriausybės pateiktą klausimą, ar numatytas katalikų mokyklų XI, XII ir XIII skyrių finansavimas iš provincijos iždo neprieštarauja Kanados konstitucijai, padarė sprendimą — neprieštarauja. Klausimą svarstė penki teisėjai, kurių trys pasisakė už katalikų mokyklas (Thomas Zuber, Peter Cory, Walter Tarnopolsky), o du — prieš (teismo pirm. William Howland, Sydney Robins). Pirmieji rėmėsi istoriniu argumentu, būtent 1867 m. Kanados konfederacijos aktu, laiduojančiu katalikų švietimo teises Kvebeko ir Ontario provincijose. Konstitucija, priimta 1982 m., nepakeičia turimos istorinės teisės. Antrieji rėmėsi Kanados teisių ir laisvių charta, kuri neteikianti privilegijų specifinei religinei grupei. Šio teismo sprendimu liko nepatenkinti valdinių mokyklų sistemos šalininkai ir nutarė kreiptis į aukščiausią Kanados teismą. Ontario vyriausybė yra pasiryžusi paruoštą įstatymo projektą pateikti parlamentui ir tikisi, kad jis bus priimtas š. m. rugsėjo mėnesį. Vienuoliktasis katalikų mokyklų skyrius jau yra pradėtas finansuoti nuo 1985 m. rudens.

Metropolinio Toronto atstovai, pasimokę iš Kanados ir provincijų parlamentarų, prašneko, kad jiems taip pat reikia gauti kompensaciją, kai pralaimi rinkimus. Parlamentarams pralaimėjimo atveju išmokama pusės metų alga. Tokios pat privilegijos žada siekti ir metropolinio Toronto politikai.

Kroatų organizacijos, sudariusios bendrą vienetą "Croatian Solidarity", vasario 23 d., 3 v.p.p., demonstravo prie JAV ambasados Toronte. Dalyvavo apie 2000 asmenų. Visus sujaudino 63 metų kroato iš Ontario Londono susideginimas. Jis, smarkiai apdegęs, buvo nuvežtas ligoninėn. Šis įvykis atkreipė spaudos, televizijos ir radijo dėmesį. Visi aiškino demonstracijos tikslą, būtent protestą prieš buvusio Kroatijos vidaus reikalų ministerio Artukovičiaus, 86 m., deportaciją iš JAV į Jugoslaviją, kur nėra teisingumo. Pasak kroatų vadų, jeigu ateivis kaltinamas, bylą turi spręsti JAV teismas ir bausti Amerikos kalėjimu. Informaciniai lapeliai apie minėtą demonstraciją buvo dalinami ir lietuvių parapijose.

SPORTAS

Sabonio žvaigždė Italijoje

Europos krepšinio čempiono taurės turnyre iki šiol daugiausiai taškų surinkusiai krepšinio komandai Kauno "Žalgiriui" visuose italų laikraščiuose teko didelis dėmesys, nors rungtynių pergalę išsikovojo Milano "Simac". Fotografų objektyvai, krepšinio mėgėjų ir žurnalistų žvilgsniai ypač atidžiai sekė "Žalgirio" komandos vidurio puolėją Arvydą Saboną, kuris buvo antrą kartą iš eilės pripažintas geriausiu Europos žaidėju. Italų spauda jį yra pavadinusi Lietuvos kunigaikščiu — princu. Sabonio sutikimui, pasak "Corriere della Sera", Milano miestas ištiesė baltus sniego kilimus, norėdamas priminti jam brangią Lietuvą.

Visi pagrindiniai italų laikraščiai laidose plačiai rašė apie Kauno "Žalgirio" ir Milano "Simac" krepšinio rungtynes, kurios įvyko sausio 30 d., Milano Palalido sporto halėje. Esą Sabonis su savo lietuviais krepšininkais atvyko pasiryžęs susidoroti su "Simaco" seniais ir juos išmesti iš Europos čempionato taurės varžytinių. Deja, grįžo namo it musę kandęs — rašo Milano "Corriere della Sera".

Italai betgi ir po "Simaco" pergalės Sabonio talentu neabejoja. Tai esąs didelis čempionas, pats geriausias Europos krepšinio žaidėjas. Apžvalgininkai pastebi, kad šiose rungtynėse kiti "Žalgirio" žaidėjai rečiau perdavė kamuolį Saboniui, patys jį mėtė į krepšį ir nepataikė.

"Corriere della Sera" Arvydui Saboniui paskyrė atskirą straipsnį. Labiausia stebina Sabonio sugebėjimas būti ovatorišku žaidėju šalyje, kurios sistema techniniu atžvilgiu yra sustingusi, savo noru nutraukusi techninės komunikacijos kontaktus su kitais kraštais, išskyrus retas išimtis. Autodidaktiniu būdu stebėdamas Europos žaidėjus, Sabonis yra pasiekęs aukšto laipsnio profesionališkumą. Straipsnio autorius, vertindamas Sabonio ir Jugoslavijos Petrovičiaus sugebėjimus, daro išvadą: jei šie abu žaidėjai galėtų treniruotis normaliomis sąlygomis Vakarų kraštuose, Petrovičius taptų labai geru žaidėju, tačiau vienu iš daugelio, o Sabonis trumpu laiku taptų krepšinio unikumu. **(E.P.)**

"VYČIO" ŽINIOS

Metinis susirinkimas sausio pabaigoje susilaukė nemažai sveikinimų žodžiu ir raštu. Susirinkime buvo išklausyti valdybos ir sporto vadovų pranešimai, išrinkta valdyba ir aptarta tolimesnė veikla. Iš pranešimų paaiškėjo, kad šiuo momentu aktyviai veikia krepšinio, tinklinio, slidinėjimo ir golfo sekcijos. Geresnei krepšinio ir tinklinio veiklai būtina turėti sporto salę. Susirinkimas nutarė kreipti didesnį dėmesį į jauniausius sprtininkus ir vasarai darbuotę perkelti į Wasagoje esančias aikšteles. Susirinkimas vienbalsiai išreiškė padėką Anapilio sodybos korporacijai už leidimą pasinaudoti Wasagos aikštelėmis ir už paramą. 1985 m. "Vyčio" klubas turėjo apie $11,000 apyvartos. Nutarta ruošti metinius parengimus ir tam išrinkta komisija — A. Balnis ir V. Paulionis. Susirinkimo metu aukomis surinkta $300. Valdybon vienbalsiai perrinkti — B. Savickas ir M. Zaleckienė. Sekretoriaus pareigoms bus pakviestas naujas pareigūnas. Revizijos komisijon perrinkti — H. Stepaitis ir J. Balsys. Susirinkimas baigtas Tautos himnu.

Krepšininkai York lygos pirmenybėse pralaimėjo "Aušrai" 77:79 Vytiečių mėtymai labai šlubavo ir nesugebėjo išnaudoti J. Karpio žaidimo. Vis dėlto vytiečiai žaidimo pabaigoje turėjo kelių taškų persvarą, tačiau nepajėgė išlaikyti iki žaidimo pabaigos. Žaidė: J. Karpis 29, T. Karpis 13, R. Duliūnas 12, Barnes 11, A. Klimas, E. Stravinskas 2, Stanulis 2, Price 8.

Jonas Karpis, iškilus "Vyčio" krepšininkas, kurį laiką žaidęs universiteto komandoje, šiuo momentu žaidžia "Estonia" rinktinėje. Ši komanda varžosi Kanados pirmenybėse.

Mūsų rėmėjams — J. Balsiui, H. Stepaičiui, L. Kirkiliui, P. Berneckui, A. Supronui, J. Žukui, E. Stravinskui, A. Balniui ir V. Paulioniui nuoširdžiai dėkojame.

A.S.

"AUŠROS" ŽINIOS

Krepšinis. Š. m. vasario 17 d. George Harvey gimnazijos patalpose įvyko York lygos vyrų krepšinio pirmenybių rungtynės "Aušra" — "Pistons". Laimėjo "Pistons" komanda 121:92 (79:60). Pastaroji buvo visa klase geresnė metimuose ir gynime. Pirmą kėlinį "Pistons" kontroliavo abi lentas ir vidurio aikštės žaidimą, nes visi jų žaidėjai buvo daug aukštesni. Jie baigė pirmą kėlinį 79:60 savo naudai. Antrame kėlinyje "Aušra" pradėjo atsigauti, spausti savo priešininką, bet negalėjo kontroliuoti savo lentos dėl trūkumo aukšto ūgio žaidėjų. Be to, nesisekė sumėtyti laimėtų baudų. Rungtynes teko pralaimėti 29 taškais. "Aušros" komandoje žaidė: S. Arlauskas 20, V. Gataveckas 6, A. Baziliauskas 3, K. Bartusevičius 6, V. Dementavičius 4, R. Galakovski 10, A. Saplys 4, R. Underys 4, R. Sysak 22, R. Toni 11, A. Valickas 2. **K.Š.**

Lietuvių vaikai be lietuvių kalbos — nuostolis šeimai ir tautai.

"NERINGA"
didžiausiaś lietuvių restoranas Čikagoje.
Tradiciniai lietuviški valgiai. Aplankykite!
Veikia kasdien nuo 8 v.r. iki 8 v.v.
2632 W. 71 Street, Chicago, IL 60629, USA
Tel. (312) 476-9026
Savininkai – Marius ir Emilija Kiela

Ateitininkų žinios

Moksleivių susirinkimas — kovo 1, šeštadienį, 3 v.p.p., pas Loretą Stanulytę. Bus rodomas kontroversinis filmas "Behind the Veil". Po to — diskusijos, kuriose dalyvaus Prisikėlimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM.

Vieną "Ateities" numerį išleisti pasižadėjo studentai. Šį numerį sutiko redaguoti Los Angeles studentų kuopa. Visų vietovių studentai yra prašomi prisidėti prie šio darbo. Toronto studentai raginami nedelsiant pradėti rinkti medžiagą. Priimami referatai, veiklos aprašymai, įvairūs prisiminimai iš stovyklų bei kursų, literatūriniai straipsniai, poezija. Reikalingos ir nuotraukos. Medžiagą įteikti kuopos vicepirm. Rimui Prakapui.

Nepamirškime sumokėti "Ateities" žurnalo prenumeratą už 1986 metus.

Dainavoje vasaros stovyklos: moksleivių — birželio 22 iki liepos 6, jaunučių — liepos 6 iki 20.

O.G.

Skautų veikla

• Kovo 9 d. 10.15 v.r. Prisikėlimo šventovėje bus Mišios už a.a. v.s. kun. Stasį Kulbį. Visi Toronto skautai-tės, skautininkai-kės, tėvai ir rėmėjai kviečiami dalyvauti ir pagerbti velionį malda bei prisidėti auka įamžinant jį LSS skautybės fonde.

• Kovo 2 d. Prisikėlimo parapijos salėse rengiama Kaziuko mugė. Bus įvairūs skautiški paviljonai kuriuose skautai-tės pardavinės įvairius skanėstus ir rankdarbius, veiks tėvų komiteto valgykla. Maloniai kviečiame visą Toronto visuomenę šią tradicinę mugę aplankyti ir paremti skautišką jaunimą.

• LS brolijos ir seserijos skautininkų-kių skyriai balandžio 12-13 d.d. Toronte šaukia skautininkų-kių suvažiavimą.

• Skautiškas susitikimas įvyks gegužės 24-25 d.d. Beaumont stovyklavietėje netoli Klivlando. Tema — "Anykščių šilelis".

• Vasario 25 d., 7 v.v., skautų būklė šaukiama skautininkų ramovės sueiga.

• Skautininkių ramovės suruošta susimąstymo sueiga įvyko vasario 22 d. pas v.s. L. Yčienę. Vadovavo v.s. S. Gedgaudienė, atvažiavusi iš Klivlando. Buvo diskutuojami skautiški rūpesčiai, veikla, prisimintas skautų dvasios vadas a.a. v.s. kun. Kulbis.

• Sveikiname v.s. Gailę Mažeikaitę-Stone, buvusią paukštyčių draugininkę, susilaukusią sūnaus Petro-Vytauto. **J.B.**

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:	IMA:
9 % už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo ..... 11 %
9¼% už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
9½% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuošimčiu
9¾% už 2 m. term. indėlius	1 metų 11½%
9¾% už 3 m. term. indėlius	2 metų ..... 12 %
9½% už pensijų planą	3 metų 12½%
7½% už specialią taup. s-tą	(fixed rate)
7 % už taupymo s-tas	su keičiamu nuošimčiu
6-8 % kasd. palūkanų sąskaita	1, 2 ar 3 metų 10½%
6 % už čekių s-tas (dep.)	(variable rate)

AKTYVAI virš 50 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

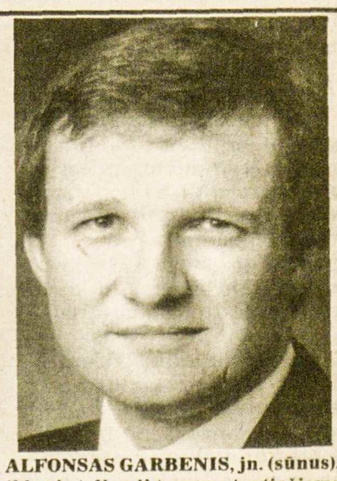
ALFONSAS GARBENIS, sn. (tėvas), ALFONSAS GARBENIS, jn. (sūnus), sueina į vieną įstaigą. Po 35 metų veiklos ir toliau ji tarnaus tautiečiams Toronte nekilnojamo turto reikaluose.
A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 4Y3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A. associate broker
4887 dundas st. west, islington, ontario M9A 1B2 res: 767-0999
232-2322
JANE–ANNETTE, šviesus, PARDUOTAS prižiūrėtas trijų miegamųjų namas. Puikus įvažiavimas. Kiemas išeina į upę ir parkus. Kaina — $104,900.
BLOOR WEST VILLAGE, visas naujai atremontuotas dviejų aukštų namas. Trys miegamieji, atviras planas, viengubas garažas. Kaina – $134.900.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

A.P GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus **Antanas Bliūdžius**
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
Savininkai: ***Tom Thompson ir J. Tamošiūnas***

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai – Algis ir Lenis Žilvyčiai
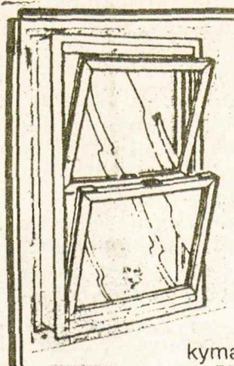
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. ***Nemokamas įkainojimas.***
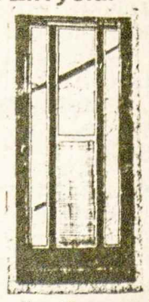
Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu **(416) 545-6556** Hamiltone,
Toronte ir apylinkėse prasome skambinti "collect".

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

$500: Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas; **$200:** Adolfas Kuliešius; **$100:** Daytona Beach ir apylinkės lietuvių klubas (per V. Majauskienę), J. Vaskela; **$50:** O. Okmanienė, X.Y., A. Patamsis, A. G. Sprainaičiai; **$35.67:** Juno Beach Naujų Metų renginio komitetas (per J. Garlą); **$30:** P. Jokšas; **$25:** I. Šatrienė, J. Vyšniauskas, V. Petrauskas, Pr. Prankienė, Vl. Pūtvio šaulių kuopa Toronte; **$20:** V. Ottienė, B. Galbuogis, A. Kanapka; **$15:** Alf. Lukas.

$10: Mrs. S. Gampp, A. Balnis, kun. V. Katarskis, A. Petrauskas, A. Klemkienė, A. Šelmys, J. Mickus, J. Ivanauskas, H. Chvedukas, L. Bajorūnas, J. Vaičjurgis, G. Kudžmienė, P. Kareckas, Mrs. D. Chornomaz, E. Vaitkūnas, Toronto lietuvių profesionalų ir verslininkų sąjunga.

$7: L. Mikolajūnas; **$6:** O. J. Gataveckas, J. Tamošiūnas, P. Polgrimas; **$5:** J. Mikulis, K. Meškauskienė, G. Ilgauds, E. Juciūtė, A. Jonelis, J. Macevičius, A. Leparskas, M. Satkevičius, S. Urbantas, St. Vaišvilienė, V. Vaičiūnas, Br. Keburis, A. Sakavičius, A. Šukaitis, P. Simanauskas, St. Leikus, A. Bružėnas, A. Landsbergis, B. Kavaliauskas, L. Mikolajūnas, Br. Dūda, V. Juodis; **$4:** V. Gražulis, Alf. Rimba; **$3:** R. Sonda; **$2:** S. Meksūnas, P. Druskis, E. Janušauskas, P. Piečaitis; **$1:** V. Puodžiūnas, B. Čirūnienė.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

$100: prel. J. A. Kučingis; **$50:** V. Timošenko, dr. J. J. Vingilis, D. Balsienė, Vl. Jankaitis; **$40:** Pr. Pargauskas, A. Jakubauskas, V. Kazlauskas, P. Prakas; **$35:** J. Vieraitis, A. Prunskus, A. Prialgauskas, J. Jakubauskas, N. Navickienė, dr. J. Yčas, Alb. Kantvydas.

$30: A. Kasper, J. Mockevičius, P. Vėžauskas, P. Morkūnas, P. Pikevičius, V. Tamošiūnas, Z. Rajeckas, Vyt. Gečas, Val. Gečas, J. Šumskis, K. Majauskas, J. P. Pažemėnas, M. Jasaitis, O. J. Jablonskis, St. Santvaras, G. Radke, Mrs. L. Kunnapuu, J. Radas, J. S. Bubulis, St. Šalkauskas, H. Adomonis, J. Mockaitis, P. Žilinskas, Mrs. K. Roman, P. Šalna, B. Budzinauskas, M. Empakeris, J. Nevulis, A. Banaitis, Br. Rudokienė; **$26:** J. Karasiejus.

$25: D. Klibingaitienė, M. Malcienė, V. Mastis, J. Lekutis, J. Laimikis, B. Mickus, R. Geidukytė, A. Dasys, J. Viliušis, Vyt. Tikuišis, A. Statulevičius, Ig. Vaičeliūnas, V. Jokūbaitis, A. Kusinskis, E. Kardelienė, B. Čepauskas, J. Liudvikauskas, St. Mikalauskas, V. Platakis, J. Oscila, K. Meškauskienė, A. Pesys, dr. J. Uleckas, A. Zailskaitė, K. Zara, A. Kanapka, K. Zauka, A. Makaras, N. M. Gabienė, J. Kriaučeliūnas, A. Langas, kun. dr. V. M. Cukuras, V. Bartininkaitis, J. Šarapnickas, J. Stonkus, I. Šatrienė, A. Staknienė, J. Jasinevičius, W. Schwarz, J. Naujokaitis, P. Ožalas, M. Glen, A. Gudavičius, A. Jonušas, E. Kazlauskas, N. Adams, S. Ignotas, Kl. Karaška, A. Juknevičius, A. Keblys, N. Aukštikalnis, S. Baršauskas, J. Tamulionis, M. Balutis, M. Adomavičienė, V. Barkus, J. Arcimavičius, W. Dauneckas, J. Dekeris, K. Daunys, F. Joga, K. Linka, A. Stalionis, Vyt. Strikas, Pr. Linkevičius, Vyt. Dargužas, J. V. Danys, J. Vyšniauskas, M. Laurinavičienė, A. Knystautienė, V. Karas, Zen. Jakubonis, H. Chvedukas, M. Urbonas, F. Kasper, V. Ignaitis, L. Plečkaitienė, Mrs. E. Jaškus, E. Radavičiūtė, E. Rasokas, G. Povilaitis, S. Vilimas, J. Venckus, J. Vanstone, Z. Žebrauskienė, J. Brazlauskas, B. Giedraitienė, Ch. Vilkauskas, Arno Heid, L. Markelis, D. Karosas, M. Obelienius, A. Šukaitis, J. Ališauskas, St. Vasiliauskienė, A. Smolskis, A. Vaičiulis, L. Rimkevičius, Pr. Prankienė, J. Šaulys, M. Ignatavičius, Vl. Melnykas, G. Miglinienė, P. Vaitkus, P. Guobys, Br. Balčiūnienė, B. Grajauskas, J. Bartnikas, Pr. Grybas, J. Bakša, A. Petrašiūnas, Ig. Petrauskas, G. Kudžmienė, Alb. Vibrys, Vl. Kulmatickas, vysk. V. Brizgys, A. Meiliūnienė, O. Šarūnienė, A. Mičiūnas, E. Švėgždienė, P. Kitra, A. Kiškis, Ed. V. Meilus, J. Miglinas, L. Medelis, V. Kubilienė, J. Graužinis, J. Lazdauskas, J. Mackevičius, G. Repčienė, A. Paleckis, Vyt. Moigis, Vl. Katelė, Mrs. D. Chornomaz, N. Kardelis, K. Jasudavičius, A. Sagevičius, V. Baliūnas, J. Valevičius, A. Vaičiūnas, V. Dubauskienė.

Už dvejus metus po $30 rėmėjo prenumeratą atsiuntė: V. Skaržinskas; už dvejus metus po $25 rėmėjo prenumeratą atsiuntė: J. Žmuidzinas, V. Dobilas, P. Pakalka.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

Edmonton, Alberta

GAVĖNIOS REKOLEKCIJOS Edmontono ir apylinkių lietuviams katalikams bus kovo 13-16 dienomis. Vadovaus kun. Kazimieras Kaknevičius iš Toronto-Mississaugos. Jis bus Edmontone iki kovo 17 d. Pamaldos bei pamokslai bus Lietuvių namuose. Tikslesnes žinias paskelbs vietos pareigūnai. Kreiptis į dr. J. Pilypavičių.

Kor.

Bookbinding Studio
"SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas **625-2412**
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

PRANEŠIMAS JAUNIMUI

Toronto Lietuvių namų švietimo fondo "Labdara" (sutrumpintai "Fondas") stipendijų komisija skiria stipendijas-premijas jaunimui

TIKSLAS

Remti stipendijomis studijuojantį jaunimą, skatinti premijomis lietuvių kalbos ir kultūros pažinimą, ugdyti jaunosios kartos dalyvavimą visuomeninėje-kultūrinėje veikloje ir remti visa tai, kas tarnauja lietuvių išeivijos siekiams.

KVALIFIKACIJOS

Komisija, skirstydama stipendijas-premijas, atsižvelgs į šias sąlygas: a. turi būti lietuviai arba lietuvių kilmės, b. studijuojantieji aukštesniosiose mokslo institucijose, c. Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje mokiniai, d. lituanistinių kursų ar institucijų studentai, e. lituanistinių mokyklų mokytojai bei studentai, studijuojantys lietuvių kalbą ir jos dėstymo metodiką, f. TLN nariai arba jų šeimos nariai (turi pirmenybės privilegijas). Neatsiradus tinkamų kandidatų, likusieji pinigai bus perkelti į sekančių metų sąskaitą. Prašymą rašant, svarbu duoti kuo daugiau žinių apie save, studijas ir pažymius, lietuvišką veiklą bei dalyvavimą lietuviškose organizacijose. Dėl smulkesnių informacijų skambinti T. Stanuliui **231-4937** Toronte. Prašymus siųsti: **Švietimo fondas, 1573 Bloor St. West, Toronto M6P 1A6, Canada** arba palikti LN raštinėje ne vėliau kaip **kovo 6 d.**

Stipendijos bus įteiktos metiniame Toronto Lietuvių namų susirinkime kovo 23 d. Jei yra neįmanoma jame dalyvauti, prašoma raštiškai įgalioti kitą asmenį.

TLN švietimo fondo "Labdara" komisija

TORONTO

Lietuvių namų socialinių reikalų komisija rūpinasi mūsų tautiečių, ypač vyresnio amžiaus, gerove. Ji atstovauja įstaigose nemokantiems anglų kalbos, užpildo įvairius dokumentus, padeda išgauti jiems priklausančias pensijas, su talkininkų pagalba lanko ligonius bei suranda jiems reikalingą priežiūrą. Komisija ir talkininkai š. m. vasario 13 d. turėjo bendrą posėdį. Pranešimus apie veiklą padarė R. Juodis, V. Turūtaitė, J. Dambaras ir V. Kulnys. Bent kartą per mėnesį bandoma aplankyti visus lietuvius, sergančius ligoninėse ar sveikstančius namuose. Ypatingas dėmesys kreipiamas į prieglaudose ir slaugos namuose esančius tautiečius, kurių esama 25. Jie yra apgyvendinti 13-oje skirtingų institucijų. Buvo svarstomi pasiūlymai sustiprinti ligonių lankymą įtraukiant daugiau talkininkų, ir užmegzti ryšius su kitais Toronte esančiais ligonių lankymo vienetais. Posėdyje dalyvavo ir prie lankymo prisidėjo seselė M. Brizgytė, L. Balsienė, A. Borkertas, J. Kulikauskienė, A. Kulnienė, J. Prišas, E. Pamataitis, L. Pocienė, S. Rudienė, O. Tunaitienė, B. Trukanavičius, B. Žėkas.

Žinantieji apie sergančius ar kitokios pagalbos reikalingus tautiečius skambinkite darbo valandomis A. Vaičiūnui tel. 532-3311 arba bet kokiu laiku V. Kulniui 769-1266 ir J. Dambarui 536-1433. **V.K.**

Kun. Edis Putrimas, studijuojantis Romoje, baigė ketverių metų teologijos kursą ir išvyko V. Vokietijon, kur gavėnios metu vadovaus rekolekcijom lietuvių gyvenvietėse ir iki birželio mėnesio pabaigos kapelionaus Vasario 16 gimnazijoje. Po vasaros atostogų, kurias praleis greičiausiai Š. Amerikoje, grįš Romon tęsti studijų licenciato laipsniui gauti.

• **Tas, kuris yra lėtas pykti, yra geresnis už galingąjį** **(Prież. 16,32)**

Toronto Lietuvių namų

POILSIO STOVYKLA

rengiama Tėvų pranciškonų stovyklavietėje, Wasagoje š. m. rugpjūčio 9-17 d.d.

Platesnę informaciją teikia ir registraciją tvarko V. Kulnys,

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6.

Tel. 416 - 769-1266.

AR GAUNATE PALŪKANAS UŽ KIEKVIENĄ DIENĄ?

Nauja "Paramos" sąskaita moka palūkanas už mažiausią vienos dienos balansą. Dabartiniu metu už indėlius **ligi $3000 moka 6%** palūkanų, o už indėlius šioje sąskaitoje, kurie **viršija $3000, moka 8%.** *(Šių palūkanų dydis keisis laikas nuo laiko pagal Kanados banko palūkanų svyravimus).*

Šios sąskaitos palūkanos apskaičiuojamos ir prirašomos kiekvieno mėnesio gale.

"Parama"

A. a. Vaclovo Gečo, sn., atminimui paaukojo "Tėviškės žiburiams" po $10: Z. Gečas, P. Gečas, V. Gečas, L. A. Kuzminskas iš Paris, Ont.

Iš Estijos pabėgę Švedijon Leila ir Valdo Randpere prieš 18 mėnesių, lankėsi Kanadoje pas įvairius valdžios pareigūnus, prašydami pagalbos, kad sovietinė valdžia išleistų jų mažametę dukrelę Kaisa, pasilikusią Estijoje. Lankytojus priėmė Ontario premjeras D. Petersonas ir opozicijos vadas L. Grossmanas.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Stasio Butkaus šaulių kuopa Detroite, kuriai pirmininkauja V. Tamošiūnas, paskyrė "Tėviškės žiburiams" $50 paramą, kuri gauta per ižd. M. Baukį. Tai kuopa, kuri kasmet paremia lietuviškąją spaudą, besigrumiančią su finansiniais sunkumais.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Lougheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Nauja šventovė Suvalkų trikampyje

(Atkelta iš 6-to psl.)

riuose, tik tie pinigai yra mažos vertės ir ne viską, ko reikia, galima už juos nupirkti. Nupirkome 95 arų aikštę, padarėme projektus (čia pridedami braižiniai), gavome valdžios patvirtinimą, žmonės privežė žvyro ir akmenų. Turime lentų, biškį plytų, tik cemento negaunam, nes jo galima pirkti tik už dolerius, taip pat kaip skardą ir geležį. Pastebėjau, kad žmonės noriai padeda ir džiaugiasi, kad bus dar viena bažnyčia, kur bus lietuviškos pamaldos. Tik mūsų krašto 'bedieviai' napatenkinti: jie sako, kad ir Punsko bažnyčia nereikalinga. Dėkui Dievui, kad tokių 'apaštalų' nėra daug.

Šiandien žinau, kad bažnyčia Vidugiruose turės Šv. Kazimiero vardą ir tai bus LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJAUS bažnyčia. Meldžiuosi, kad galėčiau laimingai sulaukti tų iškilmių. Sudedu daug vilties, kad Jūs man padėsite, Amerikos ir Kanados lietuviai. Bažnyčia stovės prie pat Lietuvos rubežiaus. Ir aš jau sakau, kad rubežiai nėra amžini, o Bažnyčia — taip!

Kunigas Jonas-Jurgis Macekas iš Smalėnų liko perkeltas į Seinus, kur tarnauja lietuviams. Turime tris klierikus lietuvius, kurių du studijuoja oblatų vienuolyne, o trečias Lomžos vyskupijoje: tatgi mūsų krašto lietuviams kunigų nepritrūks. Mūsų vyskupas dr. Julius Paetz, irgi prižadėjo mums padėti. Naujasis vyskupas yra mums palankus — myli lietuvius. Pavasarį žadame pradėti darbą: prašau pasimelsti mūsų intencija, kad Dievas mus laimintų.

Jeigu tarp jūsų yra kunigų, kurie norėtų aplankyti mūsų Suvalkiją bei lietuvius Lenkijoje, mielai priimsiu: pas mane galės apsistoti ir pasisvečiuoti. Dėl mano Conto banke man pasakė, kad pinigus galėsiu priimti tik su pasu ir su pavarde kaip yra ant paso. Užtat paduodu labai ilgą banko adresą ir numerį: BANK PKO SA 1 ODDZIAL 5.01031-1521-7874 A-00356468, Pral. Ignacy Dzermejko, 16-515 PUNSK, Pow. SEJNY, POLAND.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

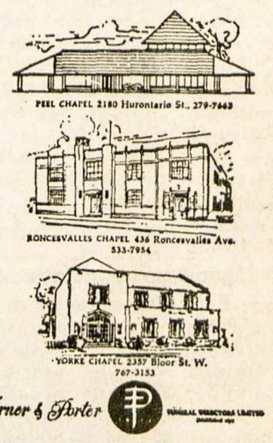

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos **(416)762-7393**
namų **248-9458**

ADVOKATAS A. PUTERIS

nuo 1985 metų spalio 1 dienos perkėlė savo raštinę į

3425 Dundas St. W., Suite 200,
(prie Jane St.), Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS
B.A. M.L.S. LL.B.

3425 Dundas St. W., Suite 201
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonai:
įstaigos (416)**763-4319**
namų **848-0234**

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

- **Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių**
- **Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas**

Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
- *parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas*
- *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
- *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*
- *uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)*

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Vaidotas Jonynas

864-2734

Moss, Lawson & Co. Limited

Turite CSB's? Norite RRSP?

Mes parodysime, kaip panaudoti CSB's dėl RRSP! Turime irgi "Industrial Growth" ir kitus įvairius fondus.

SOLD
x. De LIMA REALTY INC.
1280 Dundas St. W
Tor.

Birutė Grigaitytė-Spudienė,
namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas Street West,
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Įstaigos telefonas: 535-2500
Namų telefonas:445-9469

1986 metų EKSKURSIJOS
Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

1. Balandžio	3 – 16	3. Birželio	18 – 27	6. Rugpjūčio	20 – 29
2. Gegužės	28 – birž. 11	4. Liepos	2 – 11	7. Rugsėjo	3 – 17
		5. Liepos	16 – 30	8. Spalio	8 – 17

Grupes 2, 5 ir 7 lydėsiu aš pats. Norintiems nupirksiu automobilius arba ir kitus reikmenis už dolerius. Sudaromi iškvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui.
Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus.
Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

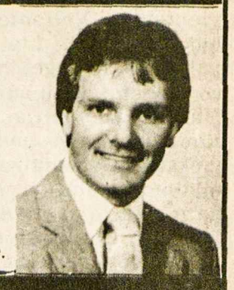

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Tikinčiosios Lietuvos diena paminėta viena savaite anksčiau, t. y. vasario 23 d. Wasagoje ta diena bus minima kovo 2, sekmadienį, 11 v.r. Mišiomis.

— Gavėnios rekolekcijos — kovo 20-23 d.d. Ta proga rengiama popietė religinei Lietuvos šalpai kovo 23, sekmadienį.

— KLK moterų dr-jos susirinkimas — kovo 2, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, Anapilio Parodų salėje. Paskaita — kun. K. Kaknevičiaus "Marija katalikų tikėjime".

— Anapilio moterų būrelio susirinkimas įvyko vasario 23 d. Po pranešimų apie atliktus darbus perrinkta ta pati valdyba, pirmininkaujama R. Celejewskos. Nutarta paskirti $200 auką kun. P. Ažubalio stipendijų fondui.

— Paaukojo lietuvių klierikų fondui $50 P. Gulbinskas; Motinos Teresės labdarai $100 — P. Gulbinskas; parapijai: $1000 — Prisikėlimo bankelis, $100 — P. Gulbinskas; $60 — D. Petkevičiūtė su P. Petrausku; $50 — K. J. Beržanskiai, P. Vilutis; $40 — S. L. Baltrušaičiai.

— Mišios kovo 2, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Stanislovą ir Agotą Dzermeikas, 11 v.r. — už a.a. Edmundą Miliauską, a.a. Tomą Užupį.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos — kovo 2 d., 11.15 v.r. Pamaldų metu naujai išrinkta parapijos taryba bus įvesta į savo pareigas. Posėdyje vasario 2 d. parapijos tarybos nariai pasiskirstė pareigomis: W. Drešeris — pirmininkas iki 1986 m. rugsėjo 1 d., po to — E. Steponas; G. Šernas ir E. Steponas — vicepirmininkai, M. Dambarienė ir V. Norvaišienė — sekretorės, J. Novog — iždininkas, E. Pamataitis ir E. Varden — ūkvedžiai, I. Šturmienė — socialinei veiklai, A. Šernaitė — jaunimo reikalams, E. Šturmienė — parapijos prievaizdė, I. Pamataitytė — atstovė Toronto liuteronų taryboje.

— Pamaldos su šv. Vakariene — kovo 9 d., 11.15 v.r. Po pamaldų — moterų draugijos susirinkimas parapijos salėje.

— Parapijos tarybos posėdis — kovo 5 d., 7.30 v.v., parapijos salėje.

Lietuvių namų žinios

— Zita Bersėnaitė, B.A.A., vasario 23 d. skaitė paskaitą "Maistas ir sveikata". Ji yra baigusi Ryersono politechnikos institutą bakalaurės laipsniu ir dirba Hamiltono McMaster universiteto ligoninėje kaip dietos specialistė. Ji paaiškino apie skirtingus gaminius, naudojamus maisto gamyboje, jų naudingumą arba žalą žmogaus organizmui. Po paskaitos atsakė į visą eilę klausimų. Dalyvavo apie 200 klausytojų. Paskaitą rengė LN kultūrinė komisija ir vyrų būrelis.

— Aplankyti ligoniai, jų tarpe kūrėjas-savanoris St. Banelis Etobicoke General ligoninėje. Lankė J. Dambaras, A. Borkertas, B. Trukanavičius.

— TLN moterų būrelis I-sios premijos už gražiausią ir originaliausią paviljoną paaukojo $50: "Gintarui" $25 ir "Atžalynui" $25.

A. a mokytojas Petras Balčiūnas, 66 m., mirė vasario 22 d. Laidotuvių Mišios — vasario 25 d., 7.30 v.v., Lietuvos kankinių šventovėje. Velionies pelenai bus nugabenti į Lietuvą ir ten palaidoti. Jo pageidavimas buvo — vietoj gėlių aukoti N. Pr. Marijos vienuolijai. Velionis Kanadoje baigė pedagoginius mokslus ir visą laiką dirbo kanadiečių katalikų mokyklose kaip mokytojas ir vedėjas. Dalyvavo ir lietuviškoje veikloje, priklausė Lietuvos kankinių parapijai, buvo jos choro nariu.

A. a. Vladui Skverecku mirus, užjausdami jo šeimą, paaukojo "Tėviškės žiburiams" $10 J. R. Milteniai.

A. a. Vlado Skverecko atminimui, vietoj gėlių, paaukojo "Tėviškės žiburiams" $20 Liucija Griškonienė ir Zita.

Prisimindama a.a. Juozo Domeikos vardadienį (kovo 19), jo žmona Stefanija paaukojo "Tėviškės žiburiams" $10.

A. a. Liudo Boruso dvejų metų mirties sukakties proga Marija Borusienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" $10.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Ateinantis šeštadienis — mėnesio pirmasis. Rožinis ir pamokslas — 11 v.r. Mišios "Vilniaus" rūmuose — 4.30 v.p.p.

— Pakrikštytas Bryan, Aldonos (Levišauskaitės) ir Eric Kitching sūnus.

— Metinės parapijos rekolekcijos — kovo 9-16 d.d.

— Gavėnios penktadieniais einami Kryžiaus keliai, po to — Mišios ir religinio auklėjimo sesija. Ateinantį penktadienį bus aiškinami naujieji K. Bendrijos nuostatai, liečiantys pasauliečius.

— Mišios už a.a. kun. Stasį Kulbį, SJ, kurias užprašė Toronto skautai, bus kovo 9 d., 10.15 v.r.

— Metinė parapijos vakarienė — kovo 16 d., 5 v.p.p., parapijos salėje.

— "Life Saver" kursas — šį trečiadienį, vasario 26 d., 7 v.v., Parodų salėje. Skambinti D. Puterienei 766-9852.

— Parapijai aukojo: $250 — J. Viečerinskienė, $200 — L. G. Matukai; $100 — M. Vaškevičienė, R. H. Simanavičiai, B. Trukanavičius, I. A. Jurcevičius, T. Galinienė; $50 — O. Beniušienė, P. Žaliauskas, V. Indris; pranciškonų klierikų fondui: $200 — T. Galinienė, $100 — P. Kirstukas, M. Vaškevičienė; vienuolynui: $120 — P. Sniečkuvienė, $100 — B. Skverecckienė; "Kronikai": $100 — A. Bražys; religinei Lietuvos šalpai: $100 — M. Vaškevičienė; vyskupo fondui: $200 — T. Galinienė, $100 — M. Vaškevičienė.

— Mišios kovo 2, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Karoliną Balaišienę, 9.30 v.r. už a.a. Edvardą Knopą, 10.15 v.r. — už a.a. Juozą Žiurinską, už a.a. Leoną Fabricijų, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už a.a. Juozą Danisevičių.

Tikinčiosios Lietuvos diena Kanados lietuvių šventovėse bus minima kovo 2, sekmadienį. Tai maldos diena už persekiojamą Lietuvą. Tą dieną daromos specialios rinkliavos religinei Lietuvos šalpai. Visi tautiečiai kviečiami gausiai dalyvauti pamaldose ir prisidėti savo auka.

Filmas "Harvest of Despair" (Nevilties derlius), vaizduojantis ukrainiečių tautos badmetį, bus rodomas Toronto Lietuvių namuose kovo 2, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Šis filmas už savo kokybę yra gavęs 8 aukso medalius, pagamintas Kanadoje su žinovų talka. Minėtame badmetyje, įvedus sovietinę sistemą Ukrainoje, žuvo apie 10 milijonų gyventojų. Filmo rodymą rengia Kanados lietuvių komitetas žmogaus teisėm ginti ir kviečia tautiečius gausiai dalyvauti. Įėjimas — $5.00, studentam ir pensininkam — nemokamas. Pelnas skiriamas Lietuvos disidentam remti.

Baltiečių veteranų lyga Kanadoje rengia metinį suvažiavimą š. m. kovo 15, šeštadienį, 1 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose. Lygai pirmininkauja Stasys Jokubaitis.

"Sportas, jaunimas ir lietuvybė" — šia tema rengiamos svarstybos (simpoziumas) kovo 16, sekmadienį, 2.30 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose. Pagrindiniai kalbėtojai bus V. Adamkus iš Čikagos ir dr. R. Petrauskas iš Toronto. Pirmininkaus inž. R. Sonda, torontietis, baigęs mokslus Waterloo un-te magistro laipsniu. Jis yra "Vyčio" klubo narys, Kanados sporto apygardos pirmininkas, KLB krašto valdybos, Toronto Lietuvių namų valdybos ir ŠALFASS centro valdybos narys, vienas iš šių svarstybų organizatorių.

Religinei Lietuvos šalpai skirta popietė rengiama kovo 23, sekmadienį, 12.30 v.p.p., Anapilio salėje. Kalbės rekolekcijų vedėjas kun. J. Duoba, MIC, iš Čikagos, meninę programą atliks dainos vienetas "Sutartinė", šiltus pietus paruoš J. Bubulienė. Bilietai gaunami sekmadieniais po Mišių Lietuvos kankinių par. salėje. Kaina — $10, vaikams nuo 6-15 m. — $5, iki 6 m. — nemokamai. Rengia KLK moterų dr-jos Lietuvos kankinių par. skyrius ir socialinė parapijos tarybos sekcija.

Metinis "Tėviškės žiburių" spaudos balius — balandžio 5, Atvelykio šeštadienį. Bilietai jau gaunami administracijoje ir sekmadieniais po pamaldų Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo salėse.

Šiais metais pradedamas Karavanas — tautybių savaitė ir Mississaugos mieste. Jis vadinsis Karassauga ir vyks gegužės 9-10 d.d. Savo paviljonus Mississaugoje turės šios tautybės: graikai, portugalai, siriečiai, vokiečiai, lietuviai, kroatai, filipiniečiai, indiečiai, palestiniečiai, airiai, Kipro, Ekvadoro, Indonezijos, Jamaikos ir Sri Lankos ateiviai. Lietuvių paviljono vadovybė jau sudaryta: pirm. Vidmantas Valiulis, nariai — Juozas Karasiejus, Slava Žiemelytė, Pranas Linkevičius, Rimas Strimaitis, Regina Celejewska, Irena Vitkienė. Centriniame Karassaugos komitete lietuviams atstovauja Viktoras Narušis ir yra to komiteto iždininkas. Vasario 21 d. įvyko įspūdingas Karassaugos atidarymas, kuriame šoko "Gintaro" šokėjai ir dalyvavo burmistrė Hazel McCallion. Karassaugos pasai lankytojams bus greitai pradėti platinti. Pasuose bus skirta po puslapį kiekvieno paviljono apibūdinimui. Lietuvių paviljonas bus įrengtas Anapilio salėje.

KAZIUKO MUGĖ

Prisikėlimo salėse kovo 2, sekmadienį

- Skautiškos veiklos paroda
- Tėvų komiteto valgykla
- Draugovių paviljonai

Proga susitikti visiems su visais

Pradžia — 9,30 valandą ryto

Rengia ir kviečia
Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai

Visų dėmesio vertas filmas

"HARVEST OF DESPAIR"

(Nusivylimo derlius),

vaizduojantis ukrainiečių tautos badmetį, kilusį Ukrainoje, įvedus prievartinę sovietų sistemą, bus rodomas š. m. kovo 2, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose.

Šis filmas yra laimėjęs net aštuonis medalius. Verta pamatyti!

Įėjimas — $5.00, studentam ir moksleiviam – nemokamas. Pelnas — lietuviam disidentam šelpti.

Rengia ir visus dalyvauti kviečia –

Kanados lietuvių komitetas žmogaus teisėm ginti

Š. m. kovo 16, sekmadienį, 2.30 v.p.p.,

Toronto Lietuvių namuose rengiamas

SIMPOZIUMAS:

"Sportas, jaunimas ir lietuvybė"

Įvadas – dr. Rimas Petrauskas. ◆ *Pirmininkas –*

*Paskaita – **Valdas Adamkus** iš Čikagos.* ◆ *Rimvydas Sonda.*

Po paskaitos – atsakymai į klausimas ir diskusijos

Visi kviečiami dalyvauti

Įėjimas nemokamas

Rengia – Kultūrinė LN komisija ir LN vyrų būrelis

Toronto Lietuvių namų vyrų būrelio

METINIS SUSIRINKIMAS

šaukiamas 1986 m. kovo 9, sekmadienį, 2 v.p.p., Lietuvių namuose.

***Susirinkimo darbotvarkėje** – pranešimai ir valdybos rinkimai.*

Bus platinami tradicinio baliaus pakvietimai.

Visi nariai ir prijaučiantieji kviečiami dalyvauti.

Būrelio valdyba

Toronto Lietuvių namų vyrų būrelio rengiamas

METINIS pobūvis

Lietuvių namuose, Gedimino pilies menėje, š. m. kovo 15, šeštadienį, 6.30 val. vakaro

Vakarienė su vynu – ruošia V. Birštonas

Gaivinantis bufetas – savikaina.

Meninė programa, muzika, loterija ir kitos įvairenybės.

Bilietas — $12.00.

Platina TLN vyrų būrelio nariai.

Telefonai: 769-1236, 231-9425, 762-3318

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ir "LABDARA FOUNDATION" narių metinis – visuotinis susirinkimas

šaukiamas 1986 m. kovo 23, sekmadienį, 2.30 v.p.p., Lietuvių namų Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont.

LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA

IŠNUOMOJAMAS BUTAS — trys kambariai ir virtuvė Rodgers ir Dufferin rajone. Atskiras įėjimas, vieta automobiliui. Skambinti telefonu 651-6613 Toronte.

VAKARŲ MISSISSAUGA, trijų miegamųjų mūrinis vienaaukštis (bungalow) su įrengtu kambariu ir antra prausykla (basement). Skambinti GRAŽINAI RAŠKAUSKIENEI tel. 624-6336 (namų 624-2199). Allan Brown Realtor.

LIETUVIŲ BENDRANAMYJE (condominium) St. Petersburg Beach, Fl., parduodamas erdvus 1 miegamojo butas antrame aukšte, patogioje vietoje, arti miesto paplūdimio, susisiekimo ir krautuvių. Tel. (813) 360-0901.

GAMINU namuose pagal užsakymus vištienos arba anties susuktus kepsnius. Skambinti Irenai vakarais: tel. 535-3847 Toronte.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ, MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuvėms, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 533-8008.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

MONTREALQUE

Lietuvos nepriklausomybės šventės pamaldos įvyko Šv. Kazimiero šventovėje vasario 16 d. Tą sekmadienį klebono kun. St. Šileikos pastangomis Montrealio lietuviai buvo suburti bendrai maldai, giesmei ir iškilmingai Mišių aukai už Lietuvą. Prieš Mišias, vargonams grojant religinius kūrinius (muz. A. Stankevičius), buvo įneštos Lietuvos, Kanados, savanorių, šaulių, katalikių moterų, skautų, skaučių ir ateitininkų vėliavos, lydimos tų organizacijų narių. Šv. Onos ir Šv. Elzbietos draugijų narės dalyvavo organizuotai, prisisegusios draugijų ženklelius. Mišias atnašavo kun. St. Šileika ir pasakė dienai pritaikytą patriotinį pamokslą, koncelebruojant kun. Iz. Sadauskui, asistuojant diakonui Joviano Vaz (portugalų parapijos). Aukas atnašavimui įteikė 8 asmenys: du Bendruomenės atstovai nešė lietuvišką kryžių ir "Kroniką", parapijos draugijų pirmininkės su atstovėmis — gintarą ir lietuvišką juostą, katalikės moterys — Lietuvos žemės saują ir rugių varpas, parapijiečių atstovai — duoną ir vyną. Jungtinis Aušros Vartų (nepilnas) ir vietinis par. choras giedojo lietuviškas giesmes, diriguojant kun. Maurice Milox, akompanuojant muz. A. Stankevičiui. Per aukojimą šiai dienai pritaikytą Marijos giesmę giedojo sol. Antanas Keblys. Pamaldos baigtos Tautos himnu. Svetainėje buvo paruošta kava ir užkandžiai visiems gausiems dalyviams. E. Tanona su talkininkėm visa tai puikiai paruošė. **Skč.**

A. a. kun. St. Kulbis, SJ, po ilgesnės ligos mirė vasario 10 d., sulaukęs 76 m. amžiaus. 1946 m. atvažiavęs į Kanadą, lankė po visą kraštą išsimėčiusius miškakirčius, auksakasius ir kitus lietuvius. Vėliau įsijungė į skautų veiklą, ypač kapelionaudamas stovyklose. Dažnai pakeisdavo atostogaujančius lietuvius klebonus rytinėse JAV-se.

Jo kūnas buvo pašarvotas AV šventovėje vasario 11 d. Vakare buvo kalbamas Rožinis ir kitos maldos, vadovaujant kun. J. Aranauskui ir seselei Palmirai. Vasario 12 d., 5 v.p.p., buvo iškilmingos laidotuvių pamaldos, kurias laikė Lietuvių jėzuitų provincijolas kun. Ant. Saulaitis drauge su vienuolika kunigų. Čia buvo suvažiavę ne tik aplinkinių parapijų kunigai, bet ir iš Toronto kun. A. Simanavičius, kun. E. Jurgutis bei iš Mississaugos kun. J. Staškus. Pamaldų metu gražų žodį tarė kun. A. Saulaitis ir kun. Paquette, Montrealio arkivyskupijos pareigūnas etninėm parapijom. Giedojo solistai Gina Čapkauskienė ir Ant. Keblys. Šventovė, kaip ir per didžiąsias šventes, buvo perpildyta tikinčiųjų. Po pamaldų kūnas buvo išlydėtas į Čikagą. Parapijos salėje buvo paruoštos kuklios vaišės.

Į "Rūtos" klubo ruoštus Užgavėnių pietus vasario 11 d. susirinko arti 70 dalyvių. Pradžioje tylos minute buvo pagerbtas išvakarėse miręs klubo narys kun. St. Kulbis. Po to Birutė Nagienė trumpai kalbėjo apie Užgavėnių papročius Lietuvoje. Pr. Dikaitis paskaitė iš savo humoristinės kūrybos. Po programos nuolatinių klubo šeimininkių St. Baršauskienės ir M. Girdžiuvienės pagaminti skanūs ir gausūs valgiai tuoj pat atsirado ant stalų, gelbstint P. Juškevičienei ir El. Ševčukienei. Klebonui kun. J. Aranauskui palaiminus valgius, buvo jaukiai pasivaišinta. Kun. Ant. Saulaitis, lietuvių jėzuitų provincijolas, atskridęs iš Čikagos į kun. St. Kulbio laidotuves, pagerbė klubą savo atsilankymu į šiuos pietus.

"Pavasario" mergaičių choras kovo 9 d. tuoj po pamaldų AV parapijos salėje ruošia koncertą. Mergaitės nori pasirodyti, ką jos yra išmokusios su nauja vadove estų kilmės muzike Ingrid Tark. Šio koncerto pelnas bus skiriamas kelionei į Los Angeles, kur Lietuvių dienų proga birželio 22 d. yra pasižadėjusios koncertuoti.

"The Gazette" vasario 15 d. įsidėjo straipsnį apie "Tylenol" vaistą ir nuotrauką, kurioje Aušrinė Valaitis daro bandymus vienoje Čikagos labaratorijoje.

A.a. Marija Stankevičiūtė-Gudienė, 78 m. amžiaus, mirė vasario 15 d. Palaidota vasario 18 d. Mount Royal kapinėse. Liūdi duktė ir kiti artimieji. **B. S.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

RRSP 10.25%

Taupyki ateičiai, mažinki mokesčius!

Pensijų plano RRSP terminas už 1985 metus baigiasi vasario 28 d. Smulkesnė informacija tel. 766-1891

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
Certifikatus: min. $1,000.00		
1 metų	10 %	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	9.50%	
180 – 364 d.	9.25%	
120 – 179 d.	9 %	
60 – 119 d.	8.75%	
30 – 59 d.	8.25%	
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	6.75%	
su draudimu	6.50%	
kasdieninis %	6.25%	
Čekių sąsk.	5 %	

Nekilnojamo turto, asmenines ir prekybines. Paskolos mirties atveju draudžiamos iki $10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 – 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 – 8.00	4.00 – 8.00
Penktadieniais	10.00 – 6.00	2.00 – 6.00

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

"VILNIUS MANOR" rūmuose išnuomojamas vieno miegamojo butas pensininkams IX-me aukšte, rytų pusėje, nuo gegužės 12 d. Kaina — $525.00 mėnesiui. Skambinti darbo valandomis tel. 762-1777.

FOTOGRAFAS

Darau nuotraukas vestuvių ir kitom progom. Skambinkite – JAUNIUS BAKEVIČIUS tel. 766-1498 Toronte.

PARDUODU — TAUTINIUS DRABUŽIUS – pilną komplektą. Dydis – nr. 12 (size 12), taip pat lietuviško stiliaus, rankų darbo langams užuolaidas. Skambinti vakarais po 7 v.v. tel. 663-6726 Toronte.